

Miljøgodkendelse¹ af

Det økologiske malkekvægbrug
Hydevadvej 34, 6230 Rødekro

Aabenraa Kommune - KMS - COWI - BlomInfo

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
Tlf. 73 76 76 76

¹ § 11, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

Miljøgodkendelse udarbejdet af Aabenraa Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V
Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:
V_A_2

Dato:
26. november 2009

Forfatter:
Signe Krogh, Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol:
Mikkel Kloppenborg Nielsen

Godkendt af:
Torsten Bliksted

Sag nr. og filnavn:
\\esbkfs01\data\sag\09\455.23\Project documentation\Foreløbig miljøgodkendelse\Hydevadvej 34 Miljøgodkendelse
V_A_1.doc

Aabenraa Kommune
Sagsnr. 07/33598, dok 154 "342431_v1_Miljøgodkendelse endelig ver. 1"

Indholdsfortegnelse

Datablad.....	4
1. Resumé og samlet vurdering	5
1.1. Ikke teknisk resumé.....	5
1.2. Meddelelse af miljøgodkendelse	10
1.3. Offentlighed	12
2. Generelle forhold	13
2.1. Lokalisering og generelle afstandskrav.....	13
2.2. Drift og indretning.....	16
2.3. Årsproduktion – staldbelægning	17
2.4. Information og ændringer på virksomheden	18
3. Anlæg.....	19
3.1. Staldinventar- og drift	19
3.1.1. Ventilation	20
3.1.2. Fodring og foderopbevaring	20
3.1.3. Energi- og vandforbrug	22
3.1.4. Rengøring af staldanlæg.....	25
3.2. Ammoniak reducerende miljøteknologi	25
3.3. Gødningsproduktion og -opbevaring	26
3.4. Gødningshåndtering	29
3.5. Anvendelse af anden organisk gødning	30
3.6. Spildevand og overfladevand.....	30
3.7. Lugt	32
3.8. Transport.....	33
3.9. Støjkloder	35
3.10. Fluer og skadedyr	38
3.11. Støv	38
3.12. Lys.....	38
3.13. Oplag af olie, kemikalier og medicin samt affald.....	39
3.13.1. Olie.....	39
3.13.2. Kemikalier og medicin	40
3.13.3. Affald	40
3.14. Uheld og risici.....	42
3.15. Anlæggets påvirkning af beskyttet natur	44
3.15.1. Ammoniak og Natur	44
3.15.2. Natura 2000.....	49
4. Udbringningsarealer	51
4.1. Arealanvendelse	51
4.1.1. Drikkevandsinteresser, nitrat-overfladevand og nitrat-grundvand	52
4.1.2. Fosfor	53
4.2. Forholdsregler overfor beskyttet natur.....	53
4.2.1. Vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder mv.	54
5. Oversigt over Bedste tilgængelige teknik / Renere teknologi.....	58
6. Alternative muligheder og 0-alternativet	62
7. Landskabsinteresser	63
8. Tilsyn, kontrol og egenkontrol	66
9. Ophør af virksomheden.....	68
10. Klagevejledning	69
11. Bilag.....	71

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af det økologiske malkekvægbrug på Hydevadvej 34, 6230 Rødekro. Miljøgodkendelsen er meddelt i medfør af § 11, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	30. november 2009
Ejer af ejendommen:	Peter Torp Jepsen
Telefon nummer:	74 66 96 02
Mobilnummer:	23 25 76 62
E-mail:	agj@svenet.dk
Ejendomsnr.:	5800008395
Matr.nr. og ejerlav:	11 Hønkys, Egvad, mfl.
CVR nr.:	43766759
CVR/p nr.:	1001843939
CHR nr.:	47793
Biaktiviteter:	Ingen
Andre ejendomme:	Hydevadvej 20, 6230 Rødekro
Miljørådgiver:	Julie Skriver Nielsen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, e-mail jum@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Lars Paulsen
Kvalitetssikring, miljø:	Susanne Niman Jensen
Sagsbehandler, natur:	Torben Hansen
Kvalitetssikring, natur:	Niels Ottesen Julsgaard

1. Resumé og samlet vurdering

1.1. Ikke teknisk resumé

Peter Torp Jepsen har ansøgt om en § 11 miljøgodkendelse af husdyrbruget Hydevadvej 34, 6230 Rødekro.

Dyr og DE

Den økologisk drevne kvægproduktion er i 2005 blevet VVM screenet og i den forbindelse godkendt til husdyrproduktion på 249,3 DE (162 malkekøer (tung race), 134 stk. kvier (6-28 mdr.) og 36 kalve (0-6 mdr.). Derudover er der 81 tyrekalve (40-55 kg) i nudriften, som ikke fremgår af den nuværende tilladelse, men som er medregnet i indeværende ansøgning. Dette tilladte dyrehold ønskes ændret til 199 malkekøer (tung race), 49 kalve (0-6 mdr.), 109 tyrekalve (40-55 kg) samt 9 kælvkvier (23-24 mdr.) svarende til 249,3 DE.

Ansøger ejer og driver ligeledes Hydevadvej 20, 6230 Rødekro, hvor han har planer om at opstalde 18 goldkøer (tung race) samt 152 kvier svarende til 74,5 DE. Der er meddelt en § 10 tilladelse til dette dyrehold.

Tilsammen har ansøger et dyrehold på 323,8 DE.

Anlægget

Der etableres en fodergarage på ca. 200 m² og yderligere 3 plansiloer på 840 m² samt en møddingsplads på 245 m².

Etablering af 3 nye plansiloer vil betyde, at al ensilage fremover vil blive opbevaret i plansiloer med fast bund, således at der ikke afstrømmer næringsstoffer til omgivelserne. Spildevand fra de nye plansiloer vil blive opsamlet i en særskilt saftbeholder. Beholderen placeres ved det nordøstlige hjørne af plansiloerne.

Møddingspladsen vil blive etableret i forlængelse af plansiloerne i vestlig retning. Spildevand fra møddingspladsen vil blive ledt til gyllebeholder via en pumpebrønd. Dybstrøelsen vil fremover altid opbevares på fast bund med afløb og i markstakke.

Fodergaragen vil blive etableret i tilknytning til plansiloanlægget. Der vil således blive dannet en fodercentral. Fodergaragen vil blive placeret ved møddingspladsens sydvestlige hjørne eller ved ensilagesiloanlæggets sydøstlige hjørne og indrettet med plansiloer.

Der vil ikke ske bygningsmæssige ændringer i kostalden, dog vil sengene, der i nudriften anvendes til kvier, udvides, så de kan anvendes til køer. Herved reduceres antallet af senge i stalden.

I nudriften anvendes det befæstede areal uden for malkestalden og opsamlingspladsen til kalvehytter, hvor kalvene er opstaldet, men disse hytter tages ud af drift. I stedet vil kalvene blive opstaldet i maskinhuset, hvor der vil blive etableret et område med dybstrøelse. I ansøgt drift vil de i 6 måneders alderen blive flyttet til Hydevadvej 20, 6230 Rødekro. Der vil de være opstaldet indtil de er 23 mdr., hvor de flyttes hjem igen. Kælvkvierne vil herefter blive opstaldet i kostalden. Goldkøerne vil ligeledes blive flyttet til Hydevadvej 20 i de første 4 uger af afgoldningsperioden. De sidste 4 uger vil de igen være opstaldet hjemme i kostalden.

Ammoniak

Den generelle ammoniakberegning viser, at produktionen lever op til kravene om ammoniakreduktion på 15 %. Denne reduktion opnås ved foderkorrektur af råprotein fra 173 g råprotein/FE til 167,8 g råprotein/FE for malkekøerne. Da ejendommen drives økologisk er dyrene

på græs i sommerhalvåret, svarende til 6 mdr. og i den periode er der ingen reduktionskrav. Dyrene er dog kun sat på græs i 2 mdr. i IT-ansøgningsystemet, da køerne kun er på græs i 8 timer pr. dag i 6 mdr., som svarer til 2 mdr.

Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) skal vurderes i forhold til, at miljøgodkendelsen er en § 11 godkendelse. Der findes ikke BAT-byggeblad for den valgte gulvtype i kostalden. Der findes kun BAT blade vedr. kvægstalde med præfabrikerede drænedede gulve samt svovlsyrebehandling af kvæggylle. Svovlsyrebehandling af gyllen er endvidere ikke et tiltag, som er tilladt på økologiske brug, og da gulvet i kostalden er fast gulv, ville forsuring kun have en effekt på tab af ammoniak fra gyllebeholderen.

I den eksisterende stald er der fast gulv og det er en gulvtype, hvor der regnes med en ammoniak-fordampning på 10 %. Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer i forbindelse med ændring i dyreholdet, er der ikke påtænkt at lave renovering af eksisterende gulv, da det vurderes, at det ville være en forholdsmæssig stor udgift, taget ændringens størrelse i betragtning.

Den individuelle ammoniakreduktion viser, at der er en meremission fra anlægget på ca. 13 kg N pr. år, hvilket må betragtes som en meget lille merbelastning. Der findes ingen § 7 arealer inden for en afstand af 1000 m fra anlægget, og derfor er der ikke foretaget ammoniakberegninger på disse arealer.

Lugt

Ud fra beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk, er genegrænserne mht. lugt overholdt og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil medføre lugtproblemer.

Lugt fra ensilage og udbringning af husdyrgødning kan give gener for de omkringboende. Dog er ensilagesiloerne placeret længst muligt væk fra naboer, så der burde ikke være gener herfra. Ved udbringning af husdyrgødning orienterer ansøger naboer forud for udkørsel, således at de er forberedt herpå.

Husdyrgødning

Ansøgningskemaet er oprettet først på året i 2007. Der har desværre undervejs været nogle beregningsproblemer i de tidlige udgaver af ansøgningskemaet.

I nærværende ansøgning er dyreholdet ændret siden opstarten af skemaet, og der er problemer med, at der produceres ekstra gødningsmængder uden et dyrehold. Der er rettet op på fejlen.

Der produceres både dybstrøelse og gylle på ejendommen. I ansøgt drift produceres der 179,54 DE kvæggylle og 27,82 DE dybstrøelse, og derudover afsættes 41,94 DE ved græsning. På Hydevadvej 20 tilføres husdyrgødning svarende til 74,46 DE, fordelt med 37,23 DE i dybstrøelse og 37,23 DE afsat ved afgræsning. Da ejendommen drives økologisk i både nudrift og ansøgt drift er dyrene på græs i sommerhalvåret i både nudrift og ansøgt drift efter gældende regler. Der er indgået græsningsaftale uden for harmoniarealet svarende til 16,1 DE og derudover afsættes 3,4 DE uden for harmoniarealet på ejede og forpagtede arealer.

Der er en opbevaringskapacitet på 4500 kbm på ejendommen, og dette svarer til, at der på ejendommen er en opbevaringskapacitet på ca. 13 mdr.

Til- og fraført mængde husdyrgødning i nudrift og ansøgt drift er indtastet. Da ejendommen drives økologisk er den meget afhængig af kvælstoftilførsel fra husdyrgødning. Det forsøges derfor at belægge jorden med 1,4 DE/ha i både nudrift og ansøgt drift, for at få kvælstof nok til en økonomisk rationel drift.

Arealer

Til ejendommen hører 224,9 ha, hvoraf 124,9 ha ejes og 100,0 ha er forpagtet. Af de 224,9 ha kan der udbringes husdyrgødning på de 220,6 ha, mens der på de resterende 4,3 ha kun kan afsættes husdyrgødning via afgræsning. De 220,6 ha kan belægges med 1,4 DE/ha, svarende til 308,8 DE, mens de 4,3 ha kun kan belægges med 0,8 DE/ha, svarende til 3,4 DE. Alt i alt kan ejendommens arealer belægges med 312,2 DE.

Derudover har ansøger afgræsningsaftaler med Maria Manco, Grenvej 7, 6230 Rødekro og Jens Aage Nielsen, Rugbjergvej 24, 6230 Rødekro, hvor der tilsammen afsættes 16,1 DE i ansøgt drift.

Alt i alt kan der på harmoniarealerne afsættes 328,3 DE og det samlede dyrehold på Hydevadvej 20 og 34 svarer til 323,8 DE. Til dette samlede dyrehold er der et ejerkrav på 53,6 ha.

Krav om eget areal og krav om udspretningsareal er således overholdt.

Der er vedhæftet bilag, hvoraf alle arealerne fremgår. Afgræsningsarealerne er endvidere indtegnet som gylleaftalearealer i IT systemet, inkl. de 4,3 ha ejet og forpagtet areal.

Fosfor

Beregningerne af fosfor viser, at kravene til fosforoverskud er overholdt.

Nitrat

Beregning af nitrat til overfladevand viser, at reduktionsprocenten er 76-100 %.

Der må maksimalt udsprede husdyrgødning for 1,4 DE/ha og efter ændringen vil der blive udsprede gødning for 1,38 DE/ha på udspretningsarealerne.

Dele af udbringningsarealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde.

I forhold til beskyttelsesniveauet for grundvand gælder, at hvis udvaskningen er over 50 mg/l må der ikke være en merbelastning i de nitratfølsomme indvindingsområder, men ansøger har tidligere via en screeningsafgørelse fået stillet vilkår om, at nitratudvaskningen ikke må overstige 50 mg/l. Dette gælder for de arealer, som går igen fra screeningen, mens ingen merbelastning må gælde for de nye arealer som inddrages i forbindelse med ansøgningen. Merbelastningen bliver bl.a. beregnet på baggrund af oplysninger om anvendelsen af husdyrgødning i før- og eftersituationen på hele det ansøgte udbringningsareal. Anvendelsen af husdyrgødning beregnes som produceret mængde +/- tilført og fraført husdyrgødning.

Tilførslen af husdyrgødning i før-situationen er kun indtastet for 2008, altså kun for et enkelt år, da husdyrholdet har været under udvidelse frem til 2008. Der er ikke anvendt tilførsel af husdyrgødning (incl. overførselsaftaler) på de nye arealer, som ikke tidligere har indgået i bedriftens udbringningsarealer i "før"-situationen.

Beregningerne viser, at der udvaskes 44 mg nitrat pr. liter, hvorved krav hertil er overholdt. Græsningsaftalearealerne er ligeledes beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, men der er ikke beregnet på nitratudvaskning. Det vurderes at udvaskning af nitrat til grundvand er meget lille, da dyretrykket på disse arealer kun ligger på max 0,8 DE/ha. I forbindelse med udvidelsen sker der endvidere ingen ændring i driften af arealerne, da de også tidligere har været anvendt til afgræsning. Der forventes derfor heller ingen merbelastning.

Landscentret oplyser, at It-ansøgningskemaet per definition altid beregner nudriften som konventionelt landbrug også selvom landbruget drives økologisk i både nudrift og ansøgt drift som i den konkrete sag. Der bliver derfor anvendt handelsgødning i nudrift i forhold til gældende kvælstofnorm. I ansøgt drift er der ingen tilførsel af handelsgødning. Som følge heraf bliver merbelastningen negativ, uanset at det er det samme husdyrhold og den samme gødningsproduktion, der er i nudrift og ansøgt drift.

Påvirkning af omgivelserne

Samlet vil der ske en stigning fra 1652 til 1947 af de tunge transporter til og fra ejendommen i forbindelse med ændringen. Denne stigning skyldes primært at antallet af transporter med foder, ensilagesaft/overfladevand og husdyrgødning øges. Transport af foder foregår dog normalt i dagtimerne, hvorfor det vurderes, at det øgede antal transporter ikke er til gene for naboer mm. Derudover vil hverken transporter med grovfoder eller gylletransporter gå gennem byzone, men primært foregå ad interne markveje.

Den årlige vandmængde, som ledes til gyllebeholder, omfatter vand fra vask af stalde, inventar, tankrum, malkeanlæg, drikkevandsspild, vaskevand og overfladevand fra ensilageplansiloeerne, møddingsplads og andre befæstede arealer og udgør ca. 717 kbm i nudriften og efter udvidelsen ca. 616 kbm. Faldet skyldes primært at kalvehytterne fjernes, og at en del af overfladevandet fra plansiloeerne ledes til en særskilt beholder.

Sanitært spildevand fra beboelsen ledes til trixtank og videre til nedsivning. Overfladevand fra tage ledes primært til faskine, men også til grøft. I forbindelse med udvidelsen stiger mængden af tagvand med 140 kbm, grundet den nye fodergarage.

Der anvendes ca. 8548 kbm vand i nudriften til drikkevand samt til vask af malkeanlæg og stald mm. og dette stiger til 8863 kbm i ansøgt drift. Denne stigning skyldes udelukkende en stigning i antallet af dyr.

Derudover anvendes vand til markvanding, men dette ændres ikke ved udvidelse af husdyrbruget.

Den primære energikilde i husdyrproduktionen er elektricitet. Derudover anvendes der diesel og benzin til div. maskiner og traktorer, herunder markvanding. Der forventes at ske en lille stigning i elforbruget i forbindelse med udvidelsen, som følge af et øget antal dyr, og en stigning i forbruget af diesel, da der dyrkes et større antal hektar.

Der er igennem ansøgningen beskrevet tiltag, der skal sikre unødigt energi- og vandforbrug, og sikre mod udledninger af forurenende stoffer til jord og overfladevand mv.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at det vurderes, at projektet ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirkninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede § 3 arealer samt Natura 2000 områder.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støj og støvgener, som forsøges at begrænses, så det ikke skaber unødvendige gener for de omkringboende.

Miljøgodkendelsen omfatter et husdyrbrug for mere end 75 dyreenheder, som ikke er omfattet af § 12 i husdyrbrugloven. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne i § 11, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

Det fremgår af luftfoto fra 2008, at ensilageopbevaringsanlægget er blevet udvidet og møddingspladsen etableret. Aabenraa Kommune vurderer, at der kan ske en retlig lovliggørelse af ensilageopbevaringsanlægget og møddingspladsen.

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Aabenraa Kommune med bistand fra NIRAS.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Aabenraa Kommune en § 11, stk. 2 miljøgodkendelse af husdyrbruget på en række anførte vilkår.

1.2. Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 11, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer til ændring af husdyrbruget på Hydevadvej 34, 6230 Rødekro:

Fra: 250 DE kvæg, tung race
- 162 årskøer,
- 36 årsopdræt (0-6 mdr.),
- 134 årsopdræt (6-26 mdr.), og
- 81 prod. tyrekalve (40-55 kg).

Til: 249 DE kvæg, tung race
- 199 årskøer,
- 49 årsopdræt (0-6 mdr.),
- 9 årsopdræt (23-24 mdr.), og
- 109 prod. tyrekalve (40-55 kg).

Og: Bygninger
- etablering af fodergarage på ca. 200 m²,
- udvidelse af plansiloanlægget til ensilage med ca. 840 m² (er etableret),
- etablering af møddingsplads på ca. 245 m² (er etableret), og
- etablering af saftbeholder til opsamling af spildevand fra udvidelse af plansiloanlægget til ensilage.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på det økologiske husdyrbrug Hydevadvej 34, 6230 Rødekro.

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 11, stk. 2 i Lov nr. 1572 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer, og
- i henhold til godkendelsens vilkår.

Aabenraa Kommune vurderer, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser - også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse samt til Aabenraa Kommunes regulativer.

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil den 30. november 2017.

Godkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering.

Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Det skal bemærkes, at Aabenraa Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes, dvs. når der indsættes flere dyr, eller når byggeriet tages i brug.

Ændringen gennemføres i 2 etaper. Etape 1 og etape 2 skal være udnyttet henholdsvis 2 og 5 år efter at godkendelsen er meddelt.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afviigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen m.v., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er Aabenraa Kommunens samlede vurdering, at det miljøgodkendte husdyrbrug:

- overholder husdyrbrugbekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat,
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik,
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt,
- ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke tilsidesætter hensynet til de landskabelige værdier.

Den 30. november 2009

Lars Paulsen
Miljøsagsbehandler
Cand.agro., ph.d.
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 81 00
Mobil 21 47 26 02
lpa@aabenraa.dk

Torben Hansen
Miljøsagsbehandler
Biolog
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 73 58

th@aabenraa.dk

1.3. Offentlighed

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev den 16. december 2008 orienteret om ansøgningen.

En enkelt nabo blev den 11. november 2008 skriftligt orienteret om ansøgningen og udkastet til miljøgodkendelse med oplysning om, at der var 3 ugers frist til at kommentere udkastet.

Aabenraa Kommune modtog ingen henvendelse som følge af orienteringen.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret i Aabenraa Ugeavis onsdag, den 2. december 2009, og afgørelsen bliver fremsendt til parter og klageberettigede som beskrevet i afsnit 10 "Klagevejledning".

2. Generelle forhold

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hydevadvej 34, 6230 Rødekro, med ejendomsnummer 5800008395.

Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 47793, og ejendommen er desuden knyttet til CVR nr. 43766759 og CVR/p nr. 1001843939.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af Skema nummer 2397 version 10, genereret den 11. november 2009 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningen, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

2.1. Lokalisering og generelle afstandskrav

Bygningsbeskrivelse

Bygning	Grundplan, ca. m ²	Bygningshøjde, ca. m	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1 Kostald	2624 m ²	9 m	20°	Væg: Gule mursten, stålplader Tag: Grå eternit og lysplader	Kostald
2 Malkestald og opsamlingsplads	473 m ²	5,5 m	35°	Væg: Gule mursten, stålplader Tag: Grå eternit og lysplader	Malkning, tankrum
3 Fodergarage	200 m ²	8 m	40°	Væg: Stålplader Tag: Grå eternit og lysplader	Opbevaring af foder
4 Eksisterende plansilo Vendeplads	613 m ² 315 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
5 Nye plansiloer Vendeplads	840 m ² 340 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
6 Gyllebeholder	400 m ² 1600 m ³	2 m (4 m dyb)	-	Grå beton	Opbevaring af gylle
7 Gyllebeholder	644 m ² 2900 m ³	2,5 m (4,5 m dyb)	-	Grå beton	Opbevaring af gylle
8 Møddingsplads Vendeplads	245 m ² 136 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af dybstrøelse
9 Befæstet areal m. kalvehytter (hytter fjernes)	215 m ²	-	-	Grå beton	Opstaldning af kalve

10	Stuehus	183 m ²	5,5 m	30°	Hvidkalket Røde teglsten	Privat beboelse
11	Mellembygning	108 m ²	5,5 m	30°	Væg: Hvidkalket Tag: Grå eternit	Kontor, garage
12	Beholder	15 m ³	Nedgravet	-	Grå beton	Opbevaring af overfladevand fra plansiloer
13	Lade/kalvestald	780 m ²	8 m	25°	Væg: Gule mursten, stålplader Tag: Gråt eternit og lysplader	Kalvestald, maskiner, værksted, halm, foder

Forbudszoner

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for eller i en afstand af mindre end 50 m fra 1) eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller 2) områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	1612 m	Eksisterende byzoneareal beliggende ved Hellevad nordvest for anlægget. Området skal anvendes som erhvervsområde med status som byzone. Lokalplan HE.3.1.	50 m
Sommerhusområde	>> 9 km	Der er ingen sommerhusområder eller planlagte områder i nærheden af ejendommen	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	1650 m	Lokalplan HE.2.1, Blandet bolig og erhverv beliggende ved Hellevad nordvest for anlægget.	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	134 m	Nabobeboelse beliggende på Hydevadvej 32, 6230 Rødekro (landbrug)sydøst for malkestalden.	50 m

Afstandene er målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer

Afstandskrav

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres inden for følgende afstande:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	Ca. 31 m	Fra maskinhuset, som ønskes anvendt delvist som stald, til naboskel mod øst.	30 m
Beboelse på samme ejendom	0 m	Stuehus og mellembygning er sammenbygget med den eksisterende gl. stald, hvor der i dag er malkestald.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Der forefindes ingen levnedsvirksomhed inden for 25 meters afstand	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2 km	Nærmeste er beliggende er Hellevad Vandværk, Sønderløkke 5, Rødekro nordvest for anlægget.	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 9 m	Der er en markboring (nr. 160.793) placeret mellem ensilage-siloerne og laden. Laden ønskes anvendt delvis som stald. Afstand til boring er 9 m.	25 m
Vandløb	Ca. 470 m	Nærmeste vandløb Rødå beliggende syd for ejendommen.	15 m
Dræn	>> 15 m	Der findes ingen dræn eller åbne grøfter i nærheden af anlægget.	15 m
Sø	Ca. 300 m	Nærmeste sø er beliggende sydvest for anlægget ved Hydevadvej 44, Rødekro	15 m
Privat fællesvej	>> 15 m	Der er ingen privat fællesvej i nærheden af anlægget	15 m
Offentlig vej	Ca. 260 m	Fra gyllebeholder på 1600 kbm til Hydevadvej	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus)

Alle afstandskrav til nybyggeri er overholdt jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Den eksisterende lade, der ønskes ændret til delvis kalvestald, er placeret ca. 9 m fra markboringen DGU 160.793, og afstandskravet fra stald til enkelt vandindvindingsanlæg er 25 m, hvorfor der er søgt om dispensation for dette afstandskrav. Der er ingen gylle i den kommende kalvestald – kun dybstrøelse. Der er etableret fast bund, og der skal etableres afløb til gyllebeholder, hvilket resulterer i, at der ikke vil være risiko for nedsivning. Selve dyreholdet er placeret mindst 20 m i luftlinje fra boringen. I forbindelse med flytning af dyr mellem de to staldanlæg er afstanden endvidere over 20 m, ligesom afstanden ved udmugning ligeledes er over 20 m.

Boringen er etableret i 1976 og har nr. DGU 160.793. Den er 14 meter dyb og jordbundsforholdene er først smeltevandsgrus og derefter smeltevandssand. Sænkingsdybden er 4,5 meter. Boringen er således ikke særligt godt beskyttet. Der er intet beskyttende lerlag.

Der er den 5. december 1995 givet en tilladelse til 2 boringer (DGU 160.977 og DGU 160.793). Indvindingsmængden blev sat til 38.000 m³ pr. år for begge boringer. Tilladelsen udløber den 31. december 2010. Der er i mellemtiden meddelt en erstatningsboring for DGU 160.977 samt udvidelse af vandindvindingsmængden til i alt 62.000 m³ pr. år. Den nye boring er benævnt DGU 160.1637. DGU 160.977 er sløjfet af en brøndborer.

Aabenraa Kommune vurderer på grundlag af de hydrogeologiske forhold, at der ikke kan meddeles dispensation for afstandskravet på 25 m.

Det kan endvidere oplyses, at når tilladelsen udløber den 31. december 2010 vil den begrundet i afstanden til ensilageopbevaringsanlægget ikke blive fornyet. Der skal derfor i løbet af 2010 fremsendes en ansøgning om en ny placering. Afstandskravet til vandløb og søer er 300 m, til nedslivningsanlæg for husspildevand 150 m og til gyllebeholdere m.m. 25 m. Boringen skal i samråd med Aabenraa Kommune lukkes af en autoriseret brøndborer. Når boringen er forsvarligt lukket, kan det tillades, at fodergaragen bliver bygget hen over den lukkede boring.

2.2. Drift og indretning

Redegørelse

Der er tale om en eksisterende økologisk malkekvægbedrift. Bedriften er beliggende i landzone og ca. 1.600 meter øst for byen Hellevad. Nærmeste nabobeboelse, Hydevadvej 32, ligger i en afstand af ca. 134 m øst for staldanlægget.

Staldanlægget består af en sengestald med fast gulv med skrabere samt kalvehytter med dybstrøelse på befæstet areal. Kalvehytterne er placeret vest for malkestald. Nord for staldanlægget findes en lade/maskinhus. Ejendommen har to gyllebeholdere på hhv. 1.600 ton og 2.900 ton. Derudover eksisterer 3 plansiloer på i alt 786 m². I forbindelse med ændringerne er der opført yderligere 3 plansiloer på 840 m², en møddingsplads på 245 m² (410 ton) samt en fodergarage på 200 m². Både fodergarage, møddingsplads og plansiloer er placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Bedriften ligger i et område, der i regionplan 2005-2016 er registreret som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor citat: "Inddragelse af landbrugsjord til andre formål end jordbrug, skal ske under hensyntagen til de berørte ejendomme, struktur- og arronderingsforhold i området, investeringer, kulturtekniske anlæg og behovet for arealer til udbringning af husdyrgødning, så en hensigtsmæssig løsning for jordbruget tilstræbes". Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinier mv. og iht. forslag til Kommuneplan 2009 uden for uforstyrret landskab.

Aabenraa Kommune vurderer, at etablering af fodergarage, plansiloer og møddingsplads sammen med nedenstående vilkår ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Vilkår

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, Skema nr. 2397 version 10 genereret den 11. november 2009, og med de vilkår der fremgår af godkendelsen.

2.3. Årsproduktion – staldbelægning

Redegørelse

Husdyrbruget har en eksisterende tilladelse til et dyrehold på i alt 250 DE kvæg, tung race fordelt på 162 årskøer, 36 årsopdræt (0-6 mdr.), 134 årsopdræt (6-26 mdr.), og 81 prod. tyrekalve (40-55 kg).

Husdyrbruget gives tilladelse til et dyrehold på i alt 249 DE kvæg, tung race fordelt på 199 årskøer, 49 årsopdræt (0-6 mdr.), 9 årsopdræt (23-24 mdr.) og 109 prod. tyrekalve (40-55 kg).

Efter udvidelsen vil kvierne fra 6 – 23 mdr. blive opstaldet på ejendom nr. 2 beliggende Hydevadvej 20, 6230 Rødebro.

Plansiloerne og møddingspladsen er etableret. Etablering af fodergaragen vil først påbegyndes 2-3 år efter, godkendelsen er modtaget, da behovet for den ekstra plads til foder først stiger i takt med, at antallet af malkekøer stiger. Dyreholdet vil blive opformeret løbende, men da der anvendes egen avl til opformeringen forventes dyreholdet først at være oppe på det ansøgte efter 4-5 år. Der gives derfor en frist på 5 år til at udnytte godkendelsen.

Vilkår

- Godkendelsen bortfalder, såfremt etape 1 og etape 2 ikke er udnyttet henholdsvis inden 2 og 5 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelsen.
- Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel og vilkårene 5 og 6. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1.1.1-1 (Kostald)	Malkekøer, tung race	Sengestald med fast gulv		181	213
1.1.1-2 (Kostald)	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning)	Sengestald med fast gulv		9	4
1.1.1-3 (Kostald)	Malkekøer, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)		18	21
1.1.2-1 (Kalvehytter)	Ingen dyr			0	0
1.1.2-2 (Kalvehytter)	Ingen dyr			0	0
1.1.3-1 (Lade og kal-	Opdræt, tung race, 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)		49	10

vestald)					
1.1.3-2 (Lade og kalvestald)	Tyrekalve, tung race, 0-6 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	40-55 kg	109	1
I alt					249

Vilkår

4. Driftsherren skal underrette Aabenraa kommune om besætningens størrelse efter 2 år og efter 5 år.
5. Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 249 DE på årsplan. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
6. Afgangsvægten for slagtekalve kan variere, så længe det maksimale antal DE i slagtekalve ikke overskrides.
7. Efter udvidelsen må der ikke være dyr på befæstet areal med kalvehytter 1.1.2.
8. Årsproduktionen skal kunne dokumenteres efter anmodning fra Aabenraa Kommune.

2.4. Information og ændringer på virksomheden

Redegørelse

Information om ejerforhold m.v. og de tiltænkte ændringer af husdyrbruget er beskrevet i ansøgningen med tilhørende bilag, der er vedlagt denne godkendelse som bilag 1.

Miljøredegørelsen og miljøvurderingen tager udgangspunkt i anlægget og i udbringningsarealerne, der fremgår af bilag 1, afsnit 4.1.3, på i alt 226,49 ha ejede og forpagtede arealer samt ejede, forpagtede og aftalte græsningsaftaler på 32,85 ha. Se bilag 1, afsnittene 4.1.3 og 4.1.4.

Vilkår

9. Ændringer i ejerforhold og driftsherreforhold skal meddeles Aabenraa Kommune.
10. Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3. Anlæg

3.1. Staldinventar- og drift

Redegørelse

Der sker ingen ændring eller udvidelse af husdyrproduktionen. Den eksisterende kostald er indrettet som sengestald med fast gulv og 2 % hældning. Der foretages skrabning hver anden time. Der er opstillet kalvehytter med dybstrøelse på vestsiden af malkestalden.

Etablering af 3 nye plansiloer vil betyde, at al ensilage fremover vil blive opbevaret i plansiloer med fast bund, således at der ikke afstrømmer næringsstoffer til omgivelserne. Spildevand fra eksisterende og nye plansiloer vil blive opsamlet i en særskilt saftbeholder. Saftbeholderen placeres i det sydøstlige hjørne af plansiloerne.

Ved siden af plansiloerne er møddingspladsen etableret. Spildevand fra møddingspladsen vil blive ledt til gyllebeholder via en pumpebrønd. Dybstrøelsen vil fremover altid opbevares på fast bund med afløb og således ikke i markstakke.

Bedste tilgængelige staldteknologi - § 11 miljøgodkendelse

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvare referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Der er dog et enkelt, ikke ajourført BAT-byggeblad til malkekøer om præfabrikerede drænede gulve samt et BAT-blad om svovlsyrebehandling af kvæggylle. Desuden er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Stald med fast gulv

Den eksisterende kostald er indrettet med fast gulv (beton), som skrubes hver 2. time og skrabningen tager ca. 40 minutter. Ammoniakfordampningen fra dette staldsystem svarer til 10 %. Da ændringen i dyreholdet ikke kræver bygningsmæssige ændringer, er præfabrikeret drænet gulv fravalgt. Det vurderes, at der ikke er proportionalitet i at kræve det eksisterende gulv ændret. Antallet af dyreenheder udvides ikke.

Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om en økologisk bedrift, hvor anvendelse af gylleforsuring efter de økologiske regler ikke er tilladt, og da der er tale om en eksisterende stald, med fast gulv og skrabning. Der vil derfor kun kunne opnås en ammoniakreduktion fra lagertankene svarende til 1 % point.

I svinestalde er det muligt at opnå en reducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde, og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde. Gyllekøling vurderes endvidere ikke at være relevant, da der ikke er gyllekanaler i ansøgte anlæg.

Dybstrøelsesafsnit

Af hensyn til gældende regler og af hensyn til dyrevelfærd etableres staldafsnittene i laden med dybstrøelse til kalvene. Dybstrøelsessystemer medfører samlet (stald + lager) en højere ammoniakemission end fx spaltstald og gyllebeholder, men vha. foderkorrektion på malkekøerne overholdes ammoniakreduktionskravet stadigt.

Da det er vurderet, at anlægget har en levetid udover godkendelsesperioden er der ikke lavet nogen plan for renovering af staldene og indførelse af eksisterende BAT teknologi. Ansøger følger løbende udviklingen af BAT teknologier, der kan medføre en gevinst for både ansøger og miljøet. Dette gøres ud fra et proportionalitetshensyn, der sikrer, at det er tale om en fremtidssikret produktion.

Ved den førstkomende revurdering af godkendelsen, skal det vurderes, om anlægget fortsat lever op til kravene om BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at det eksisterende anlæg kan fortsætte indtil den førstkomende revurdering, og at det samlede anlæg efter ændringen af dyreholdet lever op til kravet om BAT for en § 11 miljøgodkendelse.

Vilkår

11. Det faste gulv i gangarealerne skal skrubes mindst hver anden time.

3.1.1. Ventilation

Redegørelse

Der anvendes kun naturlig ventilation på ejendommen. I den gamle stald, som anvendes til malkning, kan der ses ventilationsskorstene, men den mekaniske ventilation anvendes ikke. I kostaldens sider er der installeret gardiner, som kan åbnes og lukkes efter vejrforhold. Endvidere er der åben i kip, og portene i gavlenderne kan endvidere åbnes, således der sikres et højt luftskifte i stalden.

Aabenraa Kommune vurderer, at denne form for ventilation er den bedst mulige mht. dyrevelfærd.

Vilkår

12. Der må ikke anvendes mekanisk ventilation af staldene.

3.1.2. Fodring og foderopbevaring

I den nuværende situation opbevares græs- og majsensilage i plansiloanlægget samt i markstakke, og fremadrettet vil de kun lægges i plansiloerne. Plansiloerne til ensilage er indrettet med betonmure, fast bund og afløb til gyllebeholder og saftbeholder. Ensilagen holdes endvidere overdækket med plastik og dæk. Der er 3 plansiloer, som måler hhv. 5,5; 6,5 og 5,5 m i bredden, 35 m i længden og 2,5 m i højden, og kan tilsammen rumme min. 1.530 kbm. I ansøgt drift vil der blive bygget yderligere 3 siloer, som måler 8 m i bredden, 2,5 m i højden og 35 m i længen og kan rumme min. 2.100 kbm. I ansøgt drift vil der derfor være plads til min. 3.630 kbm ensilage.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Halm og diverse foderstoffer opbevares i dag i laden. I forbindelse med udvidelsen ønskes denne lade også anvendt som stald og vil fremadrettet fortsat fungere som halmlåde. Diverse fodermidler vil fremadrettet opbevares i den nye fodergarage. Der leveres 12 tons foder ad gangen ca. 30 gange årligt i løs vægt. Der opbevares også halm på Hydevadvej 20, og forbrugt af halm stiger fra 500 til 1200 baller. Derudover leveres diverse mineralblandinger i sække og bigbags. Fodergarage og ensilagesiloerne vil danne en fodercentral, som vil rationalisere håndteringen af foder i ansøgt drift.

Der vil blive etableret plansiloer inde i foderladen til fodermidler, der leveres i løs vægt.

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm. Der ændres dog ikke på dette i forbindelse med udvidelsen. Derudover kan der også forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Bedste tilgængelige foderteknologi

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvare referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Foder til kvæg består af ca. 60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturenes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko og slagteko). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelast også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Gennem fodringen er det muligt at få en reduktion af ammoniakfordampningen. Reduktionen beregnes ud fra den almindelige formel til korrektion for gødningsudskillelsen i gødningsregnskabet. Korrektionen er den såkaldte type 2 korrektion, der giver mulighed for at korrigere for afvigelser i fodermængder og fodersammensætning. I dette tilfælde dog kun fodersammensætningen, hvilket vil sige gram råprotein (total råprotein) pr. foderenhed (FE).

Korrektionsformlen gældende for malkekøer af tung race = $((FE \text{ pr. årsko} * \text{ gram råprotein pr. FE}/6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} * \text{ pct. protein i mælk}/638) - 1,7)/134,5$.

I ansøgningen reduceres gram råprotein pr. FE fra 173 til 167,8 for malkekøerne, hvilket resulterer i ca. 10 % ammoniakreduktion på samtlige køer, når de er på stald.

Reduktionen i protein sker primært ved at reducere i de proteinrige foderstoffer, herunder græs i grovfoderandelen, sojaskrå og rapskager i tilskudsfoderdelen og ved at vælge de kraftfoderblandinger med lav procentvis proteinindhold.

Reduktionen sker i kraft af en reduktion af mængden af råprotein pr. FE. Det skyldes, at ved en reduktion af proteinniveauet pr. FE ved samme foderniveau og ydelse, sker hele reduktionen i N-udskillelsen i urindelen. Da der kun sker fordampning af N fra urindelen, bliver korrektionen i det elektroniske ansøgningsskema ganget med to i modsætning til hvis det var en normal gødningskorrektion der skulle beregnes.

Årsagen til, at der skal ganges med to er, at fordampningsfaktorerne er beregnet ud fra den totale mængde N dyrene udskiller, uanset at det kun er urindelen, der kan fordampe. Hvis der ikke blev ganget med to, ville kvægbrugeren kun blive godskrevet halvdelen af den reelle virkning. Det ville betyde, at proteinniveauet skulle sænkes uforholdsmæssigt meget for at få en effekt på papiret, der opfylder kravene. Årsagen til at faktoren netop blev to er, at en gennemsnitsmalkeko udskiller ca. halvdelen af N i urinen.

Det fremgår af husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 1, afsnit A, at "Udegående husdyr friholdes for reduktionskrav mht. ammoniak i den periode de er udegående. Malkekøerne på ejendommen er udegående i 6 måneder pr. år, men i IT-ansøgningssystemet er der i feltet "Antal måneder, hvor dyrene er udegående" kun indtastet 2 måneder, da de reelt kun er udegående i 8 timer pr. dag i 6 måneder, svarende til 2 måneder. I miljøgodkendelsen stilles alene vilkår om foderkorrektio n i den 6 måneders periode, hvor køerne ikke er udegående.

Aabenraa Kommune vurderer, at der anvendes BAT inden for foder, og at indkøbte fodermidler og ensilage opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet.

Vilkår

13. Der skal udarbejdes foderplaner til malkekøerne.
14. Der skal mindst udtages en foderprøve fra hvert af de mest anvendte ensilagefodermidler. Foderprøverne skal mindst analyseres for foderværdi og råprotein. Fra et enkelt slæt skal prøven endvidere analyseres for standardminerale r. Foderprøverne skal analyseres af et analysefirma, der er autoriseret og akkrediteret til at udføre grovfoderanalyser.
15. Foderkorrektio n må højest være 0,9559 beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (kg \text{ mælk pr. årsko} \times \text{pct. Procent i mælk} / 638) - 1,7) / 134,5$.
 Ansøger har i ansøgningen oplyst, at fodret indeholder 167,8 g råprotein pr. FE (virkemiddel). Derudover anvendes faste normaltal for 2005/2006 på 6593 FE pr. årsko, 8745 kg mælk pr. årsko og 3,41 pct. Protein i mælk, jf. Plantedirektoratets "Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006".
 Krav om beregning af foderkorrektio n gælder for alle malkekøer på hele bedriften i den 6 måneders periode, hvor de ikke er udegående.
16. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlings-/gyllebeholder, må ikke placeres på samme sted, før der er gået 5 år.
17. Ved etablering af ensilagestak skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
18. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

19. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer, som skrån er mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.
20. Ensilage skal overdækkes straks efter etablering af markstak.
21. Ensilage skal overdækkes med lufttæt materiale straks efter ilægning i siloen.
22. Kasseret ensilage fra ensilagepladser/-siloe r eller markstakke skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener og forurening af omgivelserne.

3.1.3. Energi- og vandforbrug

Redegørelse

Energiforbrug

Samlet energiforbrug i ansøgt drift i ansøgningen er skønnede mængder. Den primære energikilde er elektricitet. Der anvendes primært el til malkning, nedkøling af mælk, rengøring med

højtryksrenser, gyllepumpning (skraber og pumpning), foderhåndtering, hegning, belysning og anden teknik, herunder ventilationsgardin, vandpumper, elpumpe til dieseltank osv.

Der anvendes eldrevne pumper til pumpning af vand i forbindelse med markvanding og forbruget af el hertil varierer meget fra år til år pga. svingende nedbørsmængder.

Der forventes ingen stigning i el-forbruget pr. ko, da der vil bruges mindre el pr. ko efter ændringen i dyreholdet, da ændringerne sker i eksisterende rammer.

Derudover anvendes der diesel til div. maskiner og traktorer. Forbruget af diesel forventes at stige en smule, da der kommer mere areal til.

Til opvarmning af stuehus anvendes træpiller. Staldene opvarmes ikke.

Samlet energiforbrug i nudrift og efter ansøgningen (skønnede mængder):

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	100.000 kwh	110.000 kwh
Fyringsolie stuehus	0 l	0 l
Fyringsolie stald	0 l	0 l
Dieselolie	10.000 l	12.000 l

Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes, og som regel ventileres naturligt.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket indebærer, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Der anvendes dog lidt el til automatisk styret gardiner.

Der er opsat et mælkekølingsanlæg, som kan genindvinde varme fra mælken til opvarmning af vaskevand til brug i malkestalden.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have ovenlysplader i taget og lyse farver i stalden. Stalden kan ikke etableres med kun ovenlystagplader, da stalden så vil få karakter af drivhus med dertilhørende problemer for besætningen.

For at spare på energien anvendes bevægelsessensorer på både inden- og udendørslys, og i kostalden er der kun vågebelysning om natten.

Vakuumpumper til malkeanlægget er frekvensstyrede, hvilket sikrer, at der ikke bruges mere energi end nødvendigt.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder vil efter udvidelse af plansiloerne og etablering af fodergaragen være indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

Vandforbrug

I produktionen anvendes primært vand til drikkevand og vask af malkeanlæg og stald. I stalden og til privat forbrug sker vandforsyning fra Hellevad Vandværk. Det årlige forbrug af vand til produktionen stiger fra ca. 8.548 kbm til ca. 8.863 kbm. Denne stigning skyldes primært, at antallet af køer stiger.

Derudover anvendes vand til markvanding og forbruget heraf varierer meget fra år til år, da det er meget vejrafhængigt.

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. spild	7.850 m ³	8.062 m ³
Vask i stald	0 m ³	0 m ³
Rengøring af malkestald	683 m ³	786 m ³
Rengøring af maskiner	15 m ³	15 m ³
Sprøjtning	0 m ³	0 m ³
Markvanding, ejede arealer DGU 160.793 og DGU 160.1637	62.000 m ³	62.000 m ³

Der indvindes vand til markvanding fra 4 markboringer. Boringerne DGU 160.793 og 160.1637 er beliggende på ejede arealer. DGU 160.793 er beliggende ved ejendommen mellem ensilagesiloerne og laden, og DGU 160.1637 er beliggende øst for anlægget i den sydlige ende af mark 1-0.

I afsnit 2.1 er der redegjort for, hvordan og senest hvornår boring DGU 160.793 skal være lukket.

Boring DGU 160.882 er beliggende i den nordlige ende af mark 26, og den ejes af Hans Peter Jørgensen, Hydevadvej 39, 6230 Rødekro. Tilladelsen udløb den 31. december 2005. Der blev oprindeligt givet tilladelse til at indvinde 36.500 m³ pr. år til vanding af 36,5 ha. Der skal fremsendes en ansøgning om fornyelse af indvindingstilladelsen.

Boring DGU 160.1243 er beliggende i skellet mellem mark 28-0, 29-1 og 29-0, og den ejes af Rasmus J. Esben, Hydevadvej 33, 6230 Rødekro. Tilladelsen udløber den 31. december 2012. Der blev meddelt tilladelse til 17.600 m³ til 17,6 ha. Hvis arealet ikke længere stemmer overens med tilladelsen, skal der med ejers tilladelse meddeles et tillæg til tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vask af malkestald mm. foretages med højtryksrensere. Derudover vurderes det dagligt, om det er nødvendigt at fortsætte markvanding ud fra vejrudsigten samt registreringen af nettonedbør samt via rådgivning fra planteavlskonsulenten og planteinfo.dk.

Der genindvindes varme fra køling af mælken og det opvarmede vand genindvindes i produktionen.

Vilkår

23. Elforbruget skal registreres mindst hver 12. måned. Dato for aflæsning og målerstand samt forbrug skal noteres i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
24. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
25. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f. eks. mælkekøleanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal noteres i driftsjournalen.
26. Der skal til stadighed være installeret et varmegenindvindingsanlæg, der er koblet på mælkekøleanlægget, til opvarmning af vaskevand til brug i malkestalden.
27. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst hver 12. måned. Dato for aflæsning og målerstand samt forbrug skal noteres i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
28. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over det oplyste, skal der inden 3 måneder fra den seneste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.
29. Drikkevandssystemet skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt.
30. Der skal etableres et cirkulært fredningsbælte med en radius på 5 meter omkring alle vandboringer. Inden for fredningsbæltet må der ikke gødes, bruges eller opblandes bekæmpelsesmidler, gifte eller andre stoffer, der kan forurene grundvandet, ligesom opbevaring af gødning, bekæmpelsesmidler m.v., herunder tom emballage, ikke er tilladt.

3.1.4. Rengøring af staldanlæg

Redegørelse

Kalvehytterne tømmes og vaskes ca. en gang om uge i sommerhalvåret og hver anden uge i vinterhalvåret. Fremadrettet vil der ikke anvendes kalvehytter, og kalvene vil i stedet opstaldes i laden. Der vil foretages hyppig udmugning og strøelsen lægges på møddingspladsen. Dybstrøelse fra kælvningsboksene udmuges ligeledes jævnlig og lægges også på møddingspladsen. Det faste gulv skrabes hver anden time.

Malkeanlægget vaskes og desinficeres efter hver malkning, svarende til 2 gange dagligt. Gulvet spules med højtryksrensere efter hver malkning for at opretholde en god hygiejne med højtryksrensere.

Foderbord fejes hver dag.

Aabenraa Kommune vurderer, at renholdelse af staldafsnit med fast gulv og dybstrøelse er tilstrækkelig til overholdelse af gældende krav og retningslinjer mht. rengøring.

3.2. Ammoniak reducerende miljøteknologi

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 11 er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2007 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 15 pct.

Der anvendes foderkorrektions af g råprotein til mælkekøerne for at reducere ammoniakemissionen, så det generelle ammoniakreduktionskrav kan overholdes. Foderkorrektionen er beskrevet i afsnit 3.2.1 "Fodring og foderopbevaring".

Der anvendes fast gulv i det eksisterende staldanlæg. Gulvene skrubes hver anden time. Der anvendes dybstrøelse i kalvehytterne. Dybstrøelsen køres på møddingsplads og i markstak og opbevares overdækket. Ungdyrene og køerne kommer ud på græs i perioder på hhv. 6 mdr. og 2 mdr. om året, hvilket også er med til at reducere ammoniakemissionen fra stalden.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakemission ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1. Ammoniak.

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-2,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1619,81 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	438,89 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	343,99 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	154,74 KgN

Det fremgår af tabellen, at det generelle krav om reduktion af ammoniak fra stald og lager er opfyldt, og at ammoniakemissionen bliver reduceret med 2 kg N/år mere end det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniak fra stald og lager.

Aabenraa Kommune vurderer, at den anvendte teknologi giver tilstrækkelig effekt til at sikre 15 % ammoniakreduktion.

Vilkår

31. Det skal sikres, at gulvene altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.
32. Ungdyr skal være udegående på græs i minimum 6 måneder om året, og køerne skal være udegående i minimum 2 måneder om året.

3.3. Gødningsproduktion og -opbevaring

Redegørelse

Der findes to gyllebeholdere på ejendommen på henholdsvis 1.600 tons og 2.900 tons med tæt flydelag. Den nye møddingsplads har en opbevaringskapacitet på 410 tons.

Afløbsforhold og rørføring ses på bilag 1.4.

Gylle pumpes ca. hver 14. dag fra kanaler via fortank til beholder med traktorpumpe. Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn.

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Kontrol	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.600	1995	2007	Naturligt flydelag	45	45
Gyllebeholder	2.900	2006	-	Naturligt flydelag	55	55
Eksisterende kanaler						
I alt	4.500				100	100

Derudover anvendes møddingsplads på 245 m² samt markstak til opbevaring af dybstrøelse.

I henhold til normal medfører den ønskede produktion følgende mængder flydende husdyrgødning på årsbasis:

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Køer	181	22,81	4.129
Kvier	9	6,91	62
Fradrag for afgræsning			-688
Ekstra vand			616
I alt pr år			4.119
I alt pr måned			343
I alt 9 måneder			3.089
Opbevaringskapacitet i måneder			13 mdr.

Køerne er på græs ca. 8 timer om dagen i sommerhalvåret, svarende til 2 måneder på årsbasis og dette er trukket fra i kapacitetsberegningen.

Derudover produceres der 310 tons dybstrøelse svarende til 527 kbm i ansøgt drift.

Den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelses regler om gødningsopbevaring og -håndtering skal overholdes.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så må BAT inden for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

Gyllebeholder

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år

- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som fx snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Begge gyllebeholdere lever op til disse krav. Derved vurderes det, at der anvendes BAT.

Gyllen er overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Når gyllen bliver omrørt i forbindelse med udbringning, sørges endvidere for at der hurtigt dannes et nyt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Det er endvidere ikke sikkert, at de eksisterende tanke kan overdækkes pga. deres konstruktion og etablering. En evt. overdækning af gyllebeholder koster ca. 100 kr. pr. kbm. Overdækning af beholdere vurderes ikke at være BAT på den pågældende ejendom.

Med opbevaring i gyllebeholderne som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Møddingsplads og markstak

BAT for opbevaring af halm/gødning fra kalvehytter og dybstrøelsesbokse må anses at være opbevaring på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder og overdækning med plast eller lignende, så ammoniakfordampning minimeres. I ansøgt drift etableres en møddingsplads med afløb til gyllekanaler, som vurderes at leve op til BAT mht. opbevaring af dybstrøelse.

Halm og fast gødning fra kælvningsbokse og kalve opbevares på møddingplads i ansøgt drift. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester.

Når dybstrøelsen er kompostlignende (med et tørstofindhold på minimum 30 % i ethvert delparti) og ikke giver anledning til udsivning, kan det lægges i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Dybstrøelse muges ud fra staldene jævnligt, og i foråret køres størsteparten af det direkte ud. I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % i nudrift og ansøgt drift, som normen for kvæg.

Dybstrøelse på møddingsplads skal overdækkes straks efter ilægning, og komposteret dybstrøelse skal overdækkes straks efter etablering af markstak.

Med opbevaring af dybstrøelse og kompost på møddingsplads eller i markstak som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Aabenraa Kommune vurderer, at med de stillede vilkår vil opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning samt dybstrøelse og kompost være i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der arbejdes med at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

Vilkår

33. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
34. Der må ikke etableres fast pumpeudstyr på gyllebeholderne.
35. Der må ikke monteres fjernbetjent pumpeudstyr.

36. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der senest den 1. februar 2011 etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted.
37. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
38. Gyllen i gyllebeholderne må kun omrøres umiddelbart før udbringning af gyllen.
39. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
40. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
41. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
42. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i et hvert delparti i markstakke må ikke placeres på arealer, som skrånere mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

3.4. Gødningshåndtering

Redegørelse

Den anvendte teknik med skrabning af det faste gulv, hvorved gyllen ledes til gyllekanal, pumpning af gylle fra gyllekanaler til gyllebeholdere og derfra over i gyllevogne vurderes at opfylde gældende krav.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Med hensyn til BAT og udbringningsteknik så må BAT inden for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Størstedelen af gyllen nedfældes, herved ammoniakfordampning og lugtgener mindskes pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Det er maskinstation der står for at køre husdyrgødningen ud, og det tilstræbes, at det udbringes, hvor udnyttelsen af kvælstoffet er mest optimal. Der bliver ikke udbragt husdyrgødning i højt solskin, eller forud for varslet kraftig nedbør, for at minimere kvælstoftabet. Der køres

aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Da ejendommen drives økologisk er den udelukkende afhængig af kvælstof fra husdyrgødning. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig, og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Da størstedelen af gyllen nedfældes, må kvælstoffet fra husdyrproduktionen udnyttes bedre og den anvendte udbringningsteknik må derfor lever op til BAT på den pågældende ejendom.

Aabenraa Kommune vurderer at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Vilkår

43. Husdyrgødning må ikke køres ud på et vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

3.5. Anvendelse af anden organisk gødning

Redegørelse

Der anvendes ikke anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam på husdyrbruget. Der er tale om et økologisk kvægbrug med malkekvæg, der fuldt ud anvender egen husdyrgødning.

Vilkår

44. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning.

3.6. Spildevand og overfladevand

Redegørelse

Overfladevand fra den nye møddingplads ledes til gyllebeholderen og overfladevandet fra det befæstede areal til kalvehytter ledes ligeledes til gyllebeholder i nudrift. Da hytterne fjernes vil overfladevandet fremadrettet ikke blive ledt til beholder.

Sanitært spildevand fra stuehus ledes via trixtank til nedsivning. Der er ingen toiletter i driftsbygningerne.

Overfladevandet fra de nye plansiloer samt fra for- og vendepladsen ledes til en særskilt saftbeholder og udbringes derfra i følge gældende lovgivning. Derudover er der mulighed for at anvende gyllebeholder som buffertank. Det er tilladt at anvende ensilagesaft hele året, forudsat det anvendes til gødningsformål. I perioden fra høst og frem til 1. november, må det udbringes på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter. Overfladevand fra de gamle plansiloer ledes til malkestald og videre til gyllebeholder både i nudrift og i ansøgt drift.

Tagvand fra produktionsbygningerne ledes til faskine, men tagvand fra beboelsesbygningerne ledes til grøft via rørledning.

Bortledning af tagvand skal foregå efter Aabenraa Kommunes gældende regulativer og anvisninger.

I nedenstående tabel er spildevandsmængderne fra ejendommen opgjort samt afledningsforhold.

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Gylle inkl. rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	3.276 m ³	3.503 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra maskinvask	15 m ³	15 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra gl. ensilagesiloer	429 m ³	429 m ³	Stald, gyllebeholder	Ingen
Regnvand mv. ny ensilagepladser	-	588 m ³	Saft- og gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra ny møddingsplads	-	172 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra vende- og forplads ved plansiloerne	123 m ³	554 m ³	Nu: Gyllebeholder Efter: Saft- og gyllebeholder	Ingen
Befæstet areal ved kalvehytter	150 m ³	-	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand fra stuehus	170 m ³	170 m ³	Trixtank og ned-sivninganlæg	Mekanisk rensning
Tagvand fra stalde mm.	2.714 m ³	2854 m ³	Faskine	Ingen
Tagvand fra stuehus og mellembygning	204 m ³	204 m ³	Grøft, syd for ejendommen	Ingen

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normalt. Afløb fra befæstede arealer sættes til 0,7 m³/pr. m². Der er vedhæftet afløbsplan.

I bilag 1.4 ses afløbsplan.

Aabenraa Kommune vurderer, at spildevandshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

45. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder.
46. Ensilagesaft og regnvand fra de 3 nye ensilagesiloer samt regnvand fra vende- og forplads nord og syd for de 7 ensilagesiloer skal ledes til saft-/gyllebeholder. Saftbeholderen skal mindst kunne rumme 15 m³.
47. Saftbeholderen til ensilagesaft og overfladevand fra ensilagepladserne skal tjekkes løbende for at sikre, at den ikke løber over, og der skal etableres en rørforbindelse til gyllebeholder, således at en fuld beholder kan tømmes i perioder, hvor frost mv. gør, at beholderen ikke kan tømmes ved hjælp af fx sprinkleranlæg.
48. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af gødningsstoffer, bekæmpelsesmidler, foderstoffer m.v., der med evt. regnvand kan tilføres rørledninger/dræn med udløb i grøft og vandløb.

3.7. Lugt

Redegørelse

Den væsentligste lugtforureningskilde er staldventilationen. Da gyllebeholderne har tæt overdækning, forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og udbringning samt i forbindelse med tømning. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem regelmæssig rengøring af staldene og almindelig god landmandspraksis.

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 11 er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der gives afslag.

I www.husdyrgodkendelse.dk er alle stalde indtegnet og 1) den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren, 2) den nærmeste samlede bebyggelse og 3) det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde markeret. IT-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og de vægtede gennemsnitsafstande.

I § 20 i husdyrbrugloven skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra 1) samlet bebyggelse, 2) eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde, eller 3) lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv).

I den samlede vurdering af lugtgenerne fra husdyrbruget skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug større end 75 DE inddrages, hvis staldanlægget er beliggende tættere end 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner i landzone eller tættere end 100 meter fra en enkeltbolig.

Der er ca. 1.600 m fra anlægget til den nærmeste byzone (Hellevad beliggende nordvest for anlægget), til den nærmeste samlede bebyggelse i landzone (Hydevadvej 24, 6230 Rødekro) er der ca. 370 m og til den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt (Hydevadvej 40, 6230 Rødekro) er der ca. 230 m.

Da alle de faktiske afstande er større end 300 eller 100 m, skal der således ikke regnes med nogen kumulativ effekt.

De beregnede ukorrigerede geneafstande til byzone er 222 m, til samlet bebyggelse 140 m og til enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger 70 m.

Resultaterne af lugtgeneberegningen ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.2. Lugtgeneberegning.

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	222,05 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	139,86 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	70,22 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Det fremgår af tabellen, at projektet overholder alle de beregnede genekriterier.

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen, for så vidt angår lugt, ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Vilkår

49. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af be-driften.

3.8. Transport

Der er en driftsmæssig tilkørsel fra Hydevadvej, syd for anlægget. Der er en tilkørselsvej til anlægget og en tilkørselsvej til privaten.

Af nedenstående tabel kan ses en opgørelse over antallet af transporter samt ændringer i forbindelse med udvidelsen.

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder mv.	30	30
Fyringsolie/brændstof	9	10
Afhentning af mælk	365	365
Flytning af kalve + kælvekvier	0	12
Afhentning af døde dyr	33	40
Afhentning af dyr til slagtning	12	12
Gyllekørsel (25 t)	160	165
Udkørsel af dybstrøelse (15 tons)	17	21
Udkørsel af ensilagesaft (25 t)	0	46
Indkørsel af græs og majs	1000	1200
Indkørsel af halm	14	34
Diverse sækkevarer mv.	12	12
Maksimalt i alt	1.652	1.947

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar og til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne. En stor del af gylletransporterne foregår ad interne markveje (se bilag 1.6). Ved kørsel på offentlig vej passeres kun enkeltbeboelser. Gyllen udbringes med 25 tons nedfælder og dybstrøelsen udspreddes med en 15 tons møgspreader. Det er maskinstation der varetager udbringning af husdyrgødning.

Mælken afhentes hver dag, og det fortsætter uændret efter udvidelsen. Afhentningstidspunktet kan ændres, men foregår typisk i dagstimerne.

Der anvendes halm til strøelse og i foderet. I den nuværende situation køres 14 træk hjem og dette vil stige til 34 læs efter udvidelsen. Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener uden for ejendommen, når halmen er bragt i hus. Derudover vil transporten heraf primært foregå via interne markveje. Denne stigning skyldes at ungdyrene fremadrettet vil gå i dybstrøelsesstald på Hydevadvej 20. En del af halmen vil også blive opbevaret på Hydevadvej 20.

Antallet af transportere med kraft- og proteinfoder er uændret i forbindelse med udvidelsen, da der vil blive leveret større mængder pr. gang. Antallet af transportere med grovfoder stiger i forbindelse med udvidelsen, da behovet for grovfoder stiger i kraft med, at antallet af dyr stiger.

Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo ved slæt (græs) og majsnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt der tages. Størstedelen af transporterne med grovfoder foregår ad markveje, hvorfor de omboende ikke får yderligere gener i forbindelse med udvidelsen. Kraftfoderet blæses ind i køresiloer, der etableres i fodergaragen, og der kan forekomme mindre støvgener ved dette. I fodergaragen tippes fx rapskager, roepiller og sojaskrå af i køresiloer, og ved dette kan der ligeledes forekomme mindre støvgener. Dette foregår dog inde i en bygning, så der forventes ingen gener uden for ejendommen.

Samlet set sker der en øgning på 295 læs af de tunge transportere. Denne stigning skyldes primært, at antallet af transportere med foder og husdyrgødning øges. Da langt de fleste af transporterne med foder og husdyrgødning foregår ad interne markveje og ellers kun forbi enkeltbeboelser forventes denne stigning ikke at være til gene for de omkringboende.

Der kommer ligeledes dyrlæge og inseminør jævnligt på ejendommen. Dyrlægen kommer ca. 1 gang om ugen, og inseminøren kommer næsten dagligt, men disse kører i alm. biler.

I øvrigt gælder det, at færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transportere til og fra ejendommen.

Vilkår

50. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbningsværk være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted.
51. Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage.
52. Transport af indkøbt foder, halm, ensilage og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00, dog ikke helligdage. Tilkørsel af foderafgrøder som ek-

- sempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagsplader eller ved bortkørsel af gylle/fast husdyrgødning i forbindelse med udbringning til mark gælder vilkåret ikke.
53. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00.

3.9. Støjkilder

Redegørelse

Nedenstående tabel redegør for diverse støjkilder samt deres placering og driftstid i ansøgt drift.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Foderblanding, fodring	Plansiloer, lade, fodergarage samt stald	Dagligt, kl. 8-9
Vakuumpumpe / malkeanlæg	Malkestald	Kl. 4.30-6.30 og 15.30-17.30
Mælkekøling	Tankrum	Kl. 4.30-7.30 og 15.30-18.30
Indblæsning af foder	Ved lade og fodergarage	2-3 gange månedligt, kl. 7-16
Afhentning af mælk	Ved malkestalden	15 min hver dag, dagstimerne
Ensilering	Plansilo	Vækstsæson, kl. 7-20
Udkørsel af husdyrgødning	Se bilag 1.6 med kørselsruter	Vækstsæson, kl. 7-20
Pumpning af vand til markvanding (elpumpe)	Se bilag 1.6 med kørselsruter	Vækstsæson, døgnet rundt
Flytning af dyr	Kolstald og lade	1 time månedligt, dagstimerne

Håndtering af foder ændres en smule i forbindelse med udvidelsen. Det er påtænkt at lave en fodercentral, bestående af plansiloanlægget og fodergaragen. Derudover skal alt ensilage lægges i plansiloer. Herved forventes blanding af foder at optimeres, hvorved evt. gener i forbindelse med dette mindskes.

Dyrene fodres en gang dagligt, og der blandes ligeledes en gang dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår på plansiloerne udenfor, som er placeret længst væk fra naboerne.

Ensilering af slætgræs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det blive lagt i plansiloerne, men det tilstræbes at ske i dagstimerne, så det ikke vil være til gene for naboer. Halm køres ind i perioden juli til september, og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring tilstræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Der kan være støj i forbindelse med malkning og nedkøling af mælken, men der ændres ikke på dette i forbindelse med udvidelsen af antallet af køer. Malkning og køling foregår dog inden for, og der forventes ingen støj herfra udenfor ejendommen.

Pumpning af gylle fra eksisterende stalde til beholder samt cirkulation i staldene sker med el-pumpe placeret nede i fortanken. Dette ændres der ikke på ved udvidelsen. Der forventes ingen støjgener herfra udenfor ejendommen, da pumpen sidder nede i fortanken.

Efter udvidelse kan der forekomme støj fra flytning af dyr. Flytning af dyr foregår dog kun en gang om måneden og fortages i dagtimerne, så evt. gener herfra minimeres.

Støj fra pumpning af vand til markvanding kan ligeledes give anledning til støjgener for de omkringboende. Der ændres der dog ikke på vandingen i forbindelse med udvidelsen. Af bilag fremgår boringernes placering.

Derudover kan der forekomme støjgener og lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes 1-2 gange årligt. Derudover kan der forekomme støjgener, når dybstrøelsen lægges på møddingsplads. Udmugning foregår ofte af hensyn til fare for smitteoverførsel.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagtimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommene, som primært foregår i hverdage mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune (der p. t. foreligger i et forslag) er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet *7.1 Landbrug*:

7.1 Landbrug

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser

at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet *6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter* er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter

Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)

at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.

De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.

Landbruget Hydevadvej 34 er beliggende i Det åbne land, Nord og har arealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinier for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Landbrugets driftsbygninger på adressen Hydevadvej 34, 6230 Rødekro er beliggende i Det åbne land, Nord.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer, da afstanden til områderne er stor.

Eksempelvis er afstanden til Hellevad, der i kommuneplanen er udpeget til lokalby, større end ca. 1800 meter.

Driftsarealer hørende til landbruget er ikke beliggende i nærheden af planlagte områder.

Vilkår

54. Bidraget fra landbruget med adressen Hydevadvej 34, 6230 Rødekro bestemt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00-22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00-07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag. Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

3.10. Fluer og skadedyr

Redegørelse

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der holdes generelt rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foderrester fra plansilo, foderborde, krybber osv. Foder og gødningsrester lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Fluegener

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Da ejendommen drives økologisk anvendes ikke gift til bekæmpelse af fluer. Der anvendes dog læsket kalk til bekæmpelse af fluerne.

Rottebekæmpelse

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelse og derudover holdes der ryddeligt omkring og i bygninger. Evt. foderspild og halm m.v. fjernes dagligt, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Vilkår

55. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
56. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

3.11. Støv

Redegørelse

Det tilstræbes at den daglige drift ikke vil medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

De væsentlige støvkilder stammer fra transport og håndtering af foder.

Aabenraa Kommune vurderer, at transport og håndtering af grovfoder og foderstoffer m.v. ikke vil give støvgener for omkringboende.

Vilkår

57. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for anlægget.

3.12. Lys

Redegørelse

Generelt er behovet for kunstig lys i bygningerne lavt, da der er et højt naturligt lysindfald gennem lysplader i tagene samt gennem kip og de åbne sider i staldene.

Lyskilden i kostaldene er lysstofrør. Intensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone og ca. 200 lux i malkestalden. Der er behovsstyret belysning i kostalden, og i sommerhalvåret er behovet for kunstig belysning meget lavt. I vinterhalvåret er der lys i stalden fra kl. 4 til kl. 9-10 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen omkring kl. 15 og tidspunktet er afhængig af årstiden, og stalden vil være oplyst indtil kl. 18. Herefter vil der kun være tændt orienteringslys. Generelt tilstræbes det, at der er lys i stalden ca. 16 timer, for at holde køernes mælkeproduktion oppe både i nudrift og i ansøgt drift.

Lyset i laden består ligeledes af alm. lysstofrør og er tændt i forbindelse med fodring, kl. 7-9 dagligt.

Der er ingen facadelys på bygningerne, dog er der lavt siddende belysning i gårdspladsen, som er styret af en bevægelsessensor.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover de ovenfor beskrevne tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlægehjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Hegn til nabo mod syd, øst og vest gør, at fjernvirkningen betragtes som minimal hos nærmeste naboer.

Aabenraa Kommune vurderer, at den begrænsede lyskilde ikke vil give gener for omkringboende og heller ikke vil påvirke de landskabelige hensyn.

3.13. Oplag af olie, kemikalier og medicin samt affald

3.13.1. Olie

Redegørelse

Kølervæske opbevares i 10 l dunke i maskinhus.

Dieselolie opbevares i en 2.500 l typegodkendt tank i maskinhus. Tanken er placeret på beton. Der er et minimalt oplag af spildolie på ejendommen, da der foretages olieskift ved serviceeftersyn. Dog kan spildolie forefindes i 2 stk. gl. tromler placeret på fast gulv i maskinhus på palie. Derudover er der et mindre oplag af olie svarende til max. 200-400 l, som ligeledes opbevares i maskinhuset.

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank	2.500 l	2006	11MM10849	55-56-20
Fyringsolietank	Ingen			

Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e) kontaktes Aabenraa kommunes ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk.

Vilkår

58. Opbevaring af dieselolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
59. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, således at spild kan opsamles. For at undgå ophobning af regnvand, skal tanken enten placeres under tag eller indendørs.
60. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
61. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
62. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt spild.
63. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

3.13.2. Kemikalier og medicin

Redegørelse

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen, da husdyrbruget drives økologisk.

Kemikalier og vaskemidler, som anvendes til rengøring og vask af malkeanlægget opbevares i malkestalden og i tankrummet.

Vilkår

64. Der må ikke opbevares pesticider på ejendommen.

3.13.3. Affald

Redegørelse

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Affald omfatter primært tom emballage fra vaske, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.).

Der er opstillet en 5.000 l container til erhvervsaffald. Containeren afhentes af Marius Pedersen, Kolding ca. hver 3. mdr.

Der opbevares ikke meget medicin på ejendommen. Eventuelle medicinrester og andre veterinære midler afleveres/medtages af dyrlægen.

Olieskift på maskiner foretages normalt ved serviceeftersyn, hvorfor der ikke forefindes spildolie på ejendommen. Af samme årsag findes kun et mindre oplag af olie på ejendommen. Det er Alslevkro Maskinservice, der foretager service på diverse maskiner.

Olie opbevares i værkstedet i laden, hvor der er fast bund.

Kemikalier til brug i stalden opbevares i tankrum/teknik rum i malkestalden. Tom emballage leveres til leverandør.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie	Ingen	-	Alslevkro Maskinservice	-	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Ingen	-	Alslevkro Maskinservice	-	16.01.07	06.05
Blyakkumulatører	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	1 stk./ år	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Ingen	-	-	-	20.01.19	05.12

Spraydåser	Stald	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	10 stk./ år	15.01.10	23.00
Medicinrester	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	Meget begrænset	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	50 stk./år	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	5 stk./ år	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	15.01.02	52.00
Lystofrør og elsparepærer	Garage	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	20 stk./år	20.01.21	79.00
Overdækningsplast + tomme sække af plast	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	15.01.02	52.00
Jern og metal	Bag ved laden	Skrothandler	Skrothandler	Ca. 3 t/år	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	1 stk./år	15 01 04	
Diverse brændbart	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	Afhængig af indhold	19.00
Pap	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	15.01.01	50.00
Papir	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	Containeren på 5.000 l tømmes hver kvartal	15.01.01	50.00
Tomme medicin-	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	Meget be-	15..01.0	51.00

glas				grænset	7	
Gamle personvognsdæk fra afdækning	Laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	Meget begrænset	16.01.03	57.00
Paller	Laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	Ca. 20 stk./år	15.01.03	62.00
Malet og/eller lakeret træ	Ingen	-	-	-	17.02.01	62.00
Asbestplader	Ingen	-	-	-	17.06.05	75.00
Døde dyr	Forplads ved ensilagesiloer	DAKA	DAKA	40 stk.	02.01.02	66.00

Indtil selvdøde og aflivede dyr er blevet afhentet, skal de opbevares på fast bund, hævet over jorden og overdækket på forpladsen ved plansiloerne. Pladsen skal være skyggefuld og afskærmet.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA. Der er ca. 33 døde dyr årligt i nudriften, og dette forventes at stige til 40 efter ændringen i dyreholdets sammensætning.

Tomme kemikaliedunke og medicinglas samt kanyler m.m. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Kanyler afleveres til dyrlægen, der står for bortskaffelsen.

Alt affald skal opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.

Der skal i henhold til gældende regler ske registrering af affald på stamkort. Reglerne findes i [Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald](#). Stamkortet er det format som ansøger skal kunne videregive sine oplysninger om egen affaldsproduktion på. Registreringen skal indeholde oplysninger om fraktion, art, mængde og sammensætning af det producerede affald, herunder muligheder for yderligere sortering, samt indhold af visse miljøbelastende stoffer.

Aabenraa Kommune vurderer, at affaldshåndteringen ikke vil medføre gener for miljøet.

Vilkår

65. Opbevaringspladsen til døde dyr skal placeres syd for ensilagesiloen, som vist på bilag 1.3.

3.14. Uheld og risici

Redegørelse

Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier. Det planlagte byggeri tilstræbes at give så få gener som muligt for besætningen og den daglige drift.

Gylle

Der er altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel og pumpning af gylle fra stald og lager.

Pumpning af gylle fra fortanke til gyllebeholder sker med elektrisk pumpe og under opsyn og indløbene er endvidere dykket. Det tjekkes løbende, om der er plads i beholderne. Der er et luftindtag på ind og afløbsrøret på gyllebeholdere, som forhindrer tilbageløb.

-De elektriske pumper er forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.

Der er ingen pumpe på gyllebeholderne og når maskinstation kører gylle ud, anvendes pumpefunktion på gyllevognen. Denne styres fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker, at der vil være en person tilstede, som holder øje med pumpningen.

Maskinstationens folk, som står for udkørsel af gyllen, vil være tilstede til at minimere skadens omfang, såfremt der sker en skade.

Det vurderes dog, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at gyllebeholderen bryder sammen eller går itu. Gyllebeholderne er desuden omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, såsom en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat. Det vurderes ligeledes at afstanden til vandløb er så stor, at der ville kunne nås at iværksatte det nødvendige beredskab.

E!

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt i den daglige drift, og til dette er det påtænkt at anskaffe et nødstrømsanlæg på ejendommen. Derudover kan maskinstation tilkaldes for tømning af gyllekanaler.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for, at vandrør sprænger, og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen.

For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene inde i staldene.

Olie

Olie opbevares i lukkede tromler på fast bund i værkstedet, og dieseltanken står ligeledes på fast bund i laden. Der opbevares sugende materiale i nærheden til at opsuge evt. mindre spild. Pumpen er endvidere forsynet med en stophane.

Anlægget skal efterses dagligt for utætheder mv., og der skal foretages service på anlægget løbende efter behov.

Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand, kemikalier mv. beskrives. Beredskabsplanen skal fremsendes til Aabenraa Kommune senest en måned efter, at denne godkendelse er blevet meddelt.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med udarbejdelse af beredskabsplanen vil blive gjort tilstrækkeligt til at forhindre uheld og udslip.

Ved gylleudslip alarmeres straks 112, der alarmerer Beredskabsstyrelsen og Miljøvagten.

Vilkår

66. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

67. Virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan som følger bilag 4 i Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Bered-

- skabsplanen skal fremsendes til Aabenraa Kommune senest en måned efter, at denne godkendelse er blevet meddelt.
68. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.
  69. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal planen oversættes til et sprog, de forstår.
  70. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

3.15. Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

3.15.1. Ammoniak og Natur

Produktionen på Hydevadvej 34 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, fast gødning), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m. fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet. Kvælstof (ammoniak) kan også dampe fra stalde og lagre og med vind og nedbør blive ført til naturområder.

Når næringsstofferne føres til naturområder og vandmiljøet, kan de bevirke en uønsket næringsberigelse (eutrofiering), som medfører, at visse arter af planter og dyr, som lever bedst under næringsfattige forhold, forsvinder, mens andre arter vinder frem. Derved forringes de biologiske værdier.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lys krævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Kvælstof (ammoniak) fra stalde, husdyrgødningslagre og udbringningsarealer kan derfor forringe de biologiske forhold i visse næringsfattige naturtyper.

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniak deposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. 1572 af 20.12.2006) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem 300 m og 1000 m må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE der ligger nærmere bruget og § 7 naturområdet end 1000 meter) (bufferzone II).

De naturområder der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. er:

- 1) Højmose
- 2) Lobeliesø
- 3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
- 6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder

7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Kommunen skal tillige vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektiv-forpligtelser. Bl.a. må produktionen ikke medføre negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke få forringede forhold.

Redegørelse

Aabenraa kommune har vurderet følgende naturarealer:

- Alle af Naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede arealer indenfor/på udbringningsarealerne
- Heder, moser og overdrev indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Hydevadvej 34)

De vurderede naturarealer omfatter 2 moser og 2 engarealer. Arealerne er beskrevet under "§ 3 natur" nedenfor.

Naturarealerne er beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

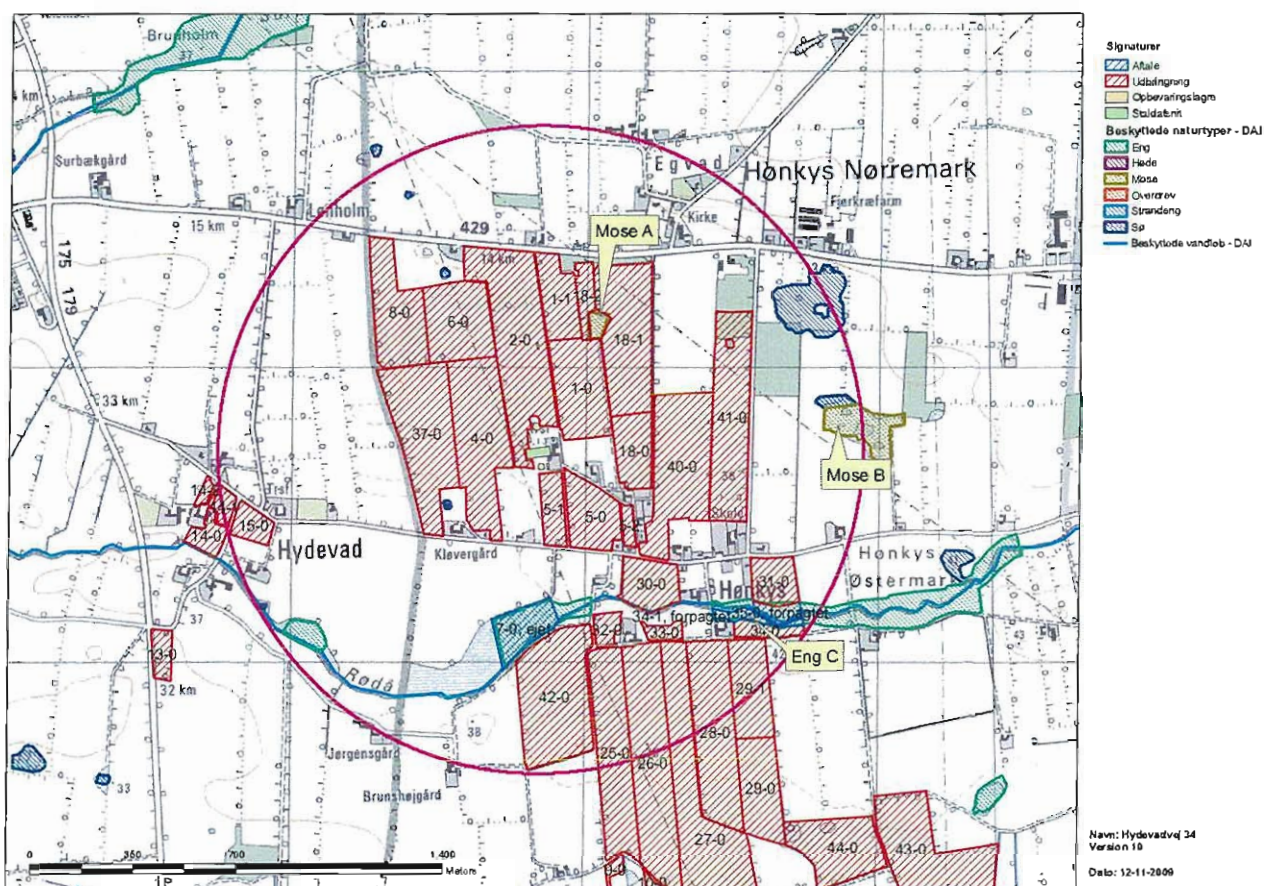
Udvidelsen medfører en beregnet mer-emission af ammoniak fra anlægget på 13 kg N/år. Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 2557 kg N/år.

Der er lavet beregninger på mer- og totaldeposition af ammoniak fra anlægget til de to moser hhv. 350 meter nord for anlægget og 900 meter øst for anlægget (billede 1):

- 1) Mose mod nord (§ 3 natur) – merdeposition 0,00 kg N/ha, totaldeposition 1,14 kg N/ha
- 2) Mose mod øst (§ 3 natur) – merdeposition 0,00 kg N/ha, totaldeposition 0,28 kg N/ha

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18-20 kgN/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2007. NOVANA, Faglig rapport nr. 708, 2009 og <http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>*)

Tålegrænsen, dvs. hvad moserne tåler for at kunne bevares/genskabes som upåvirket, ligger på 10-15 kg N/ha årligt (*Ammoniakmanualen - Harmoniserede tålegrænser. Opdatering af 15. december 2005, naturtype nummer 7140 og <http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>*).

Billede 1. Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3

§ 7 natur

For at beskytte udvalgte naturområder mod næringsberigelse med ammoniak fra husdyrbrug, er der i Husdyrlovens § 7 fastsat regler om beskyttelseszoner (bufferzoner) omkring en række kvælstoffølsomme naturtyper.

Redegørelse

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger ca. 3,3 km sydvest for nærmeste § 7 naturareal, der er et hedeområde på ca. 11,3 ha, der ligger i forbindelse med flyvepladsen mellem Røde kro og Nørre Hostrup.

Beregning i ansøgningssystemet viser at totaldepositionen ligger på 0,03 kg N/ha og merdepositionen er 0,00 kg N/ha.

Aabenraa Kommune vurderer, at afstanden er tilstrækkelig til at undgå evt. ammoniak påvirkning af heden i forbindelse med miljøgodkendelse.

Aabenraa Kommune stiller derfor ingen vilkår.

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7 arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Hydevadvej 34. Vurderes det at være tilfældet, kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over Husdyrlovens fastsatte beskyttelsesniveauer.

Jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 må tilstanden af visse naturarealer ikke ændres, når de har et vist areal, naturindhold m. m.

Redegørelse og vurdering

Der ligger ingen beskyttede naturarealer inden for en radius af 300 meter fra anlægget.

Mose A

Nærmeste beskyttede naturareal er en § 3 beskyttet mose ca. 350 m nordøst for anlæg. Mosen betegnes som fattigkær og er besigtiget af Sønderjyllands Amt den 28. januar 2005. Ved besigtigelsen blev det konstateret, at det er en mindre mose og særligt den centrale del af mosen indeholder biologiske værdier, idet der bl.a. vokser arter af sphagnum, smalbladet kæruld m.fl. Mosen er negativt påvirket af landbrugsproduktion og afvanding. Naturtilstanden i mosen er dårlig pga. udtørring og næringsberigelse.

Merbelastningen med ammoniak fra Hydevadvej 34 er på 0,00 kg N/ha og der er en totalbelastning på 1,14 kg N/ha fra ejendommen Hydevadvej 34.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18-20 kg N/ha og tålegrænsen for mosen vurderes til 10-15 kg N/ha (*Ammoniakmanualen - Harmoniserede tålegrænser. Opdatering af 15. december 2005, naturtype nummer 7140* og

<http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>).

Området vurderes biologisk værdifuldt, fordi mosen som naturtype er truet nationalt pga. næringsberigelse og har høj prioritet i naturforvaltningen.

Tålegrænsen for mosen er væsentlig overskredet og mosens tilstand vurderes på sigt at være truet på grund af den høje baggrundsbelastning og udtørring.

Da der ikke er en merbelastning fra husdyrproduktionen på ejendommen, stilles ikke skærpede vilkår til bedriftens anlæg, til begrænsning af ammoniakdepositionen til mosen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt.

Billede 2 Mose A

Mose B

900 meter øst for anlægget ligger en § 3 beskyttet mose. Mosen betegnes som fattigkær og er besigtiget af Aabenraa Kommune den 25. august 2009. Ved besigtigelsen blev det konstateret, at det er en mindre mose på ca. 2,8 ha og mosen er biologisk værdifuld, idet der bl.a. vokser arter af sphagnum, smalbladet kæruld, Bukkeblad, hedelyng, klokkelyng, tranebær, vandnavle, kragefod m.fl. Flere af plantearterne er følsomme overfor næringsberigelse og vegetations-sammensætningen svarer nogenlunde til hvad der kan findes i fx nedbrudte højmoser og hængesæk.

Naturtilstanden i mosen er moderat pga. tilgroning med vedplanter og næringsberigelse. Merbelastningen med ammoniak fra Hydevadvej 34 er på 0,00 kg N/ha og der er en totalbelastning på 0,28 kg N/ha fra ejendommen Hydevadvej 34.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18-20 kg N/ha og tålegrænsen for mosen vurderes til 10-15 kg N/ha (*Ammoniakmanualen - Harmoniserede tålegrænser. Opdatering af 15. december 2005, naturtype nummer 7140 og <http://www.skovognatur.dk/Udgivelser/Tidligere/2003/ammoniakmanualen.htm>*).

Området vurderes biologisk værdifuldt, fordi mosen som naturtype er truet nationalt pga. næringsberigelse og har høj prioritet i naturforvaltningen.

Tålegrænsen for mosen er væsentlig overskredet pga. for høj baggrundsbelastning og mosens tilstand vurderes på sigt at være truet på grund af den for høje baggrundsbelastning og tilgroning med vedplanter.

Da der ikke er en merbelastning fra husdyrproduktionen på ejendommen, stilles ikke skærpede vilkår til bedriftens anlæg, til begrænsning af ammoniakdepositionen til mosen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt.

Billede 3 Mose B

Eng C

450 meter syd for og 750 meter syd øst for anlægget finde 2 engarealer, der er beskyttede af naturbeskyttelseslovens § 3 og tilstanden må ikke ændres. Engene betegnes som naturenge og den østlige eng er besigtiget den 13. november 2007. Naturtilstanden er moderat, men engen vurderes som biologisk værdifuld fordi der har været et langt successionsforløb uden omlæg (20-25 år). Engene afgræsses og tilføres ikke gødning, jf afsnit 4.2.

Ferske enge har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha, men da engen ind i mellem oversvømmes og modtager næringsstoffer fra Røddåen, vurderes at ammoniakdeposition fra Hydevadvej 34 ikke har nogen væsentlig påvirkning af engene.

Billede 4 Eng C, Natureng ved Røddå

3.15.2. Natura 2000

Det påhviler kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med EU's habitatdirektivforpligtelser. Den ansøgte aktivitet må således ikke medføre negativ påvirkning af de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for et internationalt naturbeskyttelsesområde og arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV må ikke få forringede forhold.

Redegørelse

Hydevadvej 34 ligger ca. 9,5 km nordvest for det nærmeste Natura 2000-område, som er EF habitatområdet H85 Bolderslev - og Uge Skov.

Udpegningsgrundlaget for H85 Bolderslev skov er:

- Stor Vandsalamander
- Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
- Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- Bøgeskove på morbund med kristtorn
- Bøgeskov på muldbund
- Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- Skovbevoksede tørvemoser
- Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Da udpegningsgrundlaget både omfatter naturtyper på næringsrig og på mere næringsfattig jordbund (bøgeskov på morbund, skovbevoksede tørvemoser mv.), er det væsentligt at undersøge ammoniakpåvirkningen af området som følge af projektet.

I basisanalysen for Bolderslev Skov vurderes at næringsberigelse primært fra luftbåren ammoniak via nedbør, er en trussel mod skovnaturtyperne. Baggrundsbelastningen i området ligger på ca. 18-20 kg N/ha/år og den overskrider formentlig visse af skovnaturtypernes tålegrænser.

Kommunen kan i henhold til Habitatdirektivet ikke give tilladelse til projekter der vil forringe forholdene for udpegningsgrundlaget for Bolderslev Skov.

Idet depositionen af ammoniak fra Hydevadvej 34 ved den aktuelle afstand på 9,5 km er nul (Jævnfør teknisk notat fra DMU(2006) er depositionen af kvælstof negligerbar når afstanden fra kilden er omkring 3 km), vurderer Aabenraa kommune at det ansøgte ikke i væsentlig grad vil påvirke udpegningsgrundlaget for Habitat området Bolderslev Skov. Der stilles derfor ikke forureningsbegrænsende vilkår i forbindelse med ammoniak emission fra Hydevadvej 34.

4. Udbringningsarealer

Redegørelse

Miljøgodkendelsen og miljøvurderingen tager udgangspunkt i udbringningsarealerne, der fremgår af bilag 1 afsnit 4.1 og vedlagte kortbilag 3. Udbringningsarealerne udgør i alt 220,57 ha. Der udbringes ialt 32008,86 kg N og 5845,65 kg P pr. år. Harmonitallet er i gennemsnit dermed 1,38 DE/ha.

Mark 7-0 ejet, 34-1 og 35-0 er registreret som § 3 natureng og kan ikke medtages i almindelig omdrift og bruges til udbringning, men afgræsses og indgår med et dyretryk på 0,8 DE/ha. Engene er også beskrevet i afsnit 3.15.1 "§ 3 natur".

Terrænet på den sydlige del af mark 34-1, der ikke er beskyttet, skråner meget ned mod engen.

Mark nr. 18.0, 18.1 og 18.3 grænser op til en § 3 beskyttet mose. De beskyttede naturarealer er nærmere beskrevet i afsnit 3.15.1 og 4.2.

Aabenraa Kommune vurderer sammen med nedenstående vilkår, at udbringningsarealets størrelse harmonerer med husdyrholdet.

Vilkår

71. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer på den pågældende bedrift som fremgår af ansøgningens afsnit 4.1.3.
72. Der må ikke udbringes gylle eller anden gødning på engarealer, der er registreret som natureng på mark 7-0 ejet, 34-1 og 35-0. Arealerne må gerne afgræsses, og der må regnes med gødningstilførsel som for græssende dyr, 0,8 DE/ha.
73. Husdyrgødning, som udbringes på mark 34.0 uden for det beskyttede areal, skal nedfældes.

4.1. Arealanvendelse

Redegørelse

Ifølge ansøgningen er standard- og referencesædskifte ens K4.

Mærkerne 7-0 ejet, 34-1 og 35.0 er udlagt med vedvarende græs og er beskyttet eng (Naturbeskyttelseslovens § 3).

Husdyrbruget er omfattet af reglerne for ejendomme på 1,4 DE jf. husdyrbekendtgørelsen. Gylle udbringes af maskinstation med slæbeslanger.

Aftalearealerne hos Maria Manco, Grenvej 7, 6230 Rødekro og Jens Aage Nielsen, Rugbjergvej 24, 6230 Rødekro anvendes til afgræsning. Dvs. der afsættes kun husdyrgødning via afgræsning på arealerne. Dele af arealet hos Maria Manco er registreret som beskyttet eng (Naturbeskyttelseslovens § 3), men da arealet udelukkende afgræsses og ikke tilføres husdyrgødning fra Hydevadvej 34, ud over hvad der afsættes via græsning, og der i øvrigt ikke ligger sårbar natur op til arealerne, er det vurderet at arealerne kan anvendes uden at der skal laves en § 16 godkendelse af arealet. Arealerne må maksimalt tilføres husdyrgødning via afgræsning svarende til 16,1 DE og et dyretryk på 0,6 DE/ha.

Aabenraa Kommune vurderer at:

- sædskiftekravene er overholdt
- udbringningsarealet er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene.

Vilkår

74. Mark 7-0 ejet, 34-1 og 35.0 må ikke omlægges og skal dyrkes med vedvarende græs, med et græsningstryk på maksimalt 0,8 DE/ha.
75. Aftalearealer hos Maria Manco og Jens Aage Nielsen må højst tilføres husdyrgødning via afgræsning svarende til 16,1 DE og et dyretryk på 0,6 DE/ha.
76. Husdyrbruget skal drives som et økologisk husdyrbrug med en reduceret kvælstofnorm på 100 %, dvs. der må ikke tilføres handelsgødning.

4.1.1. Drikkevandsinteresser, nitrat-overfladevand og nitrat-grundvand

Redegørelse

Ejendommen og dele af bedriftens udbringningsarealer er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser, hvor der ikke er udarbejdet indsatsplan til grundvandsbeskyttelse.

Udbringningsarealerne ligger hovedsageligt inden for nitratfølsomme områder, men uden for områder i nitratklasse 1, 2 og 3.

Ansøgningssystemet beregner ind til videre altid nudriften som et konventionelt landbrug også selvom landbruget som i dette tilfælde er økologisk både i nudrift og i ansøgt drift. Ansøgningssystemet anvender derfor handelsgødning i nudrift i henhold til gældende kvælstofnorm, selv om der ikke tilføres handelsgødning på bedriften. For økologiske brug kan man derfor ikke tage nitratudvaskningsberegningerne i ansøgningssystemet til troende, og der gives ingen anvendelige tal for udvaskningen i nudriften.

Mængden af anvendt husdyrgødning stiger i ansøgt drift i forhold til nudrift. Dvs. alt andet lige er der en højere udvaskning i ansøgt drift end i nudrift. Hvor meget der er tale om giver ansøgningssystemet ikke noget tal for, hvorfor der udelukkende kan vurderes på udvaskningen i ansøgt drift og ikke på den eventuelle merudvaskning der måtte være.

Beregninger i Farm-N viser at der i ansøgt drift udvaskes 62,4 kg N/ha fra rodzonen ved DE-reel, hvilket svarer til en nitratudvaskning på 44 mg nitrat pr. liter. I alt giver det en samlet udvaskning på i alt 13.764 kg N pr. år fra rodzonen på ejendommens arealer. Ifølge miljøstyrelsens kortværk har ejendommens arealer et reduktionspotentiale på 75-100%. Dvs. der udvaskes maksimalt 3441 kg N pr. år til vandløb og grøfter, forudsat at ingen af ejendommens arealer er dræned, som oplyst i ansøgningen.

Kravet inden for nitratfølsomme indvindingsområder er, at hvis udvaskningen er over 50 mg/l, så må udvaskningen ikke stige ved udvidelsen. Beregninger viser at der udvaskes 44 mg nitrat pr. liter fra rodzonen, ved det valgte standard og referencesædskifte, kravet mht. nitratudvaskning er derfor opfyldt.

En nitratudvaskning på 44 mg nitrat pr. liter er basis for de vurderinger der er foretaget. Men da der i ansøgningen er valgt samme standard- og referencesædskifte kan der ikke stilles vilkår til sædskiftet, da sædskifte ikke er valgt som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen. Der kan derfor frit vælges sædskifte på Hydevadvej 34's arealer og nitratudvaskningen kan i praksis være større end 44 mg nitrat pr. liter. For at sikre at nitratudvaskningen ikke væsentligt øges, stilles vilkår om hvor meget husdyrgødning der maksimalt må tilføres arealerne.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det beskrevne, at grundvandsbeskyttelsen er tilstrækkelig.

Vilkår

77. Der må maksimalt tilføres en mængde husdyrgødning til ejendommens arealer svarende til 1,38 DE/ha

4.1.2. Fosfor

Redegørelse

Ejendommens udbringningsarealer er grovsandet jord (JB1 og JB4), der ikke er drænet, og ligger i svagt kuperet smeltevandsslette dvs. i generelt fladt terræn med kun få svagt skrånende arealer mod vandløb og sø/mose.

I tilføres i nudrift i alt 4358 kg fosfor til ejendommens arealer. I ansøgt drift tilføres 5846 kg fosfor. Beregninger viser at fosforoverskuddet på ejendommens arealer er på 1,5 kg fosfor pr. ha pr. år.

Ejendommens udbringningsarealer ligger ikke i et opland til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor, hvorfor der ikke er krav til P-overskud.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af, at der ikke er skrånende arealer ned til vandløb, at vandløbene Hvirlå og Røddå har krav om bræmmer i hht. vandløbsloven og at der er et meget lille fosforoverskud, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af fosfor fra ejendommens arealer på vandmiljøet.

4.2. Forholdsregler overfor beskyttet natur

Redegørelse

Der findes en beskyttet mose ca. 350 m nordøst for anlægget. Markerne 18, 18.1 og 18.3 grænser op til mosen. Der findes et beskyttet vandløb, Røddå, ca. 400 m syd for anlægget, der er omgivet af beskyttede engarealer. Engarealerne ligger i en afstand af minimum 450 m syd for anlægget. Mark 7-0 dækker et engareal, der er registreret som natureng, mens mark 34-1 og 35-0 dækker dele af engarealerne, der er registreret som natureng. Der findes endnu et beskyttet vandløb ca. 1.800 m syd for anlægget, Hvirlå. Flere af udspretningsarealerne grænser op til vandløbet, men de dækker ingen beskyttede engarealer. Vandløbene er omfattet af vandløbslovens krav om 2 meter bræmmer.

Engarealerne og mosen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Der skal opretholdes en 5 m bred dyrknings- og gødningsfri bræmme omkring den beskyttede mose, for at beskytte denne mod tilførsel af dels ammoniak fra udbringning af husdyrgødning og dels tilførsel af næringsstoffer via tilløb af overfladevand, idet mosens naturtilstand er under forringelse bl.a. pga. for stor påvirkning med næringsstoffer. Baggrundsbelastningen i området overskrider tålegrænsen for mosen væsentligt, jf. afsnit 3.15.1. Vilkår om dyrknings- og gødningsfri bræmmer stilles derfor for ikke at forværre tilstanden i mosen yderligere.

Desuden skal mark 7-0, 34-1 og 35-0, der er registreret som § 3 natureng, ikke indgå som udbringningsareal, men anvendes til afgræsning.

Den hidtidige drift, afgræsning, på engarealer kan fortsætte, men der må ikke ske en ændret arealanvendelse, f.eks. udbringning af husdyrgødning og intensivering. Arealerne er gennemgået på luftfoto og analyseret på kort, og den registrerede § 3 natureng er besigtiget af Aabenraa Kommune. Se beskrivelse under afsnit 3.15.1 "§ 3 natur".

Aabenraa Kommune vurderer, at den nuværende og dermed ansøgte drift, sammen med nedenstående vilkår ikke giver anledning til fastsættelse af yderligere specielle retningslinier for

naturbeskyttelse og samlet set ikke at være i strid med retningslinier for naturbeskyttelse jævnfør lov om miljøbeskyttelse mv. af husdyrbrug § 23.

Vilkår

78. Naturbeskyttede arealer herunder engene på mark 7-0 og mark 34-1 + 35-0 må ikke omlægges, dyrkes og tilføres gødning uden dispensation, ud over hvad der afsættes ved græsning.
79. Vandløbslovens krav mht. dyrkningsfrie bræmmer skal overholdes.
80. Der skal etableres en 5 m bred Dyrknings- og gødningsfri bræmme på mark nr. 1-0, 18-1 og 18-2 op til den beskyttede mose.

4.2.1. Vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder mv.

Natura2000 område

Udbringningsarealerne er beliggende i et område, der afvander via Arnå og Vidåen til Vadehavet.

Redegørelse

Bedriftens arealer ligger i oplandet til Hvirilå og Rødå, der afvander til Vidå systemet. I Vidå-systemet udgøres af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen, samt Fuglebeskyttelsesområde F57 Vadehavet og Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Udledningen af kvælstof og fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (**bek. nr. 408** af 1. maj 2007), vurderes i forhold til om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområde F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydebladsplanter eller vandaks
- 3260 Vandløb med vandplanter.

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersnepe	• Dværgmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove

- Grågås
- Kortnæbbet gås
- Bramgås
- Almindelig ryle
- Sortterne
- Islandsk ryle
- Hvidbrystet præstekrave
- Hjejle
- Strandhjejle
- Plettet rørvagtel
- Klyde
- Fjordterne
- Gravand
- Krikand
- Mørkbuget knortegås
- Edderfugl
- Dværgterne
- Havterne
- Splitterne
- Hvidklire
- Rødben

Flere af arterne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. Fx er snæbel i Vidå-systemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø, sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (basisanalyse for H90). Rudbøl sø er A₁ målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016.

Ifølge basisanalysen for F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50% for kvælstof og 80% for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding m.m.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal Kommunen sikre at planer og projekter hverken i sig selv, eller i forbindelse med andre planer, eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare, eller er til hindring for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Vurdering

Kravene til N og P er overholdt med harmonikravet på 1,38 DE per ha (DE-reel), idet arealerne ikke afvander til et Natura 2000 område, der udløser N- og P klasser.

Kan projektet i sig selv påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt pga. nitratudvaskning? Udbringningsarealerne ligger i hovedopland Vidå. Delopland Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. Det danske delopland Vidå er på ca. 107.500 ha og det tyske delopland er på ca. 25.400 ha. I basisanalysen til Vadehavet er oplandet til Lister Dyb opgivet til i alt 161.370 ha. Hydevadvejs 34's udbringningsarealer udgør 220,57 ha. Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,14 % af opland til Lister Dyb, og ca. 0,21 % af deloplandet til Vidå. Ifølge tal fra Miljøcenter Ribe, den gennemsnitlige udledning til Lister dyb i perioden 2001-2005, 1957 tons N pr. år og 70,4 tons P pr. år. Udledningen af N fra Hydevadvej 34 er bereg-

net til 3,44 tons pr. år. Fosfor udvaskningen fra Hydevadvej 34 er ukendt, da der pt. ikke findes modeller der kan beregne denne udvaskning.

Nitratudledningen fra Hydevadvej 34 udgør efter reduktion i alt 0,18% af den samlede udledning til Lister dyb.

Det vurderes på den baggrund, at bedriften i sig selv ikke kan påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

Kan projektet i sammenhæng med andre projekter påvirke Natura 2000-områder væsentligt pga. nitratudvaskning?

Udbringningsarealerne til Hydevadvej 34 er beliggende i "Opland til sårbare Natura 2000-områder", der ifølge basisanalyserne er overbelastet med næringsstoffer. Arealerne tilhørende Hydevadvej 34 har et N-reduktionspotentiale på 76-100 % (ifølge www.miljoportal.dk). Hele området i det midterste Sønderjylland (størstedel af Aabenraa Kommune) har et højt reduktionspotentiale, men området mod Aabenraa og østkysten har et meget lavt N-reduktionspotentiale (0-50 %), og området mod Tønder og vestkysten har et forholdsvis lavt reduktionspotentiale (51-75 %).

Et højt N-reduktionspotentiale betyder, at en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser omdannes til luftformigt kvælstof eller bindes i jorden inden de når grundvand eller vandløb.

Selvom Hydevadvej 34 ligger i et opland til et sårbart Natura 2000-område, så vurderer Aabenraa kommune, at de generelle harmoniregler sammen med et højt N-reduktionspotentiale og med de nye dyreenhedsberegninger, der er trådt i kraft, at udvaskningen af kvælstof og fosfor samlet set vil falde, og på baggrund af den stadig større fokus på tilpasning af næringsstofferne, som tilføres udbringningsarealerne, kravet om efterafgrøder, samt de generelle landbrugsregler og husdyrlovens beskyttelsesniveauer, at udledningen af næringsstoffer ikke giver anledning til en væsentlig påvirkning eller en forringelse af Vadehavet eller de tilhørende habitatområder og fuglebeskyttelsesområder, fordi ovenfor nævnte tiltag vil kompensere for den mindre øgning i udvaskningen fra Hydevadvej 34's arealer.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder. Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. Kommunen afventer pt. statens indsatsplaner (som angiver hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå god tilstand). Udkast til indsatsplaner forventes at blive udsendt ved årsskiftet 2009/2010, og indsatsplanerne vedtages endeligt i efteråret 2010. Kommunen skal lave handleplaner (som angiver, hvad der skal ske af naturgenopretning o. a.) i 2010. Når udkast til planer og endelige planer foreligger, skal kommunen inddrage disse i vurderinger af konsekvenser af produktionsudvidelser på husdyrbrug.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser og Rødliste 1997 samt Aabenraa Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være Vandflagermus, Frynseflagermus, Brunflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Troldflagermus, Pipistrelflagermus, Dværg flagermus, Odder, Markfirben, Stor vandsalamander, Spidssnudet frø og Løgfrø. Vandflagermus, Frynseflagermus, Brunflagermus, Langøret flagermus, Troldflagermus, Odder og Løgfrø er optaget på rødlisten 1997 som sårbare.

Aabenraa Kommune har ikke konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte arter i området.

Aabenraa Kommune vurderer, at ændring af anlægget og sammensætning af dyreholdet ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter. Aabenraa Kommune er ikke bekendt med, at

der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale og regionale rødlistor på eller umiddelbart op til landbrugets udbringningsarealer.

Der stilles ikke vilkår.

5. Oversigt over Bedste tilgængelige teknik / Renere teknologi

Redegørelse

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet² for "Anlæg til intensiv fjerkræavl eller svi-neavl med mere end a) 40 000 pladser til fjerkræ, b) 2 000 pladser til avls-/fedesvin (over 30 kg), eller c) 750 pladser til søer", jf. direktivets artikel 6.6.

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring³.

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoffab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen⁴. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsent-

² Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

⁴ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

ligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 11 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourcforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 11 som minimum skal indeholde følgende:

”For § 11 husdyrbrugene lægges der i den forbindelse op til, at redegørelsen blot kan centreres om de staldsystemer og miljøteknologier, hvor der er udarbejdet BAT-blade. Der skal redegøres for brugen af bedste tilgængelige staldteknologi for både nye og eksisterende staldafsnit. Generelt set anses det ikke for fyldestgørende nok bare at henvise til, at der er teknikker, der sikrer overholdelsen af de generelle miljøkrav f.eks. i forhold til ammoniak.

Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedste tilgængelige staldteknologier skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret således, at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.”.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 11 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 11 skal ansøgeren orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT-redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, i hvilke afsnit redegørelse, vurdering og vilkår kan findes, og hvilke vilkår der er blevet stillet.

BAT områder	Afsnit med redegørelse, vurdering og vilkår	Stillede vilkår og generelle regler
Management	Se nedenstående afsnit og 8	83, 84, 85, generelle regler
Foder	3.1.2	13, 14, 15, 89
Staldindretning	3.1, 3.1.1, 3.1.4	11, 12, generelle regler
Forbrug af vand og energi	3.1.3	23, 24, 25, 26, 27, 28, 29
Opbevaring/behandling af husdyrgødning og ensilage-saft	3.1.2, 3.3	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 86, 87, generelle regler
Udbringning af husdyrgødning og ensilagesaft	3.4	43, generelle regler
Affald	3.13.3, 9	65, 90, gældende regulativer, generelle regler
Reduktion af ammoniakemission	3.2	31, 32, 73
Reduktion af udvaskning af nitrat	4.1, 4.1.1, 4.2	74, 75, 76, 78, 79, 80, generelle regler
Fosforoverskud og udledning af fosfor	4.1.2, 4.2	79, 80, generelle regler
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	3.14, beredskabsplan	66, 67, 68, 69, 70, 88

Management

Der etableres yderligere 3 plansiloer til ensilage og en møddingsplads til dybstrøelse samt en fodergarage til div. tilskudsfoeder.

Det er ansøger og hans kone samt 2 medhjælpere, der står for den daglige drift af produktionen. Dette vil ikke ændres i forbindelse med ændringen i dyreholdet.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og de vil holdes orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der følger deraf.

Med etablering af de nye plansiloer, fodergarage og møddingsplads forventes en lettere arbejdsgang, således at ansøger og hustru samt de to medhjælpere fortsat selv kan stå for den daglige drift.

Med det nye plansiloanlæg er foderet lige ved hånden og foderet kan blandes i mixervognen uden risiko for at få "forurenende" stoffer i, herunder jord. Dermed opnås bedre sundhed. Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmer fodringskonsulentten foderplanerne.

Med den nye fodergarage tæt ved ensilagesiloerne vil den daglige transport af foder minimeres og arbejdsgangene forbundet med fodring vil hermed blive rationaliseret.

Det forventes, at de nye plansiloer, fodergaragen og møddingspladsen vil forbedre management.

I forbindelse med ændringen i dyreholdets sammensætning vil der ske ændring i den daglige drift. Kvierne og halvdelen af goldkøerne sendes hen på Hydevadvej 20, hvorved der på Hydevadvej 34 udelukkende vil være fokus på malkekøer, kalve samt kælvinger. Herved forventes en bedre overvågning af dyrene i de grupper, der kræver høj observation og hermed en større sundhed i besætningen. Derudover vil der laves plads til aflastnings- og separationsbokse i kostalden, som også fremmer overvågningen.

Bedriftens ansvarlig har konstant fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til dyrevelfærd, miljø og dermed ammoniak til omgivelserne. Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning og sundhed i besætningen.

Ved at strø godt i sengebåserne, give rigeligt med strøelse i dybstrøelsesafsnittene og hyppigt skrabe gulvarealet ved sengebåserne i kostalden skabes endvidere et tilpas miljø for dyrene.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, mht. forbedringer, der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser, der er foretaget mht. bedriftens fremtid i relation til den teknologi, der giver det største miljøhensyn.

Samlet vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der i ansøgningen systematisk er sket en gennemgang af, om de teknologier, der er valgt indenfor de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT, og at bedriften anvender den bedste tilgængelige teknik.

6. Alternative muligheder og 0-alternativet

Redegørelse

I en § 11 ansøgning om miljøgodkendelse er der ikke krav om, at ansøger skal beskrive væsentlige alternative muligheder, som bygherre har overvejet samt 0-alternativet, jf. § 5, stk. 2 i bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der sker ingen udvidelse af dyrehold eller driftsmæssige ændringer ud over de miljømæssige forbedringer i form af plansiloer, møddingsplads og fodergarage.

7. Landskabsinteresser

Redegørelse

Der findes afskærmende beplantning i form af læhegn i egnskarakteristiske træer og buske, syd, øst og vest for anlægget, hvorved anlægget virker mindre synligt fra Hydevadvej samt for de omkringboende.

Der er ikke påtænkt yderligere beplantning i forbindelse med udvidelsen.

Ved hjælp af Danmarks Miljøportal og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside er der gennemført en konfliktanalyse i forhold til natur- og landskabsudpegninger.

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Særligt næringsfattige naturarealer", "Naturområder" og "Område med naturinteresser".

Græsningsaftalearealerne fra Maria Manco grænser op til område med naturinteresser.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug:

Der er ca. 3.300 m til nærmeste § 7 areal, som er et beskyttet hede/overdrev øst for anlægget ved flyvepladsen NV for Røde Kro.

Natura 2000:

Der er ca. 9.200 m til nærmeste Natura 2000 område, som er et EF-Habitatområde SØ for anlægget ved Årup S for Aabenraa.

Områder med landskabelig værdi:

Der er ingen bygninger inden for "Værdifulde kystlandskaber" og "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi:

Der er ingen bygninger inden for "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative interesseområder:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til feriefritidsformål", "Planlagte arealer til feriefritidsformål", "Eksisterende byzone" og "Planlagte arealer til byformål".

Værdifulde kulturmiljøer:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Kirkeomgivelser:

Der er ca. 100 m fra nordligste gyllebeholder til "Kirkelandskaber" mod NØ.

Kystnærhedszonen:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Anlægget ligger ikke kystnært.

Lavbundsarealer :

Der er ca. 430 m til nærmeste "Lavbund og okker inkl. okkerklassificering", som er et kl. 1 – stor risiko for okkerudledningsområde mod S, målt fra sydligste gyllebeholder.

Der er ca. 410 m til nærmeste "VMPII lavbundsarealer" S for sydligste gyllebeholder ved Rødåen.

Der er ca. 410 m til nærmeste "Øvrige lavbundsarealer" S for sydligste gyllebeholder ved Røddåen.

Skovrejsningsområder:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Fredede områder:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Fredede områder", "Fredede områder forslag" og "Fredede fortidsminder".

Beskyttede naturarealer (§ 3):

Der er ingen bygninger inden for beskyttede "Vandløb", "Eng", "Hede", "Mose", "Overdrev", "Strandeng" og "Sø".

Det nærmeste beskyttede vandløb, som er Røddåen, ligger ca. 470 m S for anlægget.

Den nærmeste beskyttede sø ligger ca. 300 m SV for kostalden.

Den nærmeste beskyttede eng ligger ca. 440 m S for sydligste gyllebeholder.

Den nærmeste beskyttede mose ligger ca. 340 m NØ for nordligste gyllebeholder.

Følgende marker grænser op til Røddåen: 7-0, 14-0, 30-0, 34-0, 34-1, 35-0 og 42-0. Følgende marker grænser op til Hvirlåen: 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1 og 36-0.

Græsningsaftalearealerne ved Maria Manco grænser op til Arnåen.

Markerne 7-0, 34-1, 35-0 og den nordlige og sydlige del af marken ved Maria Manco er beskyttet eng.

Markerne 1-0, 18-1 og 18-2 grænser op til beskyttet mose.

Der ligger en beskyttet sø i græsningsaftalearealet ved Jens Aage Nielsen jf. kort på Miljøportalen, men denne sø fremgår ikke længere af luftfotos.

Strandbeskyttelseslinie:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningen. Anlægget ligger ikke kystnært.

Klitfredningslinie:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningen. Anlægget ligger ikke kystnært.

Skovbyggelinie:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie:

Græsningsaftalearealerne ved Maria Manco ligger helt inden for å-beskyttelseslinien til Arnåen.

Kirkebeskyttelseslinie:

Der er ca. 570 m til nærmeste "Kirkebyggelinie" NØ for nordligste gyllebeholder.

Fortidsmindebeskyttelseslinie:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger:

Stendigerne omkring mark 2-0 løber ned langs den nordlige del af anlægget. Følgende marker grænser op til udpegningen: 1-0, 2-0, 4-0, 5-0, 5-2, 18-0, 18-1, 30-0, 31-0, 32-0, 34-0, 34-1, 35-0, 40-0 og 42-0.

Bedriften ligger i et område, der i regionplan 2005-2016 er registreret som særligt værdifuldt landbrugsområde, hvor citat: "Inddragelse af landbrugsjord til andre formål end jordbrug, skal ske under hensyntagen til de berørte ejendomme, struktur- og arronderingsforhold i området, investeringer, kulturtekniske anlæg og behovet for arealer til udbringning af husdyrgødning, så en hensigtsmæssig løsning for jordbruget tilstræbes".

Aabenraa Kommune vurderer, at anlægget ikke er i disharmoni med landskabsinteresser.

Vilkår

81. De nye ensilagesiloer, møddingspladsen og fodergaragen skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen. Fodergaragen kan opføres enten vest for møddingspladsen eller øst for ensilageopbevaringsanlægget.
82. De bestående læhegn syd, øst og vest for anlægget, skal have en stedse vedligeholdt beplantning, der giver en vedvarende og effektiv afskærmning.

8. Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Redegørelse

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert 3. år besøg af Arlagården. Desuden medfører den økologiske drift, at ejendommen hvert år kontrolleres af Plantedirektoratet, hvor både stald- og markforhold kontrolleres.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedste tilgængelig teknik). Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer og evt. udskiftninger efter behov.

Der udarbejdes mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskab. Derudover udarbejdes der grønt regnskab, hvorfor der er stor fokus på næringsstofbalancen på bedriften, herunder specielt in- og output af N, P og K.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det forventes dog, at alt dybstrøelse primært lægges på møddingspladsen, og det tilstræbes ligeledes, at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget. Der laves mark- gødningsplan årligt samt gødningsregnskab. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og det noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers retableres dette. Gyllepumpning overvåges både ved pumpning fra stald til beholdere og ved gylleudkørsel. Derudover føres 10 års beholderkontrol på gyllebeholdere.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, hvori forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov. Beredskabsplanen skal eftersendes.

Virksomheden skal til en hver tid kunne dokumentere over for kommunen, at godkendelsens vilkår overholdes. Egenkontrol som anført i ansøgningen skal følges.

Aabenraa Kommune vurderer, at der skal udarbejdes en driftsjournal til egenkontrol af vandforbrug, elforbrug, visuelt eftersyn af gyllebeholderne og ensilagesiloerne samt eventuelle driftsforstyrrelser og uheld m.m., som på forlangende skal fremvises ved tilsyn.

Vilkår

83. Gødningsregnskaber, aftaler om/registreringer af overførsel af husdyrgødning, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, en-dags foderkontroller, ydelseskontroller, effektivitetskontroller, mejerifregninger, slagterifregninger, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra driftsregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder skal opbevares i mindst 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Denne dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt.
84. Græsningsaftaler skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.
85. Til dokumentation for, at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alternativt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.

86. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
87. Hver enkelt ensilagesilo i ensilageopbevaringsanlægget skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
88. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.
89. Dokumentation for foderets indhold af råprotein pr. FE til malkekøerne kan være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol eller ajourførte foderplaner. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Såfremt korrektionsfaktoren anvendes i forbindelse med bedriftens gødningsregnskab, skal dokumentationen være identisk med Plantedirektoratets krav om dokumentation.

9. Ophør af virksomheden

Redegørelse

I en § 11 ansøgning om miljøgodkendelse er der ikke krav om, at ansøger skal oplyse om foranstaltninger i forbindelse med virksomhedens ophør, jf. § 5, stk. 2 i bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvis driften af husdyrbruget ophører helt eller delvist, så vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

Evt. nedbrydning og fjernelse af bygningsmasse herunder beholdere, siloanlæg mv. kan komme på tale.

Vilkår

90. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning og evt. krav om en miljømæssig forsvarlig afvikling af virksomheden.

10. Klagevejledning

Miljøgodkendelsen er blevet meddelt i medfør af Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Plantagevej 4, Bov, 6330 Padborg eller til landbrug@aabenraa.dk. Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet, mkn@mkn.dk.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 2. december 2009 i Aabenraa Ugeavis. En eventuel klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune, Miljø & Natur senest ved kontortids op-hør onsdag den 30. december 2009, der er dagen for klagefristens udløb.

En klage over denne § 11, stk. 2 miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelses Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede, har ifølge forvaltningslovens § 9 ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. E-mail til nedenstående (Kort med konsekvensområde og geneafstand til byzone er vedlagt som bilag 2):

- Ansøger Peter Torp Jepsen, Hydevadvej 34, 6230 Rødekro
- Nabo Birthe Jepsen, Hydevadvej 32, 6230 Rødekro
- Bortforpagter Jes Peter Jepsen, Hellevadvej 79, 6230 Rødekro
- Bortforpagter Hans Henrik Greve, Hydevadvej 56, 6230 Rødekro
- Bortforpagter Rasmus Ebsen, Hydevadvej 33, 6230 Rødekro
- Bortforpagter Hans Jørgensen, Hydevadvej 39, 6230 Rødekro
- Græsningsaftale Maria Manco, Grenvej 7, 6230 Rødekro
- Græsningsaftale Jens Aage Nielsen, Rugbjergvej 24, 6230 Rødekro
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, Per Kleis Bønnelycke, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Gitte Underbjerg, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- LandboSyd, miljørådgiver Julie Skriver Nielsen, jum@landbosyd.dk.

11. Bilag

1. Ansøgningsskema, § 11 godkendelse, skema nr. 2397, version 10, genereret den 11. november 2009 via www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.1. Tekstbilag til www.husdyrgodkendelse.dk
  - 1.2. Situationsplan
  - 1.3. Teknisk plan
  - 1.4. Afløbsplan
  - 1.5. Kort over udbringningsarealer og tilhørsforhold
  - 1.6. Kort med kørselsruter ved udbringning af husdyrgødning
  - 1.7. Fuldmagt
2. Kort med konsekvensområde og geneafstand til byzone

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§11 Godkendelse
Ansøgningsnummer	2397
Version	10
Dato	11-11-2009

Navn	Peter Torp Jepsen
Adresse	Hydevadvej 34, 6230 Rødekro
Telefon	74669602
Mobil	23257662
E-Mail	agj@svenet.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	250,23 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	249,31 DE	0 DE	0 DE

Kort beskrivelse

Peter Torp Jepsen, Hydevadvej 34, 6230 Rødekro ønsker at ændre sammensætningen af dyreholdet inden for de 249,4 DE kvæg der er tilladelse til på ejendommen. Dyreholdet ønskes ændret fra 162 malkekøer, (tung race), 36 kalve (0-6 mdr.) samt 134 kvier (6-28 mdr.) svarende til 249,4 DE og derudover 81 tyrekalve (40-55 kg) til 199 malkekøer (tung race), 49 kalve (0-6 mdr.), 109 tyrekalve (40-55 kg) samt 9 kælvekvier (23-24 mdr.) svarende til 249,3 DE. Derudover søges der om tilladelse til etablering af en fodergarage, 3 plansiloer og 1 møddingsplads samt en beholder til opsamling af overfladevand fra de nye plansiloer.

Beregningsgrundlag

01-2007

---

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold	4
1.1. Ansøger	4
1.2. Konsulent	4
1.3. Kontaktperson på bedriften	4
1.4. Bedriftoplysninger	4
1.5. Yderligere oplysninger	4
2. Oprettede Anlæg	6
3. Beregninger på anlæg	24
3.1. Ammoniak	24
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion	24
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion	24
3.2. Lugtgeneberegning	24
3.2.1. Resultat af lugtberegning	24
4. Oplysninger om arealer	25
4.1. Arealer	25
4.1.1. Kortbilleder	25
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer	49
4.1.3. Udbringningsarealer	49
4.1.4. Aftalearealer	51
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)	51
4.2.1. Produceret Gødningsmængde	51
4.2.2. Tilført Gødningsmængde	52
4.2.3. Afsat Gødningsmængde	52
4.2.4. Total Gødningsmængde	52
4.2.5. Total sum af gødningsmængder	52
4.2.6. Harmonital	52
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)	52
4.3.1. Produceret Gødningsmængde	52
4.3.2. Tilført Gødningsmængde	53
4.3.3. Afsat Gødningsmængde	53
4.3.4. Total Gødningsmængde	53
4.3.5. Total sum af gødningsmængder	53
4.3.6. Harmonital	53
4.4. Udbringningsteknologi	54
5. Beregninger på arealer	55
5.1. Fosforberegning	55

5.2. Nitratberegning (<i>Overfladevand</i>)	55
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift	55
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N	55
5.3. Nitratberegning (<i>Grundvand</i>)	55
5.3.1. Ansøgt	55
5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)	56

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Peter Torp Jepsen
Adresse	Hydevadvej 34, 6230 Rødekro
Telefon	74669602
Mobil	23257662
E-Mail	agj@svenet.dk

1.2. Konsulent

Navn	Julie Skriver Nielsen
Adresse	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon	74365108
Mobil	61226089
E-Mail	jum@landbosyd.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Peter Torp Jepsen
Adresse	Hydevadvej 34, 6230 Rødekro
Telefon	74669602
Mobil	23257662
E-Mail	agj@svenet.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Peter Torp jepsen
Adresse	Hydevadvej 34, 6230 Rødekro
CVR	43766759

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Peter Torp Jepsen, Hydevadvej 34, 6230 Rødekro ønsker at ændre sammensætningen af dyreholdet inden for de 249,4 DE kvæg der er tilladelse til på ejendommen. Dyreholdet ønskes ændret fra 162 malkekøer, (tung race), 36 kalve (0-6 mdr.) samt 134 kvier (6-28 mdr.) svarende til 249,4 DE og derudover 81 tyrekalve (40-55 kg) til 199 malkekøer (tung race), 49 kalve (0-6 mdr.), 109 tyrekalve (40-55 kg) samt 9 kælvekvier (23-24 mdr.) svarende til 249,3 DE. Derudover søges der om tilladelse til etablering af en fodergarage, 3 plansiloer og 1 møddingsplads samt en beholder til opsamling af overfladevand fra de nye plansiloer.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Se bilag 1.

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-08-2007
Sluttidspunkt for byggeriet	31-12-2009
Starttidspunkt for driften	02-04-1994

Beskrivelse af datoerne

Se bilag 1.

Oplysninger om biaktiviteter

Se bilag 1.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Peter Torp Jepsen, Hydevadvej 34 6230 Rødekro

Lokalisering og landskab

Se bilag 1.

Generelle afstandskrav

Se bilag 1.

Landskabelige hensyn

Se bilag 1.

Energi

Se bilag 1.

Energibesparende foranstaltninger

Se bilag 1.

Vand

Se bilag 1.

Vandbesparende foranstaltninger

Se bilag 1.

Døde dyr

Se bilag 1.

Fast affald

Se bilag 1.

Olie- og kemikalieaffald

Se bilag 1.

Management

Se bilag 1.

Egenkontrol

Se bilag 1.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	250,23 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	249,31 DE	0 DE	0 DE

1.1. Ejendom - Hydevadvej 34, 6230 Rødekro*Generelt*

Ejendomsnummer	5800008395
CVR/P	43766759
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Hydevad, Hellevad	96
Hydevad, Hellevad	94
Hydevad, Hellevad	93
Hydevad, Hellevad	95
Hydevad, Hellevad	84
Hønkys, Egvad	11
Hønkys, Egvad	297
Hønkys, Egvad	295
Hønkys, Egvad	296
Hønkys, Egvad	283

CHR numre

47793

Spildevand

Spildevandsmængde

Se bilag 1.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Se bilag 1.

Spildevand afledning

Se bilag 1.

Transport

Beskrivelse af transport

Se bilag 1.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Se bilag 1.

Minimering af risiko for uheld

Se bilag 1.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Se bilag 1.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Se bilag 1.

Driftsperiode for støjkilder

Se bilag 1.

Tiltag mod støjkilder

Se bilag 1.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Se bilag 1.

Fluegener

Se bilag 1.

Rottebekæmpelse

Se bilag 1.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Se bilag 1.

Oplag af olie og kemikalier

Se bilag 1.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Se bilag 1.

Diverse

Lysforhold

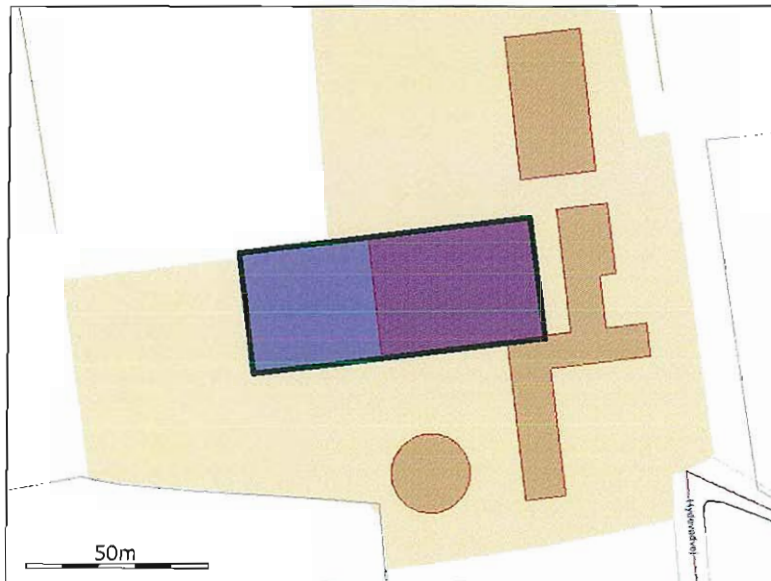
Se bilag 1.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Se bilag 1.

1.1.1. Staldafsnit - Bygning 1, kostald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Lufikøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt*Generelt**Rengøring desinficering*

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

*Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning**Biologisk filter*

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv

Nudrift

Antal dyr	148
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	2
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	181
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	2
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	167,80 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælving), Sengestald med fast gulv

Nudrift

Antal dyr	134
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	6
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	9
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	6
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	23,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

3. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)

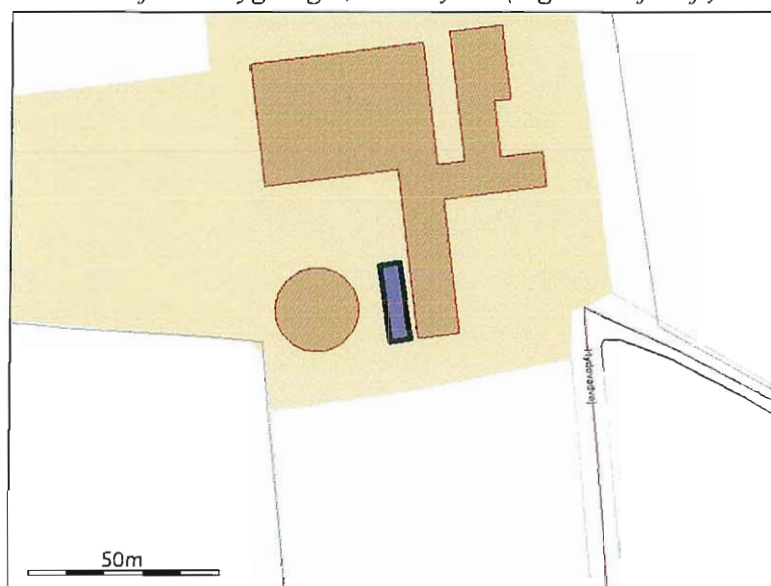
Nudrift

Antal dyr	14
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	2
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	18
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	2
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	167,80 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.2. Staldafsnit - Bygning 9, kalvehytter (tages ud af drift)

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej
--	-----

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftekøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	36
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	1
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

2. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	81
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	40,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	55,00

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.3. Staldafsnit - Bygning 13, lade, kalvestald

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion

Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering

Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde

Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter

Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker

Ikke anvendt.

Gylleforsuring

Ikke anvendt.

Gyllekøling

Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker

Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft

Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%
------------	-------

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g
--	-------

Produktioner*1. Malkekøer og opdræt, tung race*

Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	49
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	1
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

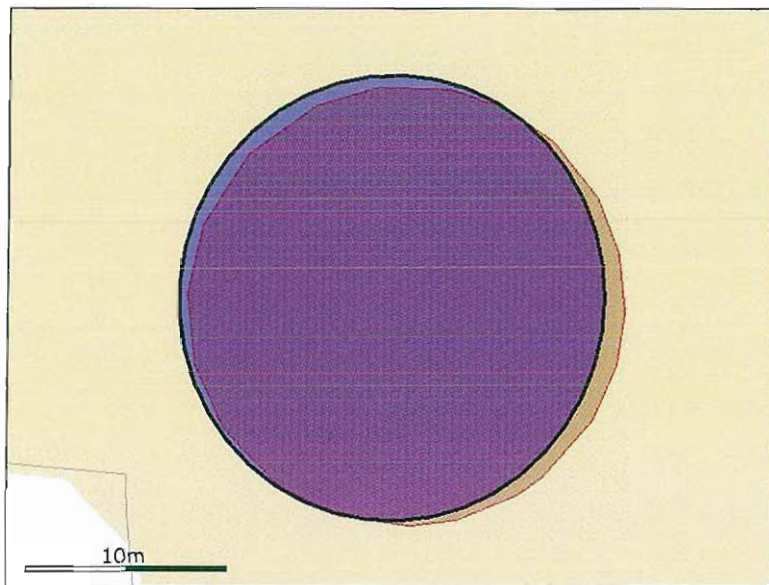
Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	109
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	40,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	55,00

1.1.4. Opbevaringslager - Bygning 6, gyllebeholder på 1600 km

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Opført 1995.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Diameter 20,5* højde 4,5
Lagerandel flydende i procent	45,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1600,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

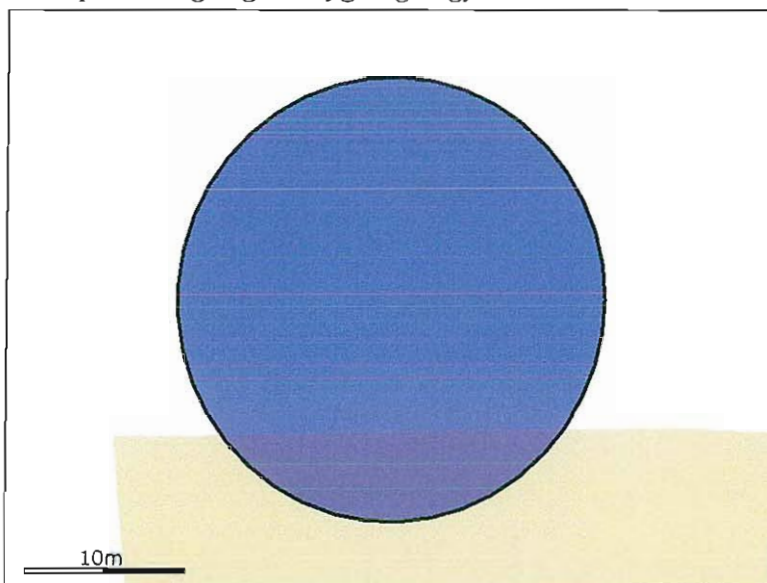
Ansøgt

Dimension	Diameter 20,5* højde 4,5
Lagerandel flydende i procent	45,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1600,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.5. Opbevaringslager - Bygning 7, gyllebeholder, 2900 kbm

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Opført 2006.
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Diameter 25 m, højde 6 m
Lagerandel flydende i procent	55,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2900,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

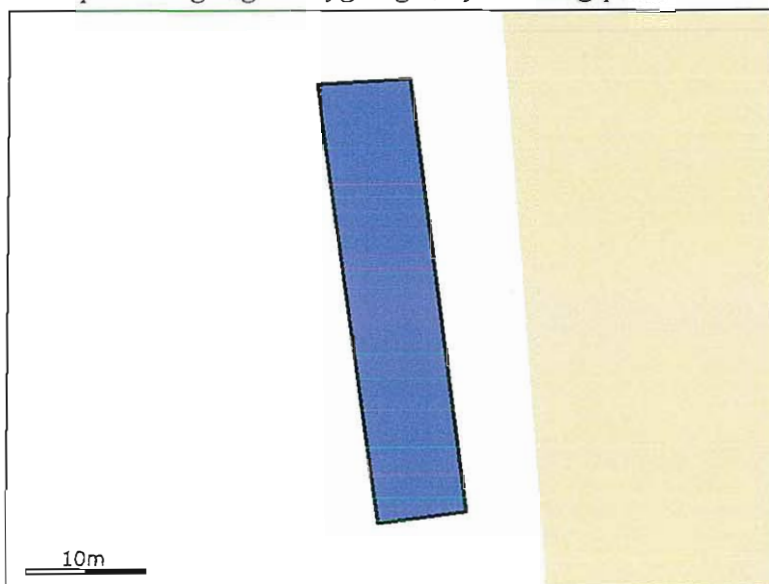
Ansøgt

Dimension	Diameter 25 m, højde 6 m
Lagerandel flydende i procent	55,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2900,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.6. Opbevaringslager - Bygning 8, ny møddingsplads

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	Dybstrøelse fra kalvebokse.
Nytablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

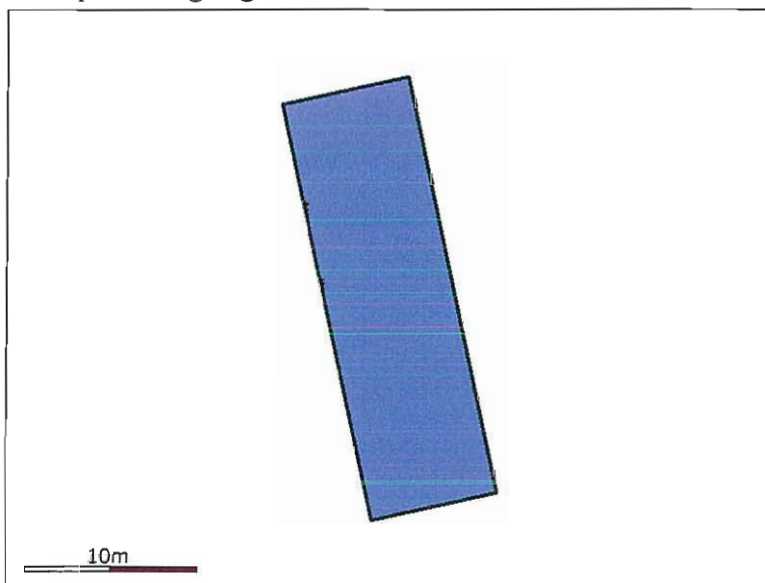
Ansøgt

Dimension	36*7,6 m2
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	50,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	410,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

1.1.7. Opbevaringslager - Markstak

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	Ubegrænset
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	100,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Ja

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	ubegrænset
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	50,00%
Lagerstype	Markstak
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger

Ikke beskrevet.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-2,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1619,82 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	438,88 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	343,99 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	154,74 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	2557,43 KgN/år
Meremission fra anlæg	12,65 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/ha

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission.

3.2. Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Bygning 1, kostald	Byzone	1656,73m	Nej	0	Nej
Bygning 1, kostald	Samlet bebyggelse	443,32m	Ja	0	Nej
Bygning 1, kostald	Enkelt bolig	287,08m	Ja	0	Nej
Bygning 9, kalvhytter (tages ud af drift)	Byzone	1697,61m	Nej	0	Nej
Bygning 9, kalvhytter (tages ud af drift)	Samlet bebyggelse	390,34m	Ja	0	Nej
Bygning 9, kalvhytter (tages ud af drift)	Enkelt bolig	250,07m	Ja	0	Nej
Bygning 13, lade, kalvestald	Byzone	1696,53m	Nej	0	Nej
Bygning 13, lade, kalvestald	Samlet bebyggelse	438,44m	Ja	0	Nej
Bygning 13, lade, kalvestald	Enkelt bolig	344,03m	Ja	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

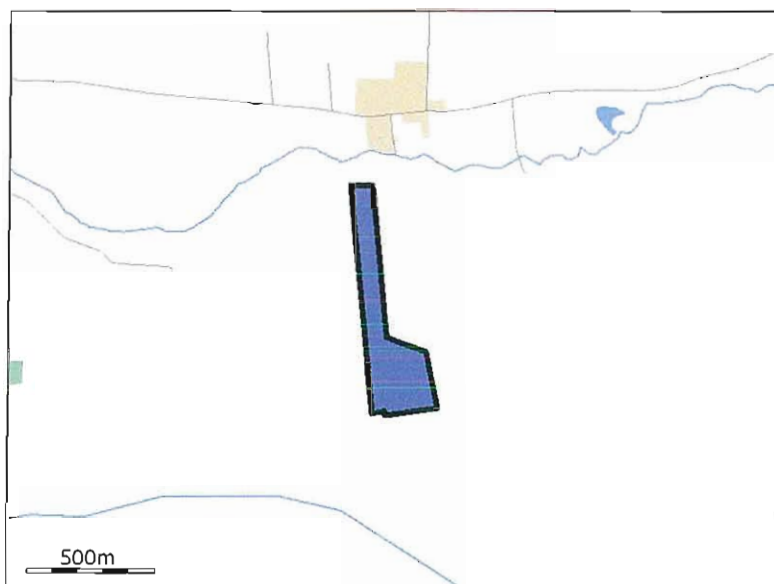
Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	222,05 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	139,86 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	70,22 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

4. Oplysninger om arealer

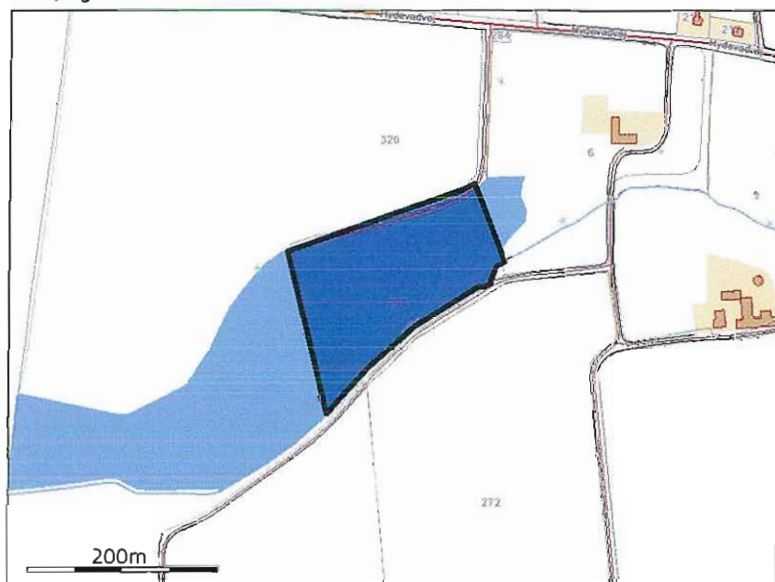
4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

27-0

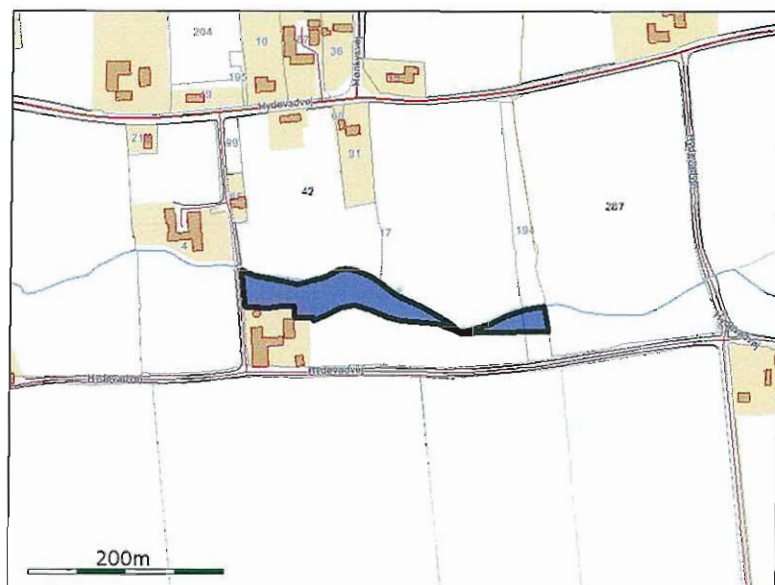

7-0, eget

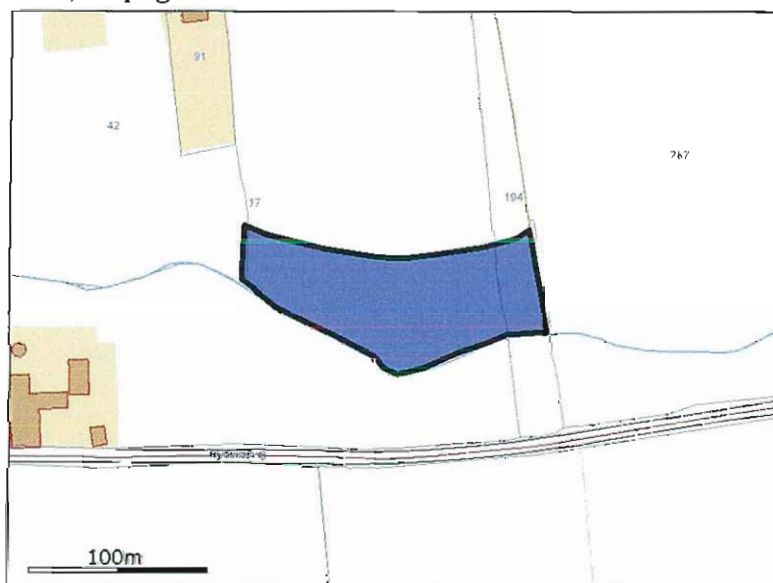

34-1, forpagtet

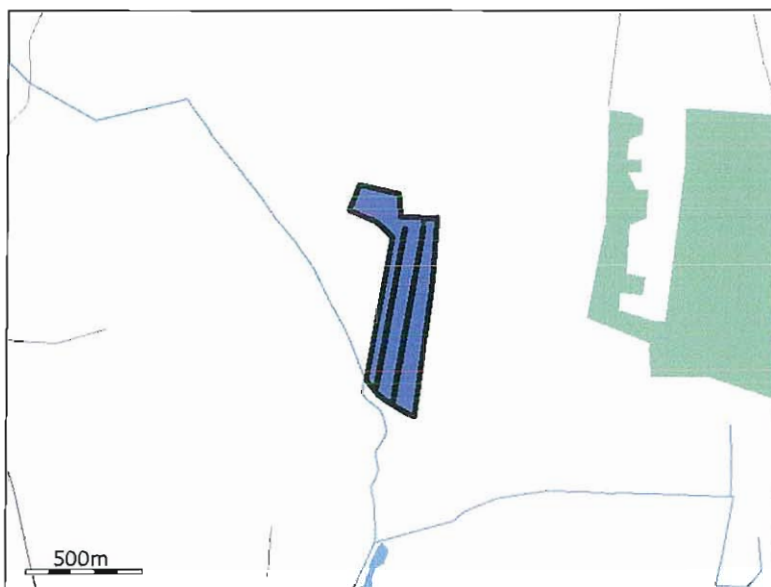

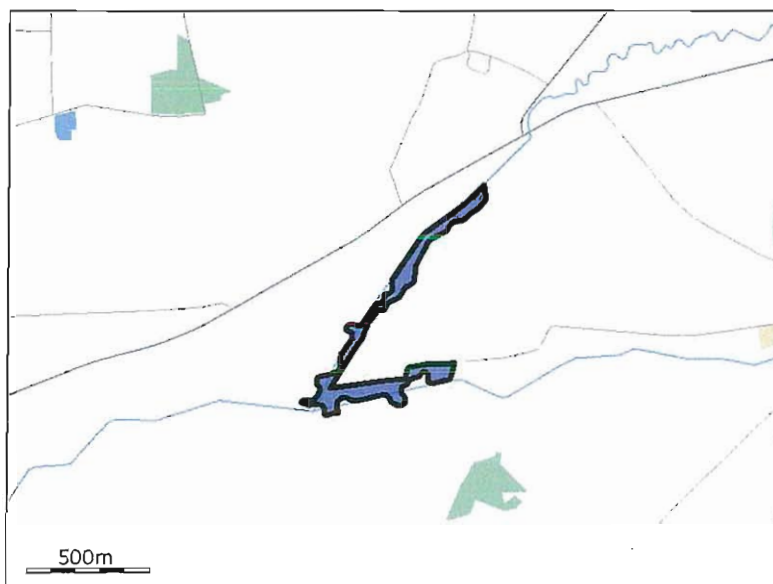
35-0, forpagtet

Jens Aage Nielsen

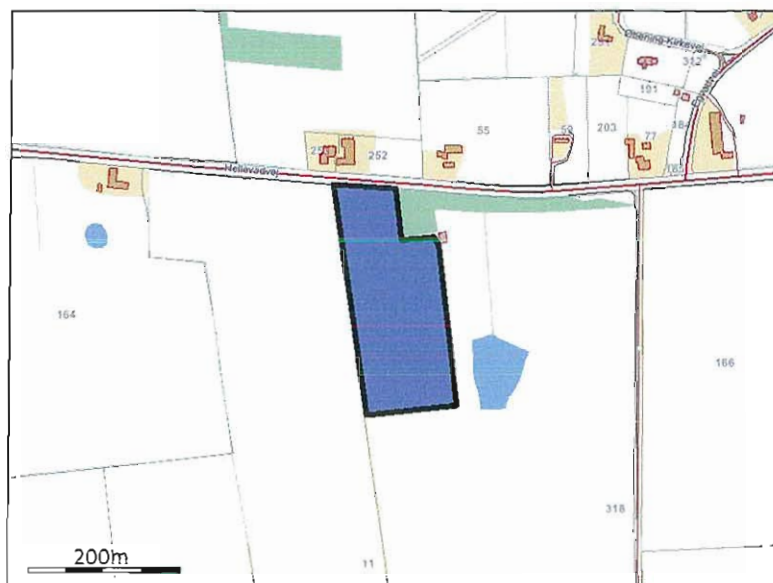
Maria Manco

18-2

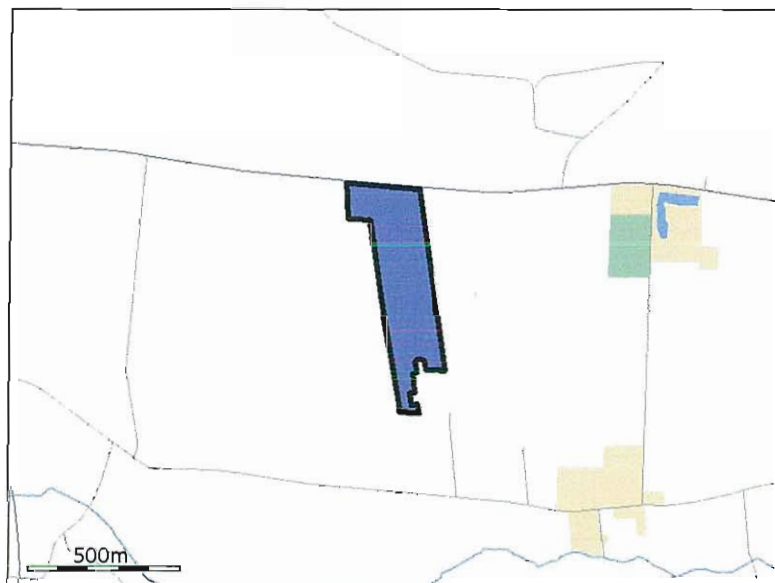
1-1

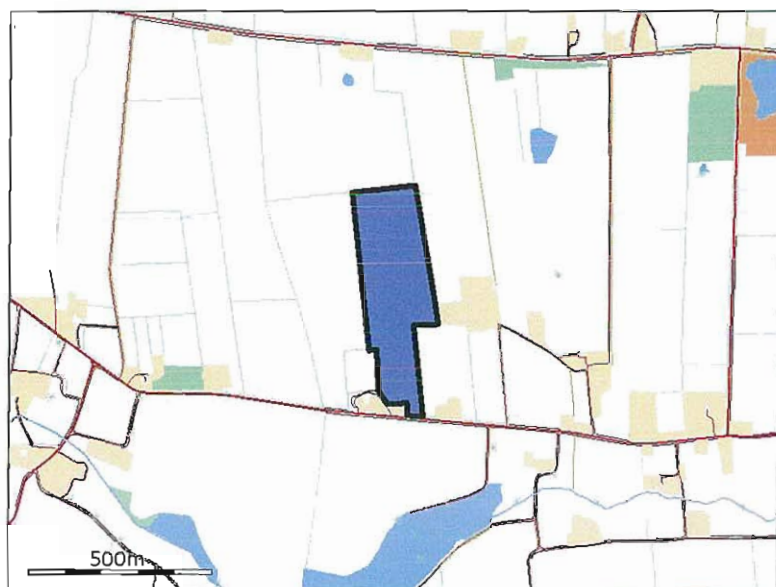
1-0

2-0

4-0

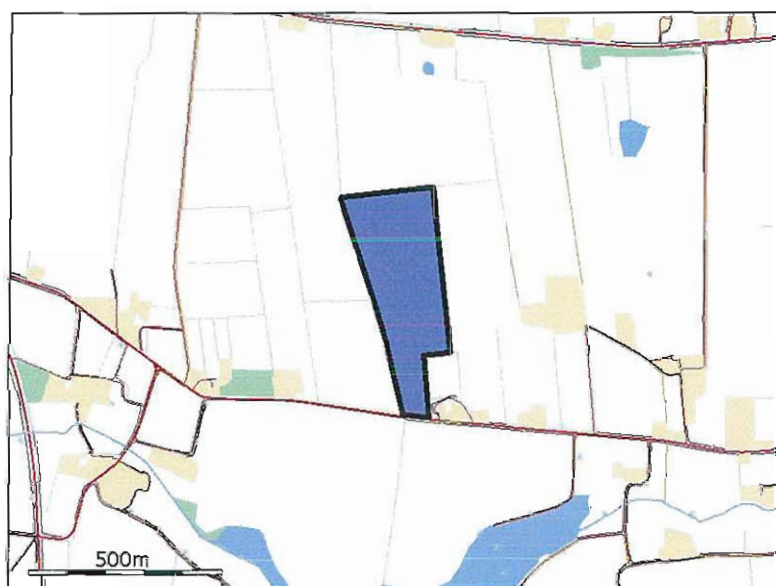
6-0

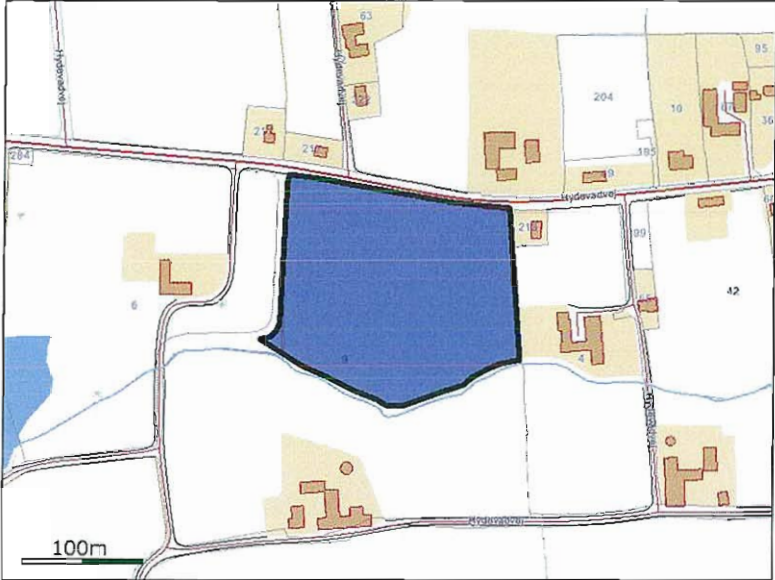
8-0

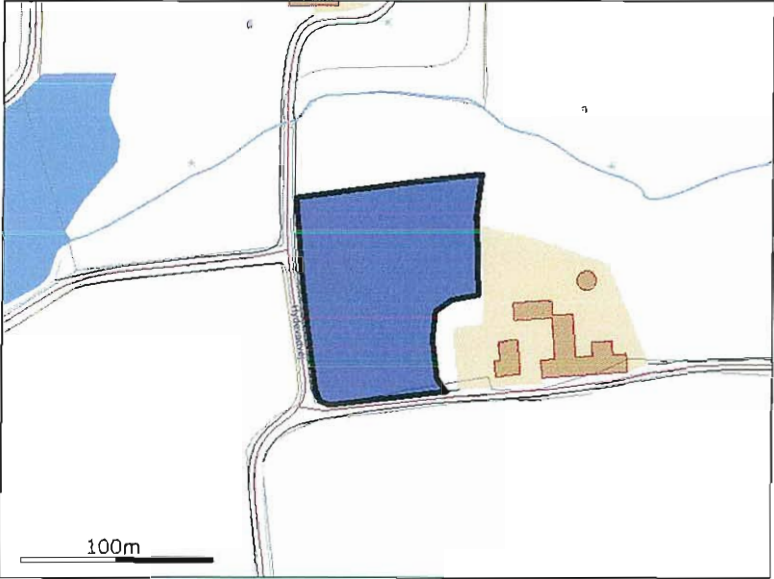
37-0

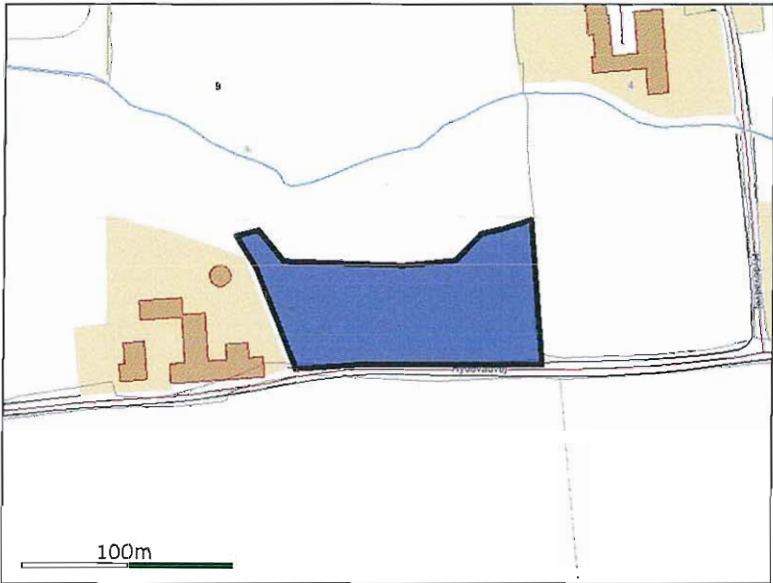
30-0

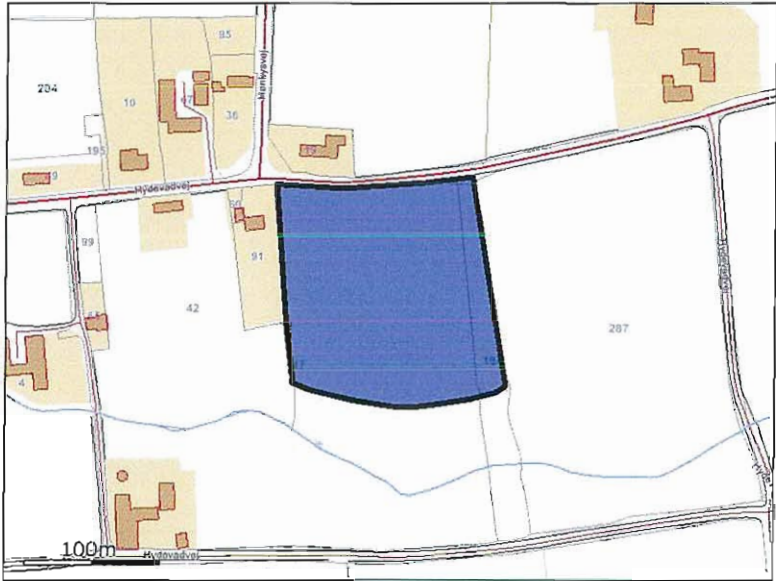
32-0

33-0

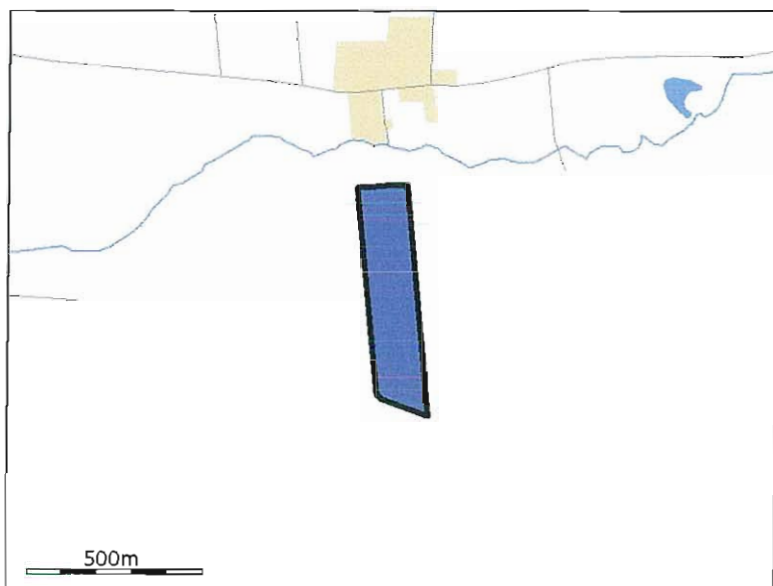

31-0

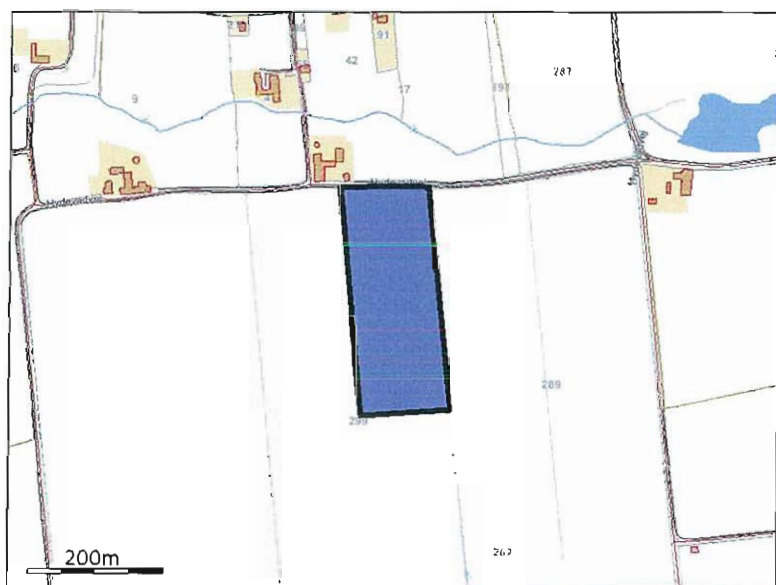

28-0

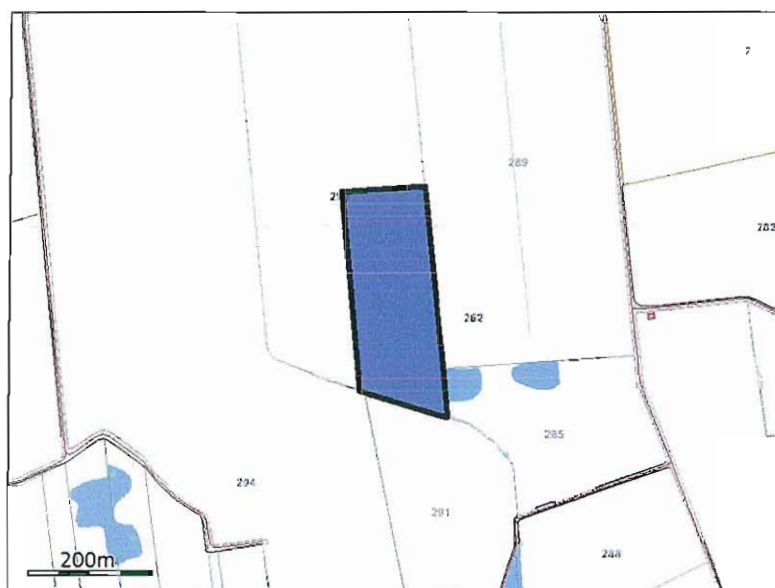

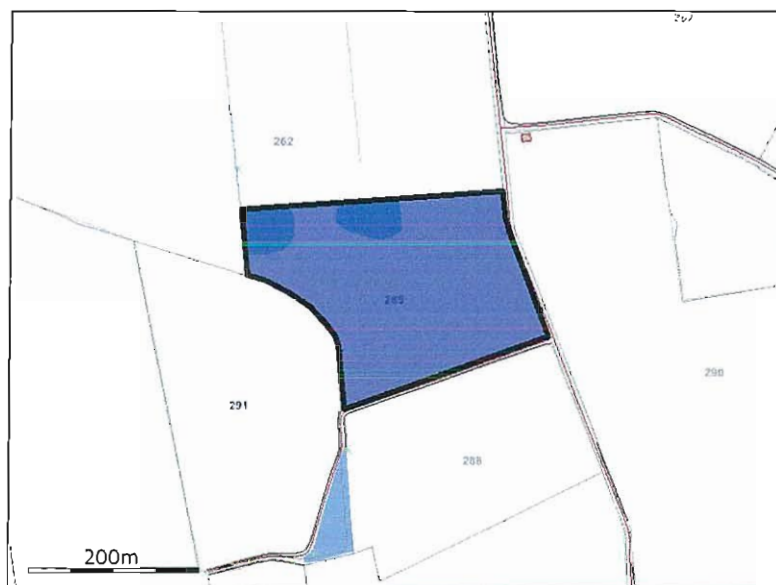
29-1

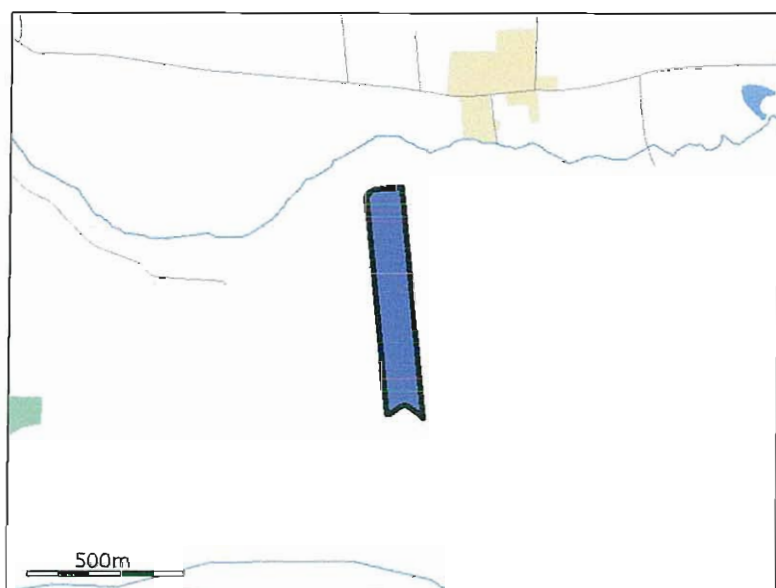
29-0

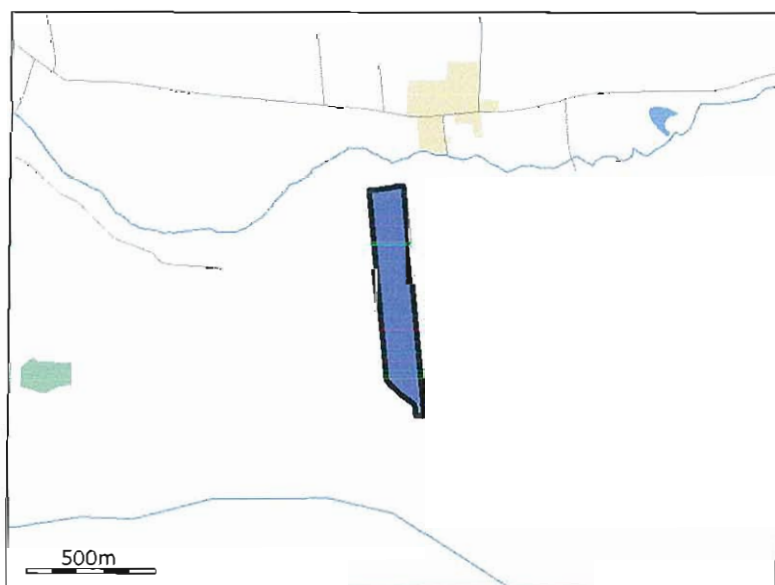
44-0

25-0

26-0

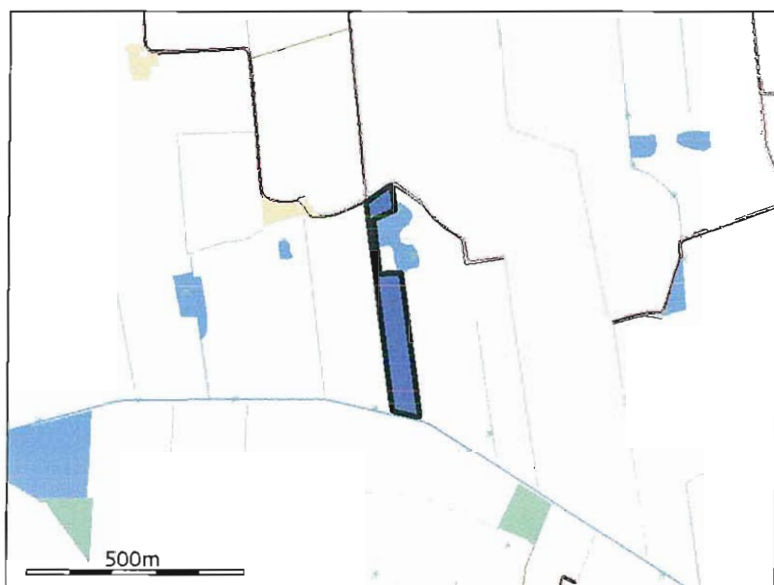
11-0

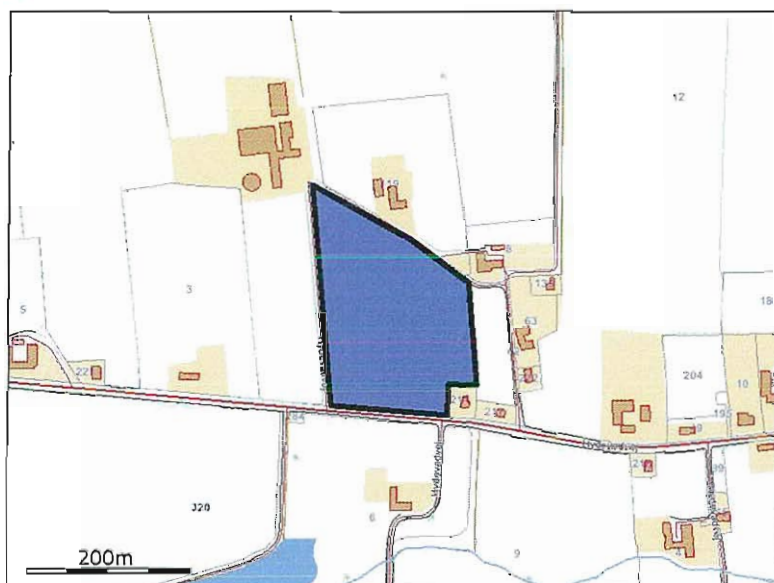
10-0

9-0

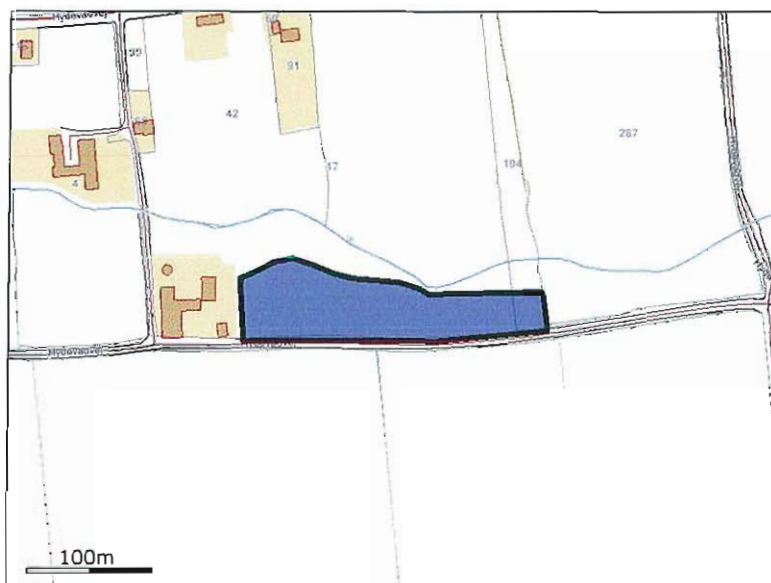
5-0

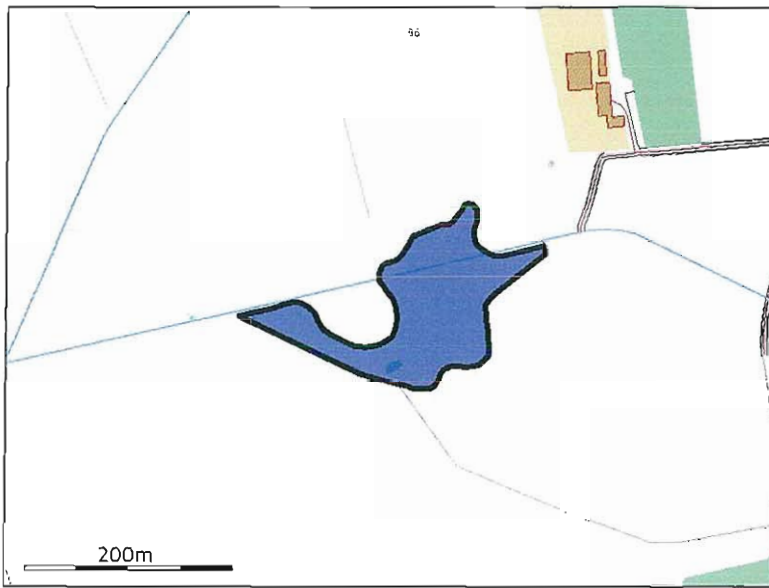
5-2

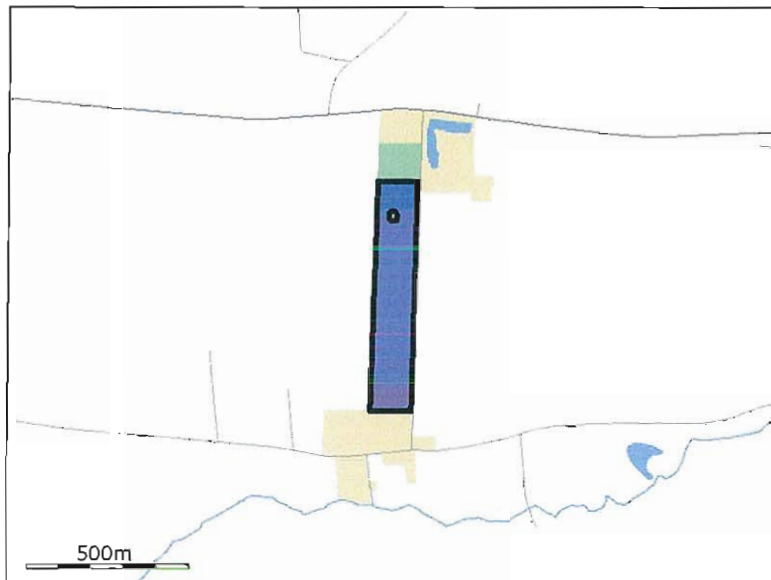
34-0

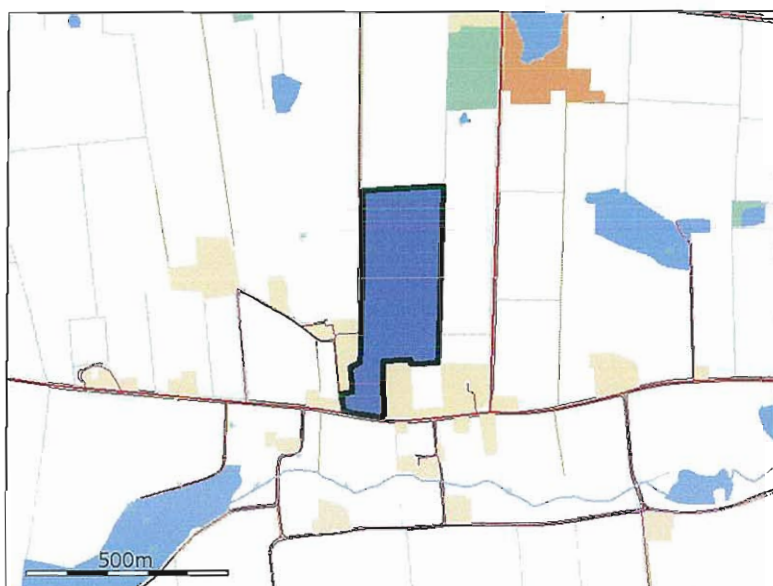
Maria Manco

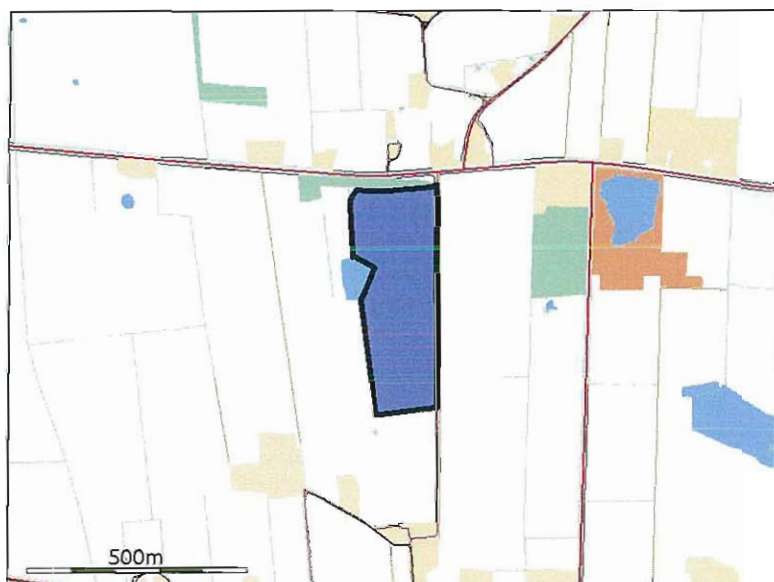
41-0

40-0

18-1

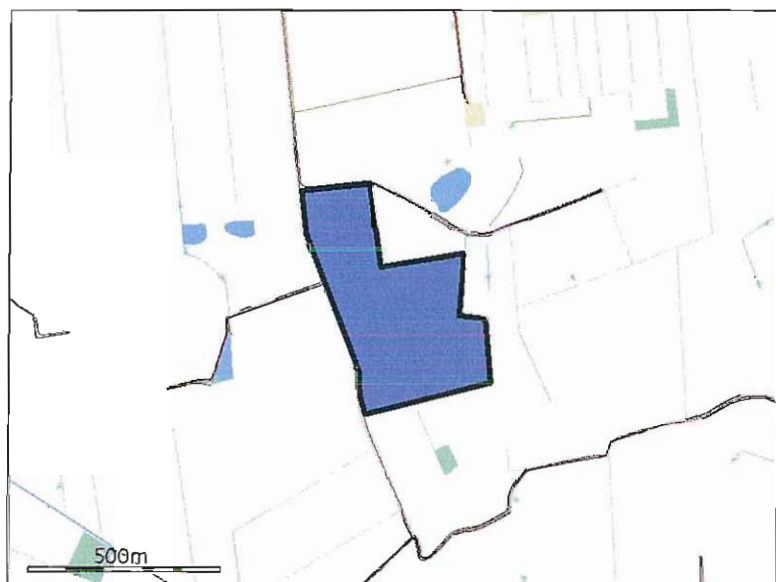

18-0

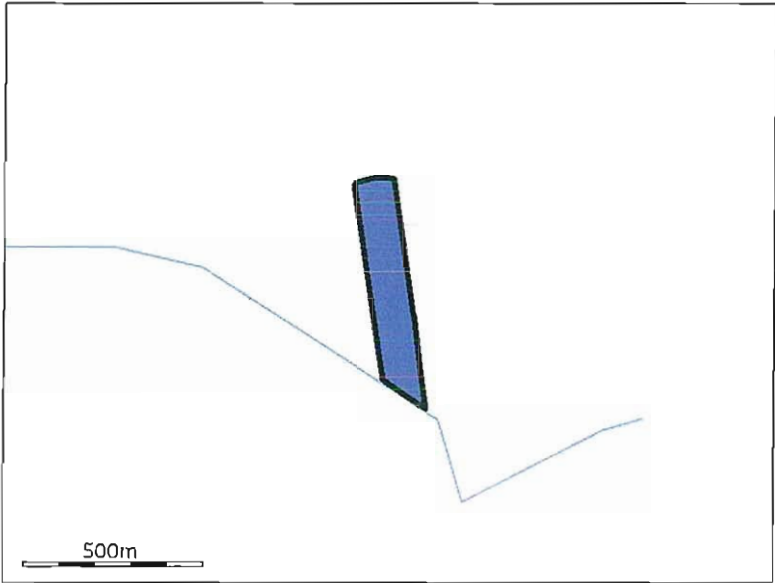

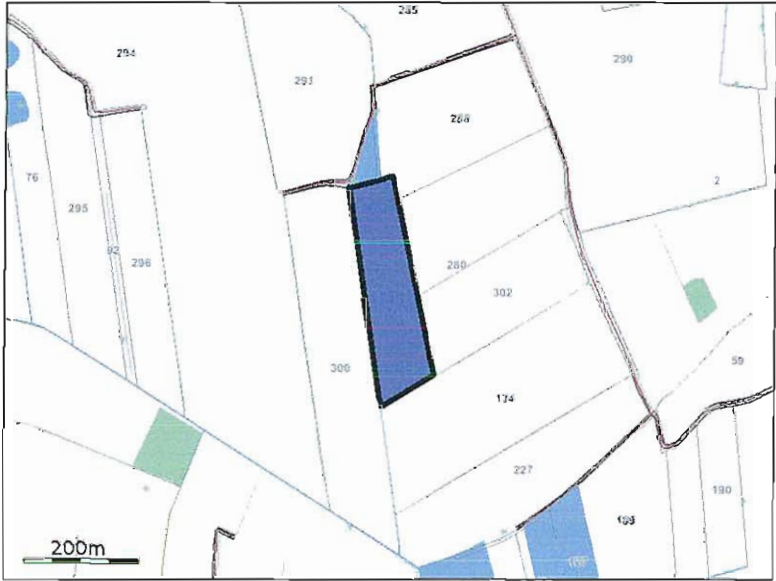
43-0

36-0

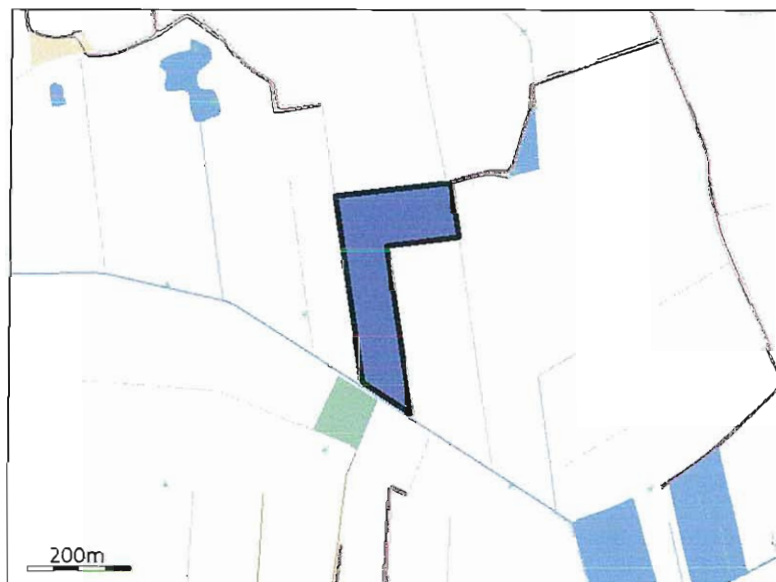
46-0

45-0

12-0

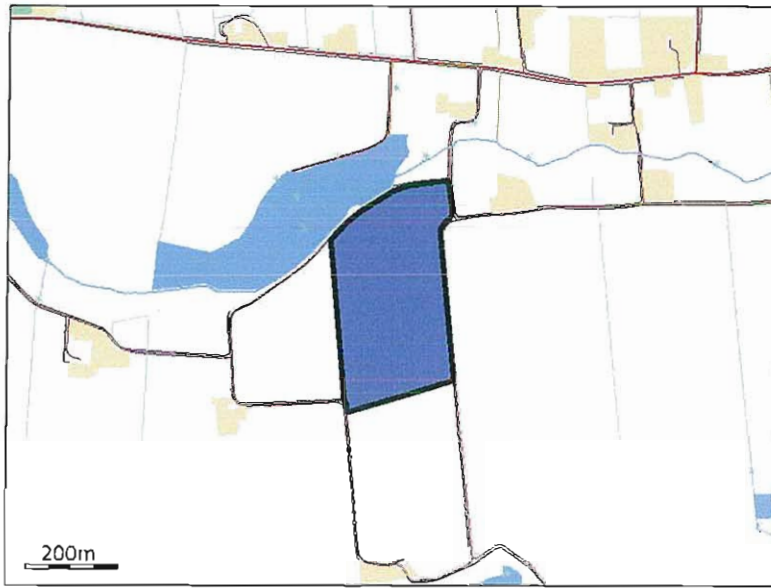
12-1

12-2

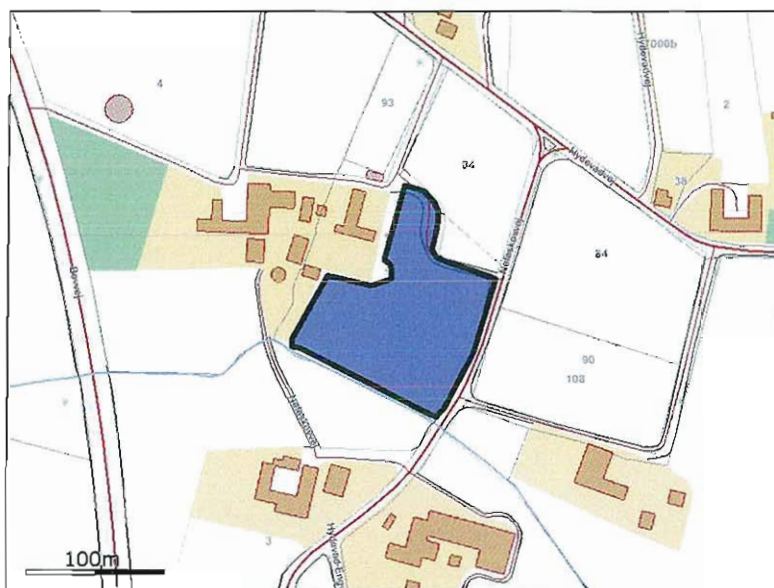
42-0

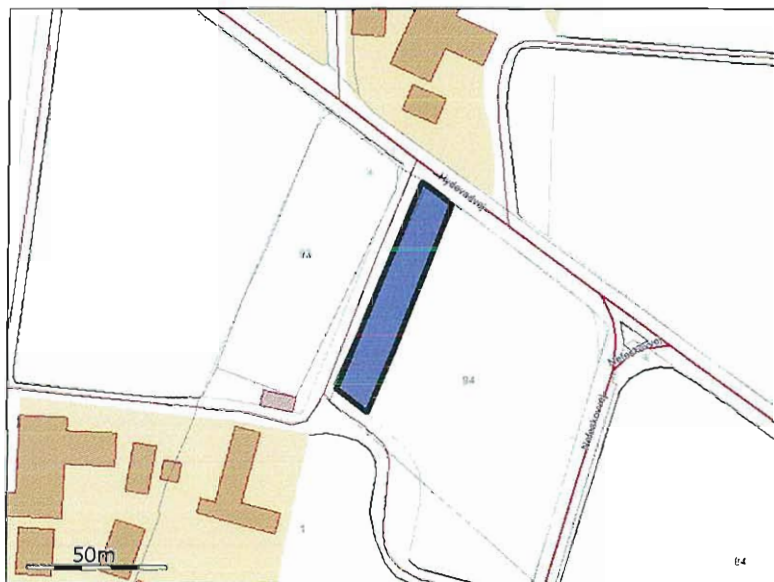
14-2

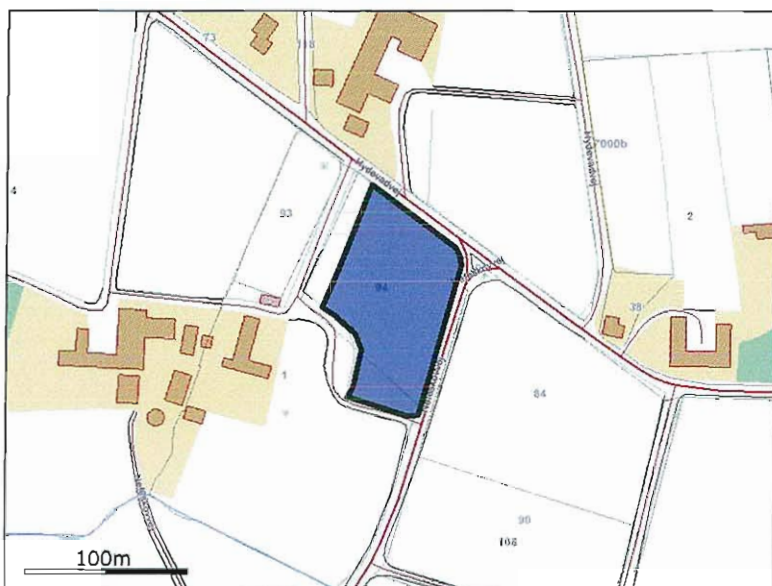
14-0

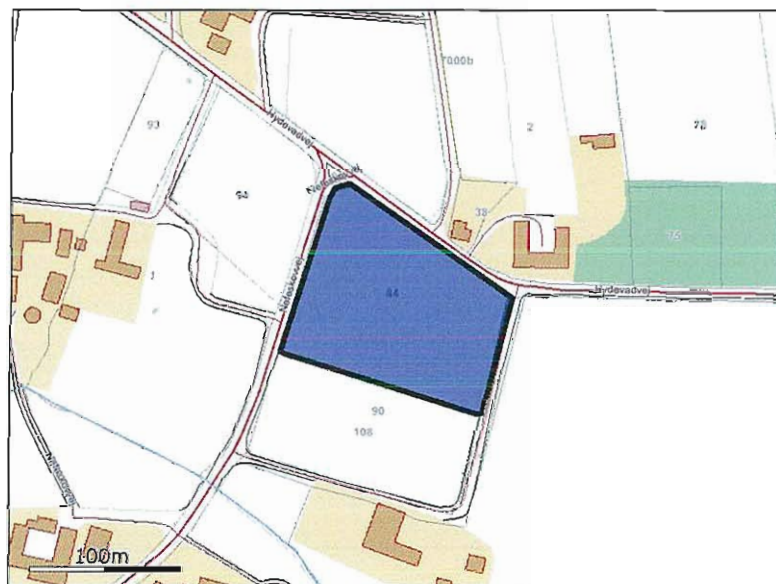
14-3

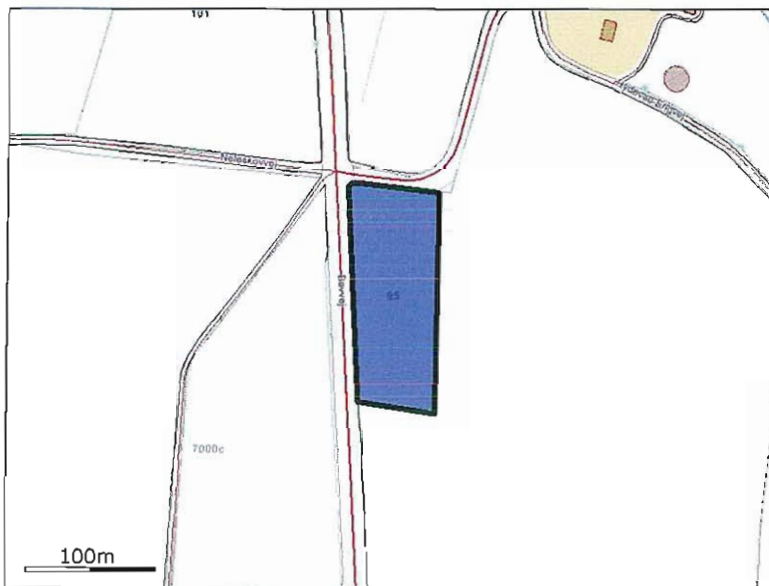
14-1

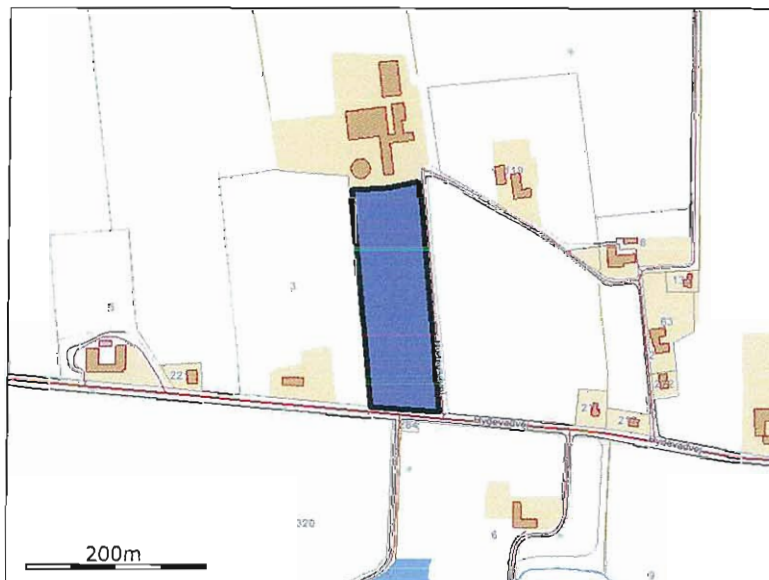
15-0

13-0

5-1

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	324,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Ja
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	100,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
27-0	11,70 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	11,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,19 Ha	11,70 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-2	1,25 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	1,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,25 Ha	1,25 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-1	3,27 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,27 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,27 Ha	3,27 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-0	5,87 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	5,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,87 Ha	5,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2-0	11,90 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	11,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	11,90 Ha	11,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-0	9,30 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	9,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,30 Ha	9,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
6-0	5,80 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	5,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,80 Ha	5,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
8-0	5,96 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	5,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,96 Ha	5,96 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
37-0	9,51 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	9,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,51 Ha	9,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
30-0	3,05 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	3,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,05 Ha	3,05 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-0	0,90 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,90 Ha	0,90 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33-0	0,68 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,68 Ha	0,68 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
31-0	2,40 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	2,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,40 Ha	2,40 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
28-0	8,79 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	8,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,79 Ha	8,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29-1	4,41 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	4,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,41 Ha	4,41 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
29-0	4,63 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	4,63 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,63 Ha	4,63 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
44-0	5,75 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	5,75 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,75 Ha	5,75 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
25-0	8,16 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	8,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,16 Ha	8,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
26-0	10,99 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	10,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,58 Ha	10,99 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11-0	3,55 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	3,55 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,55 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
10-0	4,04 Ha	Nej	JB4	Nej	K4	K4	4,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,04 Ha	4,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9-0	2,42 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	2,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,34 Ha	2,42 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-0	3,85 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,85 Ha	3,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-2	0,61 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,61 Ha	0,61 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
34-0	1,09 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	1,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,09 Ha	1,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
41-0	8,82 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	8,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,82 Ha	8,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
40-0	9,44 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	9,44 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	9,44 Ha	9,44 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
18-1	8,49 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	8,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	8,49 Ha	8,49 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
18-0	3,03 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,03 Ha	3,03 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
43-0	16,04 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	16,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	16,04 Ha	16,04 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
36-0	6,62 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,62 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
46-0	3,30 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	3,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,30 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
45-0	4,52 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	4,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,91 Ha	4,52 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12-0	4,79 Ha	Nej	JB4	Nej	K4	K4	4,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12-1	5,36 Ha	Nej	JB4	Nej	K4	K4	5,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12-2	3,56 Ha	Nej	JB4	Nej	K4	K4	3,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
42-0	10,06 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	10,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	10,06 Ha	10,06 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-2	0,31 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,31 Ha	0,31 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-0	1,20 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	1,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,20 Ha	1,20 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-3	0,11 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,11 Ha	0,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
14-1	0,71 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	0,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,71 Ha	0,71 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15-0	1,35 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	1,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,35 Ha	1,35 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13-0	1,09 Ha	Nej	JB1	Nej	K4	K4	1,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,09 Ha	1,09 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5-1	1,91 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	1,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,91 Ha	1,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	220,57 Ha						220,57 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	182,79 Ha	220,57 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
7-0, ejt	2,74 Ha	Ja	Nej
34-1, forpagtet	0,72 Ha	Ja	Nej
35-0, forpagtet	0,83 Ha	Ja	Nej
Jens Aage Nielsen	18,77 Ha	Ja	Nej
Maria Manco	7,99 Ha	Ja	Nej
Maria Manco	1,81 Ha	Ja	Nej

Samlet areal: 32,85 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	17249,33 KgN	3206,31 KgP	170,87 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	2582,89 KgN	379,85 KgP	21,21 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	5760,23 KgN	1071,60 KgP	58,15 DE	0,00 DE
Kvæggylle	12913,74 KgN	2274,64 KgP	121,02 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	996,04 KgN	97,64 KgP	7,35 DE	0,00 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	12913,74 KgN	2274,64 KgP	121,02 DE	0,00 DE

Modtager:
Afsættes pga. fejlberegninger i ansøgningssystemet

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	996,04 KgN	97,64 KgP	7,35 DE	0,00 DE

Modtager:
Afsættes pga. fejlberegninger i ansøgningssystemet

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	343,24 KgN	63,80 KgP	3,40 DE	0,00 DE

Modtager:
Agræsning på egne arealer

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	1271,97 KgN	236,43 KgP	12,60 DE	0,00 DE

Modtager:
Rugbjergvej 24
6230 Rødekro

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	2582,89 KgN	379,85 KgP	21,21 DE	0,00 DE
Kvæggylle	15634,12 KgN	2906,08 KgP	154,87 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	5760,23 KgN	1071,60 KgP	58,15 DE	0,00 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
23977,24 KgN	4357,53 KgP	234,23 DE	0,00 DE

4.2.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	17677,66 KgN	3366,06 KgP	179,54 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3320,21 KgN	495,51 KgP	27,83 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	4168,97 KgN	771,66 KgP	41,94 DE	0,00 DE
Kvæggylle	12913,74 KgN	2274,64 KgP	121,02 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	996,04 KgN	97,64 KgP	7,35 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	4381,00 KgN	845,00 KgP	37,23 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	4381,00 KgN	733,00 KgP	37,23 DE	0,00 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde

Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	12913,74 KgN	2274,64 KgP	121,02 DE	0,00 DE

Modtager:

Afsættes pga. fejlberegninger i ansøgningssystemet

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	996,04 KgN	97,64 KgP	7,35 DE	0,00 DE

Modtager:

Afsættes pga. fejlberegninger i ansøgningssystemet

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	334,77 KgN	63,74 KgP	3,40 DE	0,00 DE

Modtager:

Afgræsning på egne arealer
6230 Rødekro

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	452,91 KgN	86,24 KgP	4,60 DE	0,00 DE

Modtager:

Grenvej 7
6230 Rødekro

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	1132,30 KgN	215,60 KgP	11,50 DE	0,00 DE

Modtager:

Rugbjergvej 24
6230 Rødekro

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	7701,21 KgN	1340,51 KgP	65,06 DE	0,00 DE
Kvæggylle	15757,68 KgN	3000,48 KgP	160,04 DE	0,00 DE
Afsat ved græsning	8549,97 KgN	1504,66 KgP	79,17 DE	0,00 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
32008,86 KgN	5845,65 KgP	304,27 DE	0,00 DE

4.3.6. Harmonital

1,4 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Se bilag 1.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrånet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	220,6 Ha	0,0 kg P/ha/år	1,9 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drånet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,0 kg P/ha/år	1,9 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drånet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drånet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-87,1 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	26,5 kg P/ha/år
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	25,0 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	1,5 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%
----------------------	------

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	1,4 DE/ha
DEreel	1,38 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvaskning af N via Farm-N

kgN/ha DEmax	85,90 kgN/ha
kgN/ha DEreel	62,40 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via Farm-N

5.3.1. Ansøgt

27-0	44 mg nitrat pr. liter
18-2	44 mg nitrat pr. liter
1-1	44 mg nitrat pr. liter
1-0	44 mg nitrat pr. liter
2-0	44 mg nitrat pr. liter
4-0	44 mg nitrat pr. liter
6-0	44 mg nitrat pr. liter
8-0	44 mg nitrat pr. liter
37-0	44 mg nitrat pr. liter
30-0	44 mg nitrat pr. liter
32-0	44 mg nitrat pr. liter
33-0	44 mg nitrat pr. liter
31-0	44 mg nitrat pr. liter
28-0	44 mg nitrat pr. liter
29-1	44 mg nitrat pr. liter
29-0	44 mg nitrat pr. liter
44-0	44 mg nitrat pr. liter
25-0	44 mg nitrat pr. liter
26-0	44 mg nitrat pr. liter
10-0	35 mg nitrat pr. liter
9-0	44 mg nitrat pr. liter
5-0	44 mg nitrat pr. liter
5-2	44 mg nitrat pr. liter
34-0	44 mg nitrat pr. liter
41-0	44 mg nitrat pr. liter
40-0	44 mg nitrat pr. liter
18-1	44 mg nitrat pr. liter
18-0	44 mg nitrat pr. liter
43-0	44 mg nitrat pr. liter
45-0	44 mg nitrat pr. liter
42-0	44 mg nitrat pr. liter
14-2	44 mg nitrat pr. liter
14-0	44 mg nitrat pr. liter
14-3	44 mg nitrat pr. liter
14-1	44 mg nitrat pr. liter
15-0	44 mg nitrat pr. liter
13-0	44 mg nitrat pr. liter
5-1	44 mg nitrat pr. liter

5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

27-0	-14 mg nitrat pr. liter
18-2	-14 mg nitrat pr. liter
1-1	-14 mg nitrat pr. liter
1-0	-14 mg nitrat pr. liter
2-0	-14 mg nitrat pr. liter
4-0	-14 mg nitrat pr. liter
6-0	-14 mg nitrat pr. liter
8-0	-14 mg nitrat pr. liter
37-0	-14 mg nitrat pr. liter
30-0	-14 mg nitrat pr. liter
32-0	-14 mg nitrat pr. liter
33-0	-14 mg nitrat pr. liter
31-0	-14 mg nitrat pr. liter
28-0	-14 mg nitrat pr. liter
29-1	-14 mg nitrat pr. liter
29-0	-14 mg nitrat pr. liter
44-0	-14 mg nitrat pr. liter
25-0	-14 mg nitrat pr. liter
26-0	-14 mg nitrat pr. liter
10-0	-11 mg nitrat pr. liter
9-0	-14 mg nitrat pr. liter
5-0	-14 mg nitrat pr. liter
5-2	-14 mg nitrat pr. liter
34-0	-14 mg nitrat pr. liter
41-0	-14 mg nitrat pr. liter
40-0	-14 mg nitrat pr. liter
18-1	-14 mg nitrat pr. liter
18-0	-14 mg nitrat pr. liter
43-0	-14 mg nitrat pr. liter
45-0	-14 mg nitrat pr. liter
42-0	-14 mg nitrat pr. liter
14-2	-14 mg nitrat pr. liter
14-0	-14 mg nitrat pr. liter
14-3	-14 mg nitrat pr. liter
14-1	-14 mg nitrat pr. liter
15-0	-14 mg nitrat pr. liter
13-0	-14 mg nitrat pr. liter
5-1	-14 mg nitrat pr. liter

Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk

Landmand: Peter Torp Jepsen

Adresse: Hydevadvej 34,
6230 Rødekro

Telefon: 74669602

Mobil: 23257662

Ansøgningsskema nr.: 2397

Ansøgning udarbejdet af: Julie S. Nielsen
Ansøgning kvalitetssikret af: Morten Bentzon Hansen

Indholdsfortegnelse

Formalia	3
Bilagsoversigt	7
Oplysninger om ejendommen	8
Lokalisering, ressourcer, management	8
Lokalisering og landskab	8
Generelle afstandskrav	9
Landskabelige hensyn	12
Energi	13
Energibesparende foranstaltninger (BAT vedr. energi)	14
Vand	15
Vandbesparende foranstaltninger (BAT vedr. vandforbrug)	15
Døde dyr	15
Management	17
Egenkontrol	18
Ansøgt anlæg – Ejendomme	20
Anlæggets navn: Hydevadvej 34	20
Spildevandsmængde:	20
Spildevand tilledt gyllebeholder	21
Spildevand afledning	21
Transport	21
Risici	22
Støjkluder	23
Beskrivelse af støjkluder	23
Driftsperiode for støjkluder	25
Tiltag mod støjkluder	25
Skadedyr	25
Generel bekæmpelse af skadedyr	25
Fluegener	25
Rottebekæmpelse	25
Kemikalier	25
Pesticider og sprøjteudstyr	25
Oplag af olie og kemikalier	26
Foderopbevaring	26
Ensilage og foderopbevaring	26
Diverse	27
Lysforhold	27
Foranstaltninger ved ophør af produktion	27
Rengøring og desinficering	28
Bedst tilgængelig Foderteknologi	28
Bedst tilgængelig staldteknologi	30
Gødningsopbevaringsanlæg	30
Bedst tilgængelig opbevaringsteknik	31
Bedst tilgængelig udbringningsteknik	32
Arealer:	33
Beregningsforudsætninger vedr. arealer	33
Supplerende oplysninger til <i>www.husdyrgodkendelse.dk</i>	34
Bilag	34

Formalia

Ansøger:

Navn: Peter Torp Jepsen
Adresse: Hydevadvej 34
Postnummer: 6230 Rødekro
Telefon: 7466 9602
Mobiltelefon: 23257662
E-mail: agj@svenet.dk

Konsulent:

Navn: Julie Skriver Nielsen
Adresse: Peberykvej 2
Postnummer: 6200 Aabenraa
Telefon: 7436 5108
Mobiltelefon: 6122 6089
E-mail: jum@landbosyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Navn: Peter Torp Jepsen
Adresse: Hydevadvej 34
Postnummer: 6230 Rødekro
Telefon: 7466 9602
Mobiltelefon: 23257662
E-mail: agj@svenet.dk

Bedriftoplysninger

Navn på bedriften:
Adresse: Hydevadvej 34
Postnummer: 6230 Rødekro
CVR-nummer: 43766759
P-nummer: 1001843939

Kort beskrivelse:

Peter Torp Jepsen, Hydevadvej 34, 6230 Rødekro ønsker at ændre sammensætningen af dyreholdet inden for de 249,4 DE kvæg der er tilladelse til på ejendommen. Dyreholdet ønskes ændret fra 162 malkekøer, (tung race), 36 kalve (0-6 mdr.) samt 134 kvier (6-28 mdr.) svarende til 249,4 DE og derudover 81 tyrekalve (40-55 kg) til 199 malkekøer (tung race), 49 kalve (0-6 mdr.), 109 tyrekalve (40-55 kg) samt 9 kælvekvier (23-24 mdr.) svarende til 249,3 DE. Derudover søges der om tilladelse til etablering af en fodergarage, 3 plansiloer og 1 møddingsplads samt en beholder til opsamling af overfladevand fra de nye plansiloer.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Dyr og DE

Den økologiske drevne kvægproduktion er i 2005 blevet VVM screenet og i den forbindelse godkendt til husdyrproduktion på 249,3 DE (162 malkekøer (tung race), 134 stk. kvier (6-28 mdr.) og 36 kalve (0-6 mdr.). Derudover er der 81 tyrekalve (40-55 kg) i nudriften, som ikke fremgår af den nuværende tilladelse, men som er medregnet i indeværende ansøgning. Dette tilladte dyrehold ønskes ændret til 199 malkekøer (tung race), 49 kalve (0-6 mdr.), 109 tyrekalve (40-55 kg) samt 9 kælvekvier (23-24 mdr.) svarende til 249,3 DE.

Ansøger driver ligeledes Hydevadvej 20, Rødekro, hvor han har planer om at opstalde 18 goldkøer (tung race) samt 152 kvier svarende til 74,5 DE. Der er søgt om §10 tilladelse til dette dyrehold.

Tilsammen har ansøger et dyrehold på 323,8 DE.

Anlægget

Der etableres en fodergarage på ca. 200 m² og yderligere 3 plansiloer på 840 m² samt en møddingsplads på 245 m².

Etablering af 3 nye plansiloer vil betyde, at al ensilage fremover vil blive opbevaret i plansiloer med fast bund, således der ikke afstrømmer næringsstoffer til omgivelserne. Spildevandet fra de nye plansiloer vil blive opsamlet i en særskilt saftbeholder. Beholderen placeres ved det nordøstlige hjørne af plansiloerne.

Møddingspladsen vil blive etableret i forlængelse af plansiloerne i vestlig retning. Spildevand fra møddingspladsen vil blive tilledt gyllebeholder via en pumpebrønd. Dybstrøelsen vil fremover altid opbevares på fast bund med afløb og ikke i markstakke.

Fodergaragen vil blive etableret i tilknytning til plansiloanlægget, således der vil blive dannet en fodercentral. Fodergaragen vil blive placeret ved møddingspladsens sydvestlige hjørne og indrettet med plansiloer.

Der vil ikke ske bygningsmæssige ændringer i kostalden, dog vil sengene der i nudriften anvendes til kvier udvides, så de kan anvendes til køer. Herved reduceres antallet af senge i stalden.

I nudriften anvendes det befæstede areal uden for malkestalden og opsamlingspladsen til kalvehytter, hvor kalvene er opstaldet, men disse hytter tages ud af drift. I stedet vil kalvene blive opstaldet i maskinhuset, hvor der vil blive etableret et område med dybstrøelse. I ansøgt drift vil de i 6 måneders alderen blive flyttet til Hydevadvej 20, Rødekro. Der vil de være opstaldet indtil de er 23 mdr., hvor de flyttes hjem igen. Kælvekvierne vil herefter blive opstaldet i kostalden. Goldkøerne vil ligeledes blive flyttet til Hydevadvej 20 i de første 4 uger af afgoldningsperioden. De sidste 4 uger vil de igen være opstaldet hjemme i kostalden.

Ammoniak

Den generelle ammoniakberegning viser, at produktionen lever op til kravene om ammoniakreduktion på 15 %. Denne reduktion opnås ved foderkorrektion af råprotein fra 173 g råprotein/FE til 167,8 g råprotein/FE for malkekøerne. Da ejendommen drives økologisk er dyrene på græs i sommerhalvåret, svarende til 6 mdr. og i den periode er der ingen reduktionskrav. Dyrene er dog kun sat på græs i 2 mdr. i IT-ansøgningsystemet, da køerne kun er på græs i 8 timer pr. dag i 6 mdr., som svarer til 2 mdr.

Med hensyn til Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) findes der ikke BAT-byggeblad for den valgte gulvtype i kostalden. Der findes kun BAT blade vedr. kvægstalde med præfabrikerede drænede gulve samt svovlsyrebehandling af kvæggylle. Svovlsyrebehandling af gyllen er endvidere ikke et tiltag, som er tilladt på økologiske brug og da gulvet i kostalden er fast gulv, ville forsurening kun have en effekt på tab af ammoniak fra gyllebeholderen.

I den eksisterende stald er der fast gulv og det er en gulvtype, hvor der regnes med en ammoniakfordampning på 10 %. Da der ikke sker bygningsmæssige ændringer i forbindelse med ændring i dyreholdet, er der ikke påtænkt at lave renovering af eksisterende gulv, da det vurderes at det ville være en forholdsmæssig stor udgift, taget ændringens størrelse i betragtning.

Den individuelle ammoniakreduktion viser, at der er en meremission fra anlægget på ca. 13 kg N pr. År, hvilket må betragtes som en meget lille merbelastning. Der findes ingen §7 arealer inden for

en afstand af 1 km fra ejendommen, og derfor er der ikke foretaget ammoniakberegninger på disse arealer.

Lugt

Ud fra beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk, er genegrænserne mht. lugt overholdt og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke skulle medføre lugtproblemer.

Lugt fra ensilage og udbringning af husdyrgødning kan give gener for de omkringboende. Dog er ensilagesiloerne placeret længst muligt væk fra naboer, så der burde ikke være gener herfra. Ved udbringning af husdyrgødning orienterer ansøger naboer forud for udkørsel, således de er forberedt herpå.

Husdyrgødning

Ansøgningsskemaet er oprettet først på året i 2007. Der har desværre undervejs været nogle beregningsproblemer i de tidlige udgaver af ansøgningsskemaet.

I nærværende ansøgning er dyreholdet ændret siden opstarten af skemaet, og der er problemer med, at der produceres ekstra gødningsmængder uden et dyrehold. Der er forsøgt at rette op på fejlen, hvilket desværre ikke er lykkedes.

For at det er de korrekte gødningsmængder, der arbejdes videre med i ansøgningsskemaet, afsættes de gødningsmængder, ansøgningsskemaet producerer for meget. Det drejer sig om kvæggylle fra 121,02 DE samt dybstrøelse fra 7,35 DE. Disse husdyrgødninger afsættes til en ikke-eksisterende aftager i såvel nudrift som ansøgt drift. Det er gødning, der ikke produceres af husdyrholdet, og denne afsætning af husdyrgødning er kun lavet for at modvirke en beregningsfejl i ansøgningsskemaet.

Der produceres både dybstrøelse og gylle på ejendommen. I ansøgt drift produceres der 179,54 DE kvæggylle og 27,82 DE dybstrøelse, og derudover afsættes 41,94 DE ved græsning. På Hydevadvej 20 tilføres husdyrgødning svarende til 74,46 DE, fordelt med 37,23 DE i dybstrøelse og 37,23 DE afsat ved afgræsning. Da ejendommen drives økologisk i både nudrift og ansøgt drift er dyrene på græs i sommerhalvåret i både nudrift og ansøgt drift efter gældende regler. Der er indgået græsningsaftale uden for harmoniarealet svarende til 16,1 DE og derudover afsættes 3,4 DE uden for harmoniarealet på ejede og forpagtede arealer.

Der er en opbevaringskapacitet på 4500 kbm på ejendommen og dette svarer til, at der på ejendommen er en opbevaringskapacitet på ca. 13 mdr.

Til- og fraført mængde husdyrgødning i nudrift og ansøgt drift er indtastet. Da ejendommen drives økologisk er den meget afhængig af kvælstoftilførsel fra husdyrgødning. Der forsøges derfor at belægge jorden med 1,4 DE/ha i både nudrift og ansøgt drift, for at få kvælstof nok til en økonomisk rationel drift.

Arealer

Den godkendte produktion kræver et jordtilliggende på 178,07 ha.

Til ejendommen hører 230,8 ha, hvoraf 124,93 ha ejes og 105,93 ha er forpagtet. Af de 230,9 ha kan der udbringes husdyrgødning på de 226,5 ha, mens der på de resterende 4,3 ha kun kan afsættes husdyrgødning via afgræsning. De 226,5 ha kan belægges med 1,4 DE/ha, svarende til 317,1 DE, mens de 4,3 ha kun kan belægges med 0,8 DE/ha, svarende til 3,4 DE. Alt i alt kan ejendommens arealer belægges med 320,5 DE.

Derudover har ansøger afgræsningsaftaler med Maria Manco, Grenvej 7, Rødekro og Jens Aage Nielsen, Rugbjergvej 24, Rødekro, hvor der tilsammen afsættes 16,1 DE i ansøgt drift.

Alt i alt kan der på harmoniarealerne afsættes 336,6 DE og det samlede dyrehold på Hydevadvej 20 og 34 svarer til 323,8 DE. Til dette samlede dyrehold er der et ejerkrav på 53,6 ha.

Krav om eget areal og krav om udspretningsareal er således overholdt.

Der er vedhæftet bilag, hvoraf alle arealerne fremgår. Afgræsningsarealerne er endvidere indtegnet som gylleaftalearealer i IT systemet, inkl. de 3,4 ha ejet og forpagtet areal.

Fosfor

Beregningerne af fosfor viser, at kravene til fosforoverskud er overholdt.

Nitrat

Beregning af nitrat til overfladevand viser, at reduktionsprocenten er 100 %.

Der må maksimalt udsprede husdyrgødning for 1,4 DE/ha og efter ændringen vil der blive udsprede gødning for 1,34 DE/ha på udspretningsarealerne

Dele af udbringningsarealet ligger i nitratfølsomt indvindingsområde

I forhold til beskyttelsesniveauet for grundvand gælder, at hvis udvaskningen er over 50 mg/l må der ikke være en merbelastning i de nitratfølsomme indvindingsområder, men ansøger har tidligere via en screeningsafgørelse har fået stillet vilkår om at nitratudvaskningen ikke må overstige 50 mg/l. Dette gælder for de arealer, som går igen fra screeningen, mens ingen merbelastning må gælde for de nye arealer som inddrages i forbindelse med ansøgningen. Merbelastningen bliver bl.a. beregnet på baggrund af oplysninger om anvendelsen af husdyrgødning i før- og eftersituationen på hele det ansøgte udbringningsareal. Anvendelsen af husdyrgødning beregnes som produceret mængde +/- tilført og fraført husdyrgødning.

Tilførslen af husdyrgødning i før-situationen er kun indtastet for 2008, altså kun for et enkelt, da husdyrholdet har været under udvidelse frem til 2008. Der er ikke anvendt tilførsel af husdyrgødning (incl. overførselsaftaler) på de nye arealer, som ikke tidligere har indgået i bedriftens udbringningsarealer i "før"-situationen.

Beregningerne viser at der udvaskes 43 mg nitrat pr. liter, hvorved krav hertil er overholdt.

Græsningsaftalearealerne er ligeledes beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, men der er ikke beregnet på nitratudvaskning. Det vurderes at udvaskning af nitrat til grundvand er meget lille, da dyretryk på disse arealer kun ligger på max 0,8 DE/ha. I forbindelse med udvidelsen sker der endvidere ingen ændring i driften af arealerne, da de også tidligere har været anvendt til afgræsning. Der forventes derfor heller ingen merbelastning.

Landscentret oplyser, at It-ansøgningsskemaet per definition altid beregner nudriften som konventionelt landbrug også selvom landbruget drives økologisk i både nudrift og ansøgt drift som i den konkrete sag. Der bliver derfor anvendt handelsgødning i nudrift i forhold til gældende kvælstofnorm. I ansøgt drift er der ingen tilførsel af handelsgødning. Som følge heraf bliver merbelastningen negativ, uanset det er det samme husdyrhold og den samme gødningsproduktion, der er i nudrift og ansøgt drift.

Påvirkning af omgivelserne

Samlet vil der ske en stigning fra 1652 til 1947 af de tunge transporter til og fra ejendommen i forbindelse med udvidelsen. Denne stigning skyldes primært at antallet af transporter med foder, ensilagesaft/overfladevand og husdyrgødning øges. Transport af foder foregår dog normalt i dagti-

merne, hvorfor det vurderes at det øget antal transportere ikke er til gene for naboer mm. Derudover vil hverken transportere med grovfoder eller gylletransportere gå gennem byzone, men primært foregå ad interne markveje.

Den årlige vandmængde, som ledes til gyllebeholder, omfatter vand fra vask af stalde, inventar, tankrum, malkeanlæg, drikkevandsspild, vaskevand og overfladevand fra ensilageplansiloerne, møddingsplads og andre befæstet arealer og udgør ca. 717 kbm i nudriften og efter udvidelsen ca. 616 kbm. Faldet skyldes primært at kalvehytterne fjernes, og at en del af overfladevandet fra plansiloerne ledes til en særskilt beholder.

Sanitært spildevand fra beboelsen ledes til trixtank og videre til nedsivning. Overfladevand fra tage ledes primært til faskine, men også til grøft. I forbindelse med udvidelsen stiger mængden af tagvand ikke.

Der anvendes ca. 8548 kbm vand i nudriften til drikkevand samt til vask af malkeanlæg og stald mm. og dette stiger til 8863 kbm i ansøgt drift. Denne stigning skyldes udelukkende en stigning i antallet af dyr.

Derudover anvendes vand til markvanding, men dette ændres ikke ved udvidelse af husdyrbruget.

Den primære energikilde i husdyrproduktionen er elektricitet. Derudover anvendes der diesel og benzin til div. maskiner og traktorer, herunder markvanding. Der forventes at ske en lille stigning i elforbruget i forbindelse med udvidelsen, som følge af et øget antal dyr, og en stigning i forbruget af diesel, da der dyrkes et større antal hektar.

Der er igennem ansøgningen beskrevet tiltag, der skal sikre unødigt energi- og vandforbrug, og sikre mod udledninger af forurenende stoffer til jord og overfladevand mv.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirkninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede §3 arealer samt Natura 2000 områder.

Andre miljøpåvirkninger fra den ansøgte produktion er støj og støvgener, som forsøges at begrænses, så det ikke skaber unødvendige gener for de omkringboende.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Tekstbilag til www.husdyrgodkendelse.dk

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3. Teknisk plan

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Kort overudspredningsarealer og tilhørsforhold

Bilag 5: Kort med kørselsruter ved udbringning af husdyrgødning

Starttidspunkt for byggeriet

01-03-2010

Sluttidspunkt for byggeriet

01-03-2013

Starttidspunkt for driften

01-01-2010

Beskrivelse af datoerne

Opførelse af plansiloer og møddingsplads påbegyndes umiddelbart efter at godkendelsen foreligger. Etablering af fodergaragen vil først påbegyndes 2-3 år efter godkendelsen er modtaget, da behovet for den ekstra plads til foder først stiger i takt med at antallet af malkekøer stiger. Dyreholdet vil blive opformeret løbende, men da der anvendes egen avl til opformeringen forventes dyreholdet først at være oppe på det ansøgte efter 4-5 år. Der søges derfor om en frist på 5 år til at udnytte godkendelsen.

Der er findes ingen andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE inden for 300 meter fra byzone o.lign samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse.

Oplysninger om biaktiviteter:

Ingen biaktivitet

Oplysninger om ejendommen

Der er findes ingen andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE inden for 300 meter fra byzone o. lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse.

Dette er dog forudsat at dyreholdet på ejendommen på Hydevadvej 20 får §10 igennem.

Lokalisering, ressourcer, management

Lokalisering og landskab

Bygningsbeskrivelse:

Tabel 1:

Bygning	Grundplan, ca. m ²	Bygnings-højde, ca. m	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver	Anvendelse
1 Kostald	2624 m ²	9 m	20°	Væg: Gule mursten, stålplader Tag: Grå eternit og lysplader	Kostald
2 Malkestald og opsamlingsplads	473 m ²	5,5 m	35°	Væg: Gule mursten, stålplader Tag: Grå eternit og lysplader	Malkning, tankrum
3 Fodergarage	200 m ²	8 m	40°	Væg: Stålpalader Tag: Grå eternit og lysplader	Opbevaring af foder
4 Eksisterende plansilo Vendeplads	613 m ² 315 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
5 Nye plansiloer Vendeplads	840 m ² 340 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage

6	Gyllebeholder	380 m ² 1600 m ³	2 m (4,5 m dyb)	-	Grå beton	Opbevaring af gylle
7	Gyllebeholder	625 m ² 2900 m ³	2,5 m (6 m dyb)	-	Grå beton	Opbevaring af gylle
8	Møddings- plads Vendeplads	245 m ² 136 m ²	2,5 m	-	Grå beton	Opbevaring af dybstrøelse
9	Befæstet areal m. kalvehytter (hytter fjernes)	215 m ²	-	-	Grå beton	Opstaldning af kalve
10	Stuehus	183 m ²	5,5 m	30°	Hvidkalket Røde teglsten	Privat beboelse
11	Mellebyg- ning	108 m ²	5,5 m	30°	Væg: Hvidkalket Tag: Grå eternit	Kontor, garage
12	Beholder	15 m ³	Nedgravet	-	Grå beton	Opbevaring af overflødevand fra plansiloer
13	La- de/kalvestald	780 m ²	8 m	25°	Væg: Gule mursten, stål- plader Tag: Gråt eternit og lyspla- der	Kalvestald, maskiner, værksted, halm, foder

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg

Der er ingen facadelys på bygningerne, dog er der lavt siddende belysning i gårdspladsen, som er styret af en bevægelsessensor.

Ventilation

Der anvendes kun naturlig ventilation på ejendommen. I den gl. stald som anvendes til malkning kan der ses ventilationsskorstene, men den mekaniske ventilation anvendes ikke. I kostaldens sider er der installeret gardiner, som kan åbnes og lukkes efter vejrforhold. Endvidere er der åben i kip og portene i gavlerne kan endvidere åbnes, således der sikres et højt luftskifte i stalden.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg

Der findes afskærmende beplantning i form af læhegn i egnskarakteristiske træer og buske, syd, øst og vest for anlægget, hvorved anlægget virker mindre synligt fra Hydevedvejen samt for de omkringboende.

Der er ikke påtænkt yderlig beplantning i forbindelse med udvidelsen.

Generelle afstandskrav

Tabel 2a: Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for eller i en afstand af mindre end 50 m fra

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	1612 m	Eksisterende byzoneareal beliggende ved Hellevad nordvest for anlægget. Området skal anvendes som erhvervsområde med status som byzone. Lokalplan HE.3.1.	50 m
Sommerhusområde	>> 9 km	Der er ingen sommerhusområder eller planlagte områder i nærheden af ejendommen	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	1650 m	Lokalplan HE.2.1, Blandet bolig og erhverv beliggende ved Hellevad nordvest for anlægget.	50 m
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	134 m	Nabobeboelse beliggende på Hydevadvej 32, 6230 Rødekro (landbrug)sydøst for malkestalden.	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt.

Tabel 2 b: Genekriterier i forhold til lugt

Nærmeste...	Ukorrigeret geneafstand (ifølge www.husdyrgodkendelse.dk)	Vægtet gennemsnitsafstand (ifølge www.husdyrgodkendelse.dk)	Beskrivelse (samlet bebyggelse udløses af...)
Byzone	222,05 m	-	Eksisterende byzoneareal beliggende ved Hellevad nordvest for anlægget.
Samlet bebyggelse	139,86 m	-	Hydevadvej 24, Rødekro i Hønky
Enkelt bolig (ikke landbrug, ikke eget af driftsherren)	70,22 m	-	Hydevadvej 42, Rødekro i Hønky

Tabel 2c: Afstandskrav jf. §8

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres inden for følgende afstande:

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	Ca. 31 m	Fra maskinhuset, som ønskes anvendt delvist som stald, til naboskel mod øst.	30 m
Beboelse på samme ejendom	0 m	Stuehus og mellembygning er sammenbygget med den eksisterende gl. stald, hvor der i dag er malkestald.	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>> 25 m	Der forefindes ingen levnedsvirksomhed inden for 25 meters afstand	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2 km	Nærmeste er beliggende er Hellevad Vandværk, Sønderløkke 5, Rødekro nordvest for anlægget.	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 9 m	Der er en markboring (nr. 160.793) placeret mellem ensilagesiloerne og laden. Laden ønskes anvendt delvis som stald. Afstand til boring er 9 m.	25 m
Vandløb	Ca. 470 m	Nærmeste vandløb Rødå beliggende syd for ejendommen.	15 m
Dræn	>> 15 m	Der findes ingen dræn eller åbne grøfter i nærheden af anlægget.	15 m
Sø	Ca. 300 m	Nærmeste sø er beliggende sydvest for anlægget ved Hydevadvej 44, Rødekro	15 m
Privat fællesvej	>> 15 m	Der er ingen privat fællesvej i nærheden af anlægget	15 m
Offentlig vej	Ca. 260 m	Fra gyllebeholder på 1600 kbm til Hydevadvej	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Alle afstandskrav til nybyggeri er overholdt jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Den eksisterende lade, som ønskes omdannet til delvis kalvestald er placeret ca. 9 m fra markboringen, og afstandskravet fra stald til enkelt vandindvindingsanlæg er 25 m, hvorfor der søges om dispensation for dette afstandskrav. Der er ingen gylle i den kommende kalvestald – kun dybstrøelse. Der er etableret fast bund, hvilket resulterer i, at der ikke vil være risiko for nedsivning. Selve dyreholdet er placeret min. 20 m i luftlinje fra boringen. I forbindelse med flytning af dyr mellem de to staldanlæg er afstanden endvidere over 20 m, lige som afstanden ved udmugning ligeledes er over 20 m. Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for evt. tab af næringsstoffer til vandmiljø.

Landskabelige hensyn

Konfliktanalyse i forhold til natur- og landskabsudpegninger (Kilde Danmarks Miljøportal og Kulturarvsstyrelsens hjemmeside).

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Særligt næringsfattige naturarealer", "Naturområder" og "Område med naturinteresser".

Græsningsaftalearealerne fra Maria Manco grænser op til område med naturinteresser.

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug:

Der er ca. 7.500 m til nærmeste § 7 areal, som er et beskyttet hede/overdrev ØSØ for anlægget ved Søst SØ for Røde Kro.

Natura 2000:

Der er ca. 9200 m til nærmeste Natura 2000 område, som er et EF-Habitatområde SØ for anlægget ved Årup S for Aabenraa.

Områder med landskabelig værdi:

Der er ingen bygninger inden for "Værdifulde kystlandskaber" og "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi:

Der er ingen bygninger inden for "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative interesseområder:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til feriefritidsformål", "Planlagte arealer til feriefritidsformål", "Eksisterende byzone" og "Planlagte arealer til byformål".

Værdifulde kulturmiljøer:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Kirkeomgivelser:

Der er ca. 100 m fra nordligste gyllebeholder til "Kirkelandskaber" mod NØ.

Kystnærhedszonen:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. – Anlægget ligger ikke kystnært.

Lavbundsarealer :

Der er ca. 430 m til nærmeste "Lavbund og okker inkl. okkerklassificering", som er et kl. 1 –stor risiko for okkerudlednings område mod S, målt fra sydligste gyllebeholder.

Der er ca. 410 m til nærmeste "VMPII lavbundsarealer" S for sydligste gyllebeholder ved Rødåen.

Der er ca. 410 m til nærmeste "Øvrige lavbundsarealer" S for sydligste gyllebeholder ved Rødåen.

Skovrejsningsområder:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Fredede områder:

Der er ingen bygninger eller arealer inden for "Fredede områder", "Fredede områder forslag" og "Fredede fortidsminder".

Beskyttede naturarealer (§ 3):

Der er ingen bygninger inden for beskyttede "Vandløb", "Eng", "Hede", "Mose", "Overdrev", "Strandeng" og "Sø".

Det nærmeste beskyttede vandløb, som er Røddåen, ligger ca. 470 m S for anlægget.

Den nærmeste beskyttede sø ligger ca. 300 m SV for kostalden.

Den nærmeste beskyttede eng ligger ca. 440 m S for sydligste gyllebeholder.

Den nærmeste beskyttede mose ligger ca. 340 m NØ for nordligste gyllebeholder.

Følgende marker grænser op til Røddåen: 7-0, 14-0, 30-0, 34-0, 34-1, 35-0, 38-0 og 42-0. Følgende marker grænser op til Hvirlåen: 9-0, 10-0, 11-0, 12-0, 12-1 og 36-0.

Græsningsaftalearealerne ved Maria Manco grænser op til Arnåen.

Markerne 7-0, 34-1, 35-0 og den sydligste mark ved Maria Manco er beskyttet eng.

Markerne 1-0, 18-1 og 18-2 grænser op til beskyttet mose.

Der ligger en beskyttet sø i græsningsaftalearealet ved Jens Aage Nielsen jf. kort på Miljøportalen, men denne sø fremgår ikke længere af luffotos.

Strandbeskyttelseslinie:

Der er ingen eller arealer inden for udpegningen. Anlægget ligger ikke kystnært.

Klitfredningslinie:

Der er ingen eller arealer inden for udpegningen. Anlægget ligger ikke kystnært.

Skovbyggelinie:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie:

Græsningsaftalearealerne ved Maria Manco ligger helt inden for å-beskyttelseslinien til Arnåen.

Kirkebeskyttelseslinie:

Der er ca. 570 m til nærmeste "Kirkebyggelinie" NØ for nordligste gyllebeholder.

Fortidsmindebeskyttelseslinie:

Der er ingen bygninger inden for udpegningen.

Beskyttede sten- og jorddiger:

Stendigerne omkring mark 2-0 løber ned langs den nordlige del af anlægget. Følgende marker grænser op til udpegningen: 1-0, 2-0, 4-0, 5-0, 5-2, 18-0, 18-1, 30-0, 31-0, 32-0, 34-0, 34-1, 35-0, 40-0 og 42-0.

Energi

Samlet energiforbrug i ansøgt drift i ansøgningen er skønnede mængder. Den primære energikilde er elektricitet. Der anvendes primært el til malkning, nedkøling af mælk, rengøring med højtryksrensere, gyllepumpning (skraber og pumpning), foderhåndtering, hegning, belysning og anden teknik, herunder ventilationsgardin, vandpumper, elpumpe til dieseltank osv.

Der anvendes eldrevne pumper til pumpning af vand i forbindelse med markvanding og forbruget af el hertil varierer meget fra år til år pga. svingende nedbørsmængder.

Det forventes ingen stigning i el-forbruget pr. ko, da der vil bruges mindre el pr. ko efter ændringen i dyreholdet, da ændringerne sker i eksisterende rammer.

Derudover anvendes der diesel til div. maskiner og traktorer. Forbruget af diesel forventes at stige en smule, da der kommer mere areal til.

Til opvarmning af stuehus anvendes træpiller. Staldene opvarmes ikke.

Samlet energiforbrug i nudrift og efter ansøgningen (skønnede mængder):

Tablet 3:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	100.000 kwh	110.000 kwh
Fyringsolie stuehus	-	-
Fyringsolie stald	-	-
Dieselolie	10.000 l	12.000 l

Energibesparende foranstaltninger (BAT vedr. energi)

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes, og som regel ventileres naturligt.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket indebærer, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Der anvendes dog lidt el til automatisk styret gardiner.

Der er opsat et mælkekølingsanlæg, som kan genindvinde varme fra mælken til opvarmning af vaskevand til brug i malkestalden.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have ovenlysplader i taget og lyse farver i stalden. Stalden kan ikke etableres med kun ovenlystagplader, da stalden så vil få karakter af drivhus med dertilhørende problemer for besætningen.

For at spare på energien anvendes bevægelsessensorer på både inden- og udendørslys og i køstalden er der kun vågebelysning om natten.

Vakuumpumper til malkeanlægget er frekvensstyrede, hvilket sikrer, at der ikke bruges mere energi end nødvendigt.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder vil efter udvidelse af plansiloerne og etablering af fodergaragen være indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, men det vurderes at ejendommen lever op til BAT mht. energiforbrug.

Vand

I produktionen anvendes primært vand til drikkevand og vask af malkeanlæg og stald. I stalden og til privat forbrug sker vandforsyning fra Hellevad Vandværk. Det årlige forbrug af vand til produktionen stiger fra ca. 8548 kbm til ca. 8863 kbm. Denne stigning skyldes primært at antallet af køer stiger.

Derudover anvendes vand til markvanding og forbruget heraf varierer meget fra år til år, da det er meget vejrafhængigt.

Tabel 4:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. spild	7.850 m ³	8.062 m ³
Vask i stald	-	-
Rengøring af malkestald	683 m ³	786 m ³
Rengøring af maskiner	15 m ³	15 m ³
Sprøjtning	-	-
Markvanding	Ikke opgjort	Ikke opgjort

Der er i alt 4 markboringer hørende til ejendommen, hhv. nr. 160.793, som er beliggende ved ejendommen mellem ensilagesiloerne og laden, nr. 160.977, som er beliggende øst for anlægget i den sydlige ende af mark 1-0, nr. 160.882, som er beliggende i den nordlige ende af mark 26 ved Hydevadvej 39, Rødekro samt nr. 160.1243, som er beliggende i skellet mellem mark 28-0, 29-1 og 29-0.

Vandbesparende foranstaltninger (BAT vedr. vandforbrug)

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnlige med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Vask af malkestald mm. foretages med højtryksrensere. Derudover vurderes det dagligt om det er nødvendigt at fortsætte markvanding ud fra vejrudsigten samt registreringen på nettonedbør samt via rådgivning fra planteavlskonsulenten og planteinfo.dk.

Der anvendes vand til køling af mælketank og det opvarmede vand genindvindes i produktionen.

Døde dyr

Døde dyr er placeret på fast bund og overdækket på forpladsen ved plansiloerne.

Afhentning sker efter behov og med dags varsel. Døde dyr afhentes af DAKA.

Der er ca. 33 døde dyr årlig i nudriften og dette forventes at stige til 40 efter ændringen i dyreholdets sammensætning.

Affald (fast og olie- og kemikalieaffald)

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer. Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunens affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Affald omfatter primært tom emballage fra vaske, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.).

Der er opstillet en 5.000 l container til erhvervsaffald. Containeren afhentes af Marius Pedersen, Kolding ca. hver 3. mdr.

Der opbevares ikke meget medicin på ejendommen, da den drives økologisk. Evt. medicinrester og andre veterinære midler afleveres/medtages af dyrlægen.

Olieskift på maskiner foretages normalt ved serviceeftersyn, hvorfor ikke forefindes spildolie på ejendommen. Af samme årsag findes kun et mindre oplag af olie på ejendommen. Det er Alslevkro Maskinservice, der foretager service på diverse maskiner. Olie opbevares i værkstedet i laden, hvor der er fast bund.

Kemikalier til brug i stalden opbevares i tankrum/teknik rum i malkestalden. Tom emballage leveres til leverandør.

Table 5:

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olief- og kemikaliefald:						
Spildolie	Ingen	-	Alslevkro Maskinservice	-	13.02.08	06.01
Olief- og brændstoffiltre	Ingen	-	Alslevkro Maskinservice	-	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	1 stk./år	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Ingen	-	-	-	20.01.19	05.12
Spraydåser	Stald	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	10 stk./år	15.01.10	23.00
Medicinrester	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	Meget begrænset	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	50 stk./år	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	5 stk./år	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	Garage	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	20 stk./år	20.01.21	79.00
Overdækningsplast + tomme sække af	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	15.01.02	52.00

plast						
Jern og metal	Bag ved laden	Skrothandler	Skrothandler	Ca. 3 t/år	02.01.10	56.20
Tomme olietromler og olietanke	Værksted i laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	1 stk./år	15.01.04	
Diverse brændbart	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	Afhængig af indhold	19.00
Pap	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	15.01.01	50.00
Papir	Industricontainer	Marius Pedersen	Marius Pedersen	5.000 l pr. kvartal	15.01.01	50.00
Tomme medicin-glas	Stald	Dyrlæge	Dyrlæge	Meget begrænset	15.01.07	51.00
Gamle personvognsdæk fra afdækning	Laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	Meget begrænset	16.01.03	57.00
Paller	Laden	Ansøger	Genbrugsplads, Rødekro	Ca. 20 stk./år	15.01.03	62.00
Malet og/eller lakeret træ	Ingen	-	-	-	17.02.01	62.00
Asbestplader	Ingen	-	-	-	17.06.05	75.00
Døde dyr	Forplads ved ensilagesiloer	DAKA	DAKA	40 stk.	02.01.02	66.00

Management

Der etableres yderligere 3 plansiloer til ensilage og en møddingsplads til dybstrøelse samt en fodergarage til div. tilskudsforer.

Det er ansøger og hans kone samt 2 medhjælpere, der står for den daglige drift af produktionen. Dette vil ikke ændres i forbindelse med ændringen i dyreholdet.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse vil holdes orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der følger deraf.

Med etablering af de nye plansiloer, fodergarage og møddingsplads forventes en lettere arbejdsgang, således at ansøger og hustru samt de to medhjælpere fortsat selv kan stå for den daglige drift.

Med den nye plansiloanlæg er foderet lige ved hånden og foderet kan blandes i mixervognen uden risiko for at få "forurenende" stoffer i, herunder jord. Dermed opnås bedre sundhed. Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmer fodringsskulenten foderplanerne.

Med den nye fodergarage tæt ved ensilagesiloerne vil den daglige transport af foder minimeres og arbejdsgangene forbundet med fodring vil hermed blive rationaliseret.

Etablering af møddingsplads til dybstrøelse, vil betyde at der ikke længere ligger synlige gødningsstakke på markerne. Der vil ligeledes ikke ske udsivning af gødningsaft til jorden idet alt møddingsaft løber til gyllebeholderen.

Transport af dybstrøelse vil kunne nedbringes væsentligt, idet alt dybstrøelsen kan forblive på ejendommen/møddingspladsen indtil udspreddning.

Det forventes at de nye plansiloer, fodergargen og møddingspladsen vil forbedre management.

I forbindelse med ændringen i dyreholdets sammensætning vil der ske ændring i den daglige drift. Kvierne og halvdelen af goldkøerne sendes hen på Hydevadvej 20, hvorved der på Hydevadvej 34 udelukkende vil være fokus på malkekøer, kalve samt kælvninger. Herved forventes en bedre overvågning af dyrene i de grupper, der kræver høj observation og hermed en større sundhed i besætningen. Derudover vil der laves plads til aflastnings- og separationsbokse i kostalden, som også fremmer overvågningen.

Bedriftens ansvarlig har konstant fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til dyrevelfærd, miljø og dermed ammoniak til omgivelserne. Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer, der giver den mindst mulige miljøbelastning og sundhed i besætningen.

Ved at strø godt i sengebåsene, give rigeligt med strøelse i dybstrøelsesafsnittene og hyppigt skrabe gulvarealet ved sengebåsene i kostalden skabes endvidere et tilpas miljø for dyrene.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, mht. forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget mht. bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Egenkontrol

Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert 3. år besøg af Arlagården. Desuden medfører den økologiske drift, at ejendommen hvert år kontrolleres af Plantedirektoratet, hvor både stald- og markforhold kontrolleres.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele reparerer eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik). Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer og evt. udskiftninger efter behov.

Der udarbejdes mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskab. Derudover udarbejdes der grønt regnskab, hvorfor der stor fokus på næringsstofbalancen på bedriften, herunder specielt in- og output af N, P og K.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det forventes dog at alt dybstrøelsen lægges på møddingspladsen og det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget. Der laves mark- gødningsplan årligt samt gødningsregnskab. Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og det noteres, når der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette. Gyllepumpning overvåges både ved pumpning fra stald til beholdere og ved gylleudkørsel. Derudover føres 10 års beholderkontrol på gyllebeholdere.

Der vil blive udarbejdet beredskabsplan så forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov. Beredskabsplan kan eftersendes.

Ansøgt anlæg – Ejendomme

Anlæggets navn: Hydevadvej 34

Ejendomsnr.: 580 0008395

CVR-nr.: 43766759

P-nr.: 1001843939

CHR-nr.: 47793

Spildevandsmængde:

Overfladevand fra den nye møddingplads tilledes gyllebeholderen og overfladevandet fra det befæstede areal til kalvehytter ledes ligeledes til gyllebeholder i nudrift. Da hytterne fjernes vil overfladevandet fremadrettet ikke blive ledt til beholder.

Sanitært spildevand fra stuehus ledes via trixtank til nedsivning. Der er ingen toiletter i driftsbygning.

Overfladevandet fra de nye plansiloer samt fra for- og vendeplasen ledes til en særskilt saftbeholder og udbringes derfra i følge gældende lovgivning. Det er tilladt at anvende ensilagesaft hele året, forudsat det anvendes til gødningsformål. I perioden fra høst og frem til 1. november må det udbringes på bevoksede arealer eller på arealer, hvor der er afgrøder den følgende vinter. Overfladevand fra de gl. plansiloerne ledes til malkestald og videre til gyllebeholder både i nudrift og i ansøgt drift.

Tagvand fra produktionsbygningerne ledes til faskine, men tagvand fra beboelsesbygningerne ledes til grøft via rørledning.

I nedenstående tabel er spildevandsmængderne fra ejendommen opgjort samt afledningsforhold.

Tabel 6:

Spildevandstyper	m ³ /år før udvidelse	m ³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Gylle inkl. rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	3.276 m ³	3.503 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Vaskevand fra maskinvask	15 m ³	15 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra gl. ensilagesiloer	429 m ³	429 m ³	Stald, gyllebeholder	Ingen
Regnvand mv. ny ensilagepladser	-	588 m ³	Saftbeholder	Ingen
Regnvand fra ny møddingsplads	-	172 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra vende- og forplads ved plansiloerne	123 m ³	554 m ³	Nu: Gyllebeholder Efter: Saftbeholder	Ingen
Befæstet areal ved kalvehytter	150 m ³	-	Gyllebeholder	Ingen

Sanitært spildevand fra stuehus	170 m ³	170 m ³	Trixtank og nedsvinnganlæg	Mekanisk rensning
Tagvand fra stalde mm.	2.714 m ³	2854 m ³	Faskine	Ingen
Tagvand fra stuehus og mellembygning	204 m ³	204 m ³	Grøft, syd for ejendommen	Ingen

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normalt. Afløb fra befæstede arealer sættes til 0,7 m³/pr. m². Der er vedhæftet afløbsplan.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Se punktet "Spildevandsmængde".

Spildevand afledning

Se punktet "Spildevandsmængde".

Transport

Der er en driftsmæssig tilkørsel fra Hydevadvej, syd for anlægget. Der er en tilkørselsvej til bedriften og en tilkørselsvej til privaten.

Af nedenstående tabel kan ses en opgørelse over antallet af transportere samt ændringer i forbindelse med udvidelsen.

Tabel 7:

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år
Foder mv.	30	30
Fyringsolie/brændstof	9	10
Afhentning af mælk	365	365
Flytning af kalve + kælvekvier	0	12
Afhentning af døde dyr	33	40
Afhentning af dyr til slagtning	12	12
Gyllekørsel (25 t)	160	165
Udkørsel af dybstrøelse (15 tons)	17	21
Udkørsel af ensilagesaft (25 t)	0	46
Indkørsel af græs og majs	1000	1200
Indkørsel af halm	14	34
Diverse sækkevarer mv.	12	12
Maksimalt i alt	1.652	1.947

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar og til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i

dagstimerne. En stor del af gylletransporterne foregår ad interne markveje (se bilag). Ved kørsel på offentlig vej passerer kun enkeltbeboelser. Gyllen udbringes med 25 tons nedfælder og dybstrøelsen udspreddes med en 15 tons møgspreader. Det er maskinstation der varetager udbringning af husdyrgødning.

Mælken afhentes hver dag og det fortsætter uændret efter udvidelsen. Afhentningstidspunktet kan ændres, men foregår typisk i dagstimerne.

Der anvendes halm til strøelse og i foderet. I den nuværende situation køres 14 træk hjem og dette vil stige til 34 læs efter udvidelsen. Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener uden for ejendommen, når halmen er bragt i hus. Derudover vil transporten heraf primært foregå via interne markveje. Denne stigning skyldes at ungdyrene fremadrettet vil gå i dybstrøelsesstald på Hydevadvej 20. En del af halmen vil også blive opbevaret på Hydevadvej 20.

Antallet af transporter med kraft og proteinfoder er uændret i forbindelse med udvidelsen, da der vil blive leveret større mængder pr. gang. Antallet af transporter med grovfoder stiger i forbindelse med udvidelsen, da behovet for grovfoder stiger i kraft med at antallet af dyr stiger. Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagstimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo ved slæt (græs) og majsnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt der tages. Størstedelen af transporterne med grovfoder foregår ad markveje, hvorfor de omboende ikke får yderligere gener i forbindelse med udvidelsen. Kraftfoderet blæses ind i køresiloer, der etableres i fodergaragen, og der kan forekomme mindre støvgener ved dette. I fodergaragen tippe fx rapskager, roepiller og sojaskrå i køresiloer, og ved dette kan der ligeledes forekomme mindre støvgener. Dette foregår dog inde i en bygning, så der forventes ingen gener uden for ejendommen.

Samlet set sker der en øgning på 295 læs af de tunge transporter. Denne lille øgning skyldes primært at antallet af transporter med foder og husdyrgødning øges. Da langt de fleste af transporter med foder og husdyrgødning foregår ad interne markveje og ellers kun forbi enkelt beboelser forventes denne stigning ikke at være til gene for de omboende.

Der kommer ligeledes dyrlæge og inseminør jævnligt på ejendommen. Dyrlægen kommer ca. 1 gang om ugen og inseminøren kommer næsten dagligt, men disse kører i alm. biler.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier. Det planlagte byggeri tilstræbes at give så få gener som muligt for besætningen og den daglige drift.

Der vil blive udarbejdet beredskabsplan så forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov.

Gylle

Der er altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel og pumpning af gylle og fra stald og lager.

Pumpning af gylle fra fortanke til gyllebeholder sker med elektrisk pumpe og under opsyn og indløbene er endvidere dykket. Det tjekkes løbende, om der er plads i beholderne. Der er et luftindtag på ind og afløbsrøret på gyllebeholdere, som forhindrer tilbageløb.

De elektriske pumper er forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet.

Der er ingen pumpe på gyllebeholderne og når maskinstation kører gylle ud, anvendes pumpefunktion på gyllevognen. Denne styres fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker at der vil være en person tilstede som holder øje med pumpningen.

Maskinstationens folk, som står for udkørsel af gyllen vil være tilstede til at minimere skadens omfang, såfremt der sker en skade. Ved evt. uheld vil der tilkaldes hjælp hos kommunes beredskab.

Det vurderes dog, at der er ekstrem lille sandsynlighed for at gyllebeholderen bryder sammen eller går itu. Gyllebeholderne er desuden omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, såsom en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt. Det vurderes ligeledes at afstanden til vandløb er så stor, at der ville kunne nås at iværksatte det nødvendige beredskab.

Ei

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt i den daglige drift, og til dette er det påtænkt at anskaffe et nødstrømsanlæg på ejendommen. Derudover kan maskinstation tilkaldes for tømning af gyllekanaler.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen.

For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene inde i stalderne.

Olie

Olie opbevares i lukkede tromler på fast bund i værkstedet og dieseltanken står ligeledes på fast bund i laden. Der opbevares sugende materiale i nærheden til at opsuge evt. mindre spild. Pumpen er endvidere forsynet med en stophane.

Minimering af risiko for uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Minimering af gene ved uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

Nedenstående tabel redegør for diverse støjklider samt deres placering og driftstid i ansøgt drift.

Tabel 8:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Foderblanding, fodring	Plansiloer, lade, fodergarage samt stald	Dagligt, kl. 8-9
Vakuumpumpe / malkeanlæg	Malkestald	Kl. 4.30-6.30 og 15.30-17.30
Mælkekøling	Tankrum	Kl. 4.30-7.30 og 15.30-18.30
Indblæsning af foder	Ved lade og fodergarage	2-3 gange månedligt, kl. 7-16
Afhentning af mælk	Ved malkestalden	15 min hver dag, dagstimerne
Ensilering	Plansilo	Vækstsæson, kl. 7-20
Udkørsel af husdyrgødning	Se bilag med kørselsruter	Vækstsæson, kl. 7-20
Pumpning af vand til markvanding (elpumpe)	Se bilag med kørselsruter	Vækstsæson, døgnet rundt
Flytning af dyr	Kolstald og lade	1 time månedligt, dagstimerne

Håndtering af foder ændres en smule i forbindelse med udvidelsen. Det er påtænkt at lave en fodercentral, bestående af plansiloanlægget og fodergaragen. Derudover skal alt ensilage lægges i plansiloer. Herved forventes blanding af foder at optimeres, hvorved evt. gener i forbindelse med dette mindskes.

Dyrene fodres en gang dagligt, og der blandes ligeledes en gang dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår på plansiloerne udenfor, som er placeret længst væk fra naboerne.

Ensilering af slæt græs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det blive lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagstimerne, så det ikke vil være til gene for naboer. Halm køres ind i perioden juli til september og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Der kan være støj i forbindelse med malkning og nedkøling af mælken, men der ændres ikke på dette i forbindelse med udvidelse af antallet af køer. Malkning og køling foregår dog inden for, og der forventes ingen støj herfra udenfor ejendommen.

Pumpning af gylle fra eksisterende stalde til beholder samt cirkulation i staldene sker med elpumpe placeret nede i fortanken. Dette ændres der ikke på ved udvidelsen. Der forventes ingen støjgener herfra udenfor ejendommen, da pumpen sidder nede i fortanken.

Efter udvidelse kan der forekomme støj fra flytning af dyr. Flytning af dyr foregår dog kun en gang om måneden og fortages i dagstimerne, så evt. gener herfra minimeres.

Støj fra pumpning af vand til markvanding kan ligeledes give anledning til støjgener for de omkringboende. Der ændres der dog ikke på vandingen i forbindelse med udvidelsen. Af bilag fremgår boringernes placering.

Derudover kan der forekomme støjgener og lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med sep-

tember måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes 1-2 gange årligt. Derudover kan der forekomme støjgener, når dybstrøelsen lægges på møddingsplads. Udmugning foregår ofte af hensyn til fare for smitteoverførsel.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes at dette kommer til at foregå i dagstimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendomme, som primært foregår i hverdagene mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

Driftsperiode for støjkilder

Se beskrivelse af støjkilder.

Tiltag mod støjkilder

Det vurderes, at der i den nuværende drift forsøges at minimere eventuelt støj, som kunne give anledning til gener for naboer eller andre, og der er derfor ikke indarbejdet særlige tiltag for at minimere støjen. Derudover er afstanden til naboer så stor, at det vurderes at evt. støj fra ejendommen ikke vil være til gene.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der holdes generelt rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foderrester fra plansilo, foderborde, krybber osv. Foder og gødningsrester lægges på møddingsplads. Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnlige, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Fluegener

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Da ejendommen drives økologisk anvendes ikke gift til bekæmpelse af fluer. Der anvendes dog læsket kalk til bekæmpelse af fluerne.

Rottebekæmpelse

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelse og derudover holdes der ryddeligt omkring og i bygninger. Evt. foderspild og halm m.v. fjernes dagligt, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Ingen pesticider, da ejendommen drives økologisk.

Oplag af olie og kemikalier

Køler væske opbevares i 10 l dunke i maskinhus.

Kemikalier og vaskemidler, som anvendes til rengøring og vask af malkeanlægget opbevares i malkestalden og i tankrummet.

Dieselolie opbevares i en 2.500 l typegodkendt tank i maskinhus. Tanken er placeret på beton. Der er et minimalt oplag af spildolie på ejendommen, da der foretages olieskift ved serviceeftersyn. Dog kan spildolie forefindes i 2 stk. gl. tromler placeret på fast gulv i maskinhus på palle. Derudover er der et mindre oplag af olie svarende til max. 200-400 l, som ligeledes opbevares i maskinhuset.

Tabel 9:

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank	2.500 l	2006	11MM10849	55-56-20
Fyringsolietank	Ingen			

Foderopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

Herunder støvgener

I den nuværende situation opbevares græs- og majsensilage i plansiloer anlagt samt i markstakke og fremadrettet vil de kun lægges i plansiloerne. Plansiloerne til ensilage er indrettet med betonmure, fast bund og afløb til gyllebeholder og saftbeholder. Ensilagen holdes endvidere overdækket med plastik og dæk. Der er 3 plansiloer, som måler hhv. 5,5; 6,5 og 5,5 m i bredden, 35 m i længden og 2,5 m i højden, og kan tilsammen rumme min. 1.530 kbm. I ansøgt drift vil der bygges yderligere 3 siloer, som måler 8 m i bredden, 2,5 m i højden og 35 m i længden og kan rumme min. 2100 kbm. I ansøgt drift vil der derfor være plads til min. 3.630 kbm ensilage.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Såfremt der er ensilagesække, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Halm og diverse foderstoffer opbevares i dag i laden. I forbindelse med udvidelsen ønskes denne lade også anvendt som stald og vil fremadrettet fortsat fungere som halmlade. Diverse fodermidler vil fremadrettet opbevares i den nye fodergarage. Der leveres 12 tons foder ad gangen ca. 30 gange årligt i løs vægt. Der opbevares også halm på Hydevadvej 20, og forbruget af halm stiger fra 500 til 1200 baller. Derudover leveres diverse mineralblandinger i sække og bigbags. Fodergarage og ensilagesiloerne vil danne en fodercentral, som vil rationalisere håndteringen af foder i ansøgt drift.

Der vil blive etableret plansiloerne inde i foderladen til fodermidler, der leveres i løs vægt.

Der kan forekomme støvgener ved indkøring af halm. Der ændres dog ikke på dette i forbindelse med udvidelsen. Derudover kan der også forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Diverse

Lysforhold

Generelt er behovet for kunstig lys i bygningerne lavt, da der er et højt naturligt lysindfald gennem lysplader i tagene samt gennem kip og de åbne sider i staldene.

Lyskilden i kostaldene er lysstofrør. Intensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone og ca. 200 lux i malkestalden. Der er behovsstyret belysning i kostalden, og i sommerhalvåret er behovet for kunstig belysning meget lavt. I vinterhalvåret er der lys i stalden fra kl. 4 til kl. 9-10 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen omkring kl. 15 og tidspunktet er afhængig af årstiden og stalden vil være oplyst indtil kl. 18. Herefter vil der kun være tændt orienteringslys. Generelt tilstræbes det, at der er lys i stalden ca. 16 timer, for at holde køernes mælkeproduktion oppe både i nudrift og i ansøgt drift.

Lyset i laden består ligeledes af alm. lysstofrør og er tændt i forbindelse med fodring, kl. 7-9 dagligt.

Der ingen i facadelys på i nudriften, og dette ændres ikke i forbindelse med udvidelsen.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover de ovenfor beskrevne tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Hegn til nabo mod syd, øst og vest gør, at fjernvirkningen betragtes som minimal hos nærmeste naboer.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Fordeling af dyr i stalde

(fra www.husdyrgodkendelse.dk)

Bygning 1, kostald

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv	148	174,12	181	212,94

Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv	134	51,54	9	4,18
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	14	16,47	18	21,18

Bygning 9, kalvehytter (tages ud af drift)

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	36	7,35	0	0,00
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	81	0,75	0	0,00

Bygning 5, maskinhus, kalvestald

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	49	10,00
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	109	1,01

Rengøring og desinficering

Kalvehytterne tømmes og vaskes ca. en gang om uge i sommerhalvåret og hver anden uge i vinterhalvåret. Fremadrettet vil der ikke anvendes kalvehytter, og kalvene vil i stedet opstaldes i ladden. Der vil foretages hyppig udmugning og strøelsen lægges på møddingspladsen. Dybstrøelse fra kælvningsboksene udmuges ligeledes jævnlig og lægges også på møddingspladsen.

Malkeanlægget vaskes og desinficeres efter hver malkning, svarende til 2 gange dagligt. Gulvet spules med højtryksrensere efter hver malkning for at opretholde en god hygiejne med højtryksrensere.

Foderbord fejes hver dag.

Bedst tilgængelig Foderteknologi

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarende referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Foder til kvæg består af ca. 60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturenes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko og slagteko). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder.

Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Gennem fodringen er det muligt at få en reduktion af ammoniakfordampningen. Reduktionen beregnes ud fra den almindelige formel til korrektion for gødningsudskillelsen i gødningsregnskabet. Korrektionen er den såkaldte type 2 korrektion, der giver mulighed for at korrigere for afvigelser i fodermængder og fodersammensætning. I dette tilfælde dog kun fodersammensætningen, hvilket vil sige gram råprotein (total råprotein) pr. foderenhed (FE).

Korrektionsformler

Korrektionsformlerne der gælder for malkekøer er:

Korrektionsfaktor for stor race = $((\text{FE pr. årsko} * \text{gram råprotein pr. FE}/6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} * \text{pct. protein i mælk}/638) - 1,7)/134,5$

I ansøgningen reduceres gram råprotein pr. FE fra 173 til 167,8 for malkekøerne, hvilket resulterer i ca. 10 % ammoniak reduktion på samtlige køer, når de er på stald.

Reduktionen i protein sker primært ved at reducere i de proteinrige foderstoffer, herunder græs i grovfoderandelen, sojaskrå og rapskager i tilskudsfoderdelen og ved at vælge de kraftfoderblandinger med lav procentvis proteinindhold.

Reduktionen sker i kraft af en reduktion af mængden af råprotein pr. FE. Det skyldes, at ved en reduktion af proteinniveauet pr. FE ved samme foderniveau og ydelse, sker hele reduktionen i N-udskillelsen i urindelen. Da der kun sker fordampning af N fra urindelen, bliver korrektionen i det elektroniske ansøgningsskema ganget med to i modsætning til hvis det var en normal gødningskorrektion der skulle beregnes.

Årsagen til, at der skal ganges med to er, at fordampningsfaktorerne er beregnet ud fra den totale mængde N dyrene udskiller, uanset at det kun er urindelen, der kan fordampe. Hvis der ikke blev ganget med to, ville kvægbrugeren kun blive godskrevet halvdelen af den reelle virkning. Det ville betyde, at proteinniveauet skulle sænkes uforholdsmæssigt meget for at få en effekt på papiret, der opfylder kravene. Årsagen til at faktoren netop blev to er, at en gennemsnitsmalkeko udskiller ca. halvdelen af N i urinen.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT inden for fodring.

Det fremgår af husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 1, afsnit A, at "Udegående husdyr friholdes for reduktionskrav mht. ammoniak i den periode de er udegående. Malkekøerne på ejendommen er udegående i 6 måneder pr. år, men i IT-ansøgningssystemet er der i feltet "Antal måneder, hvor dyrene er udegående" kun indtastet 2 måneder, da de reelt kun er udegående i 8 timer pr. dag i 6 måneder, svarende til 2 måneder. Det forventes dog, at der i miljøgodkendelsen kun vil blive stillet vilkår om foderkorrektion i den 6 måneders periode, hvor køerne ikke er udegående.

Bedst tilgængelig staldteknologi

På baggrund heraf er det antaget, at eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil videre.

Da det er vurderet, at anlægget har en levetid udover godkendelsesperioden er der ikke lavet nogen plan for reovering af staldene og indførsel af eksisterende BAT teknologi. Ansøger følgende løbende udviklingen af BAT teknologier, der kan medfører en gevinst for både ansøger og miljøet. Dette gøres ud fra et proportionalitetshensyn, der sikrer, at det er tale om et fremtidssikret produktion.

Stald med fast gulv:

Den eksisterende kostald er indrettet med fast gulv (beton), som skrubes hver 2. time og skrabningen tager ca. 40 minutter. Ammoniakfordampningen fra dette staldsystem svarer til 10 %. Da ændringen i dyreholdet ikke kræver bygningsmæssige ændringer, er præfabrikeret drænet gulv fra-valgt. Det vurderes at væsentlige ændringer af eksisterende gulv, vil være en uforholdsmæssig stor omkostning, som ikke lever op til BAT for den pågældende ændring i dyreholdets sammensætning under hensyn til proportionalitetsprincippet.

Der installeres ikke forsøringsanlæg idet der er tale om en økologisk bedrift, hvor anvendelse af gylleforsuring ikke er tilladt, og da der er tale om en eksisterende stald, med fast gulv og skrabning, der vil derfor kun kunne opnås en ammoniakreduktion fra lagertankene svarende til 1 %.

I svinestalde er det muligt at opnå en reducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde, og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde. Gyllekøling vurderes endvidere ikke at være relevant, da der ikke er gyllekanaler i ansøgte anlæg.

Dybstrøelsesafsnit:

Af hensyn til lovgivning på området og af hensyn til dyrevelfærd etableres staldafsnittene i laden med dybstrøelse til kalvene. Dybstrøelsessystemer medfører samlet (stald + lager) en højere fordampning end spaltstald og gyllebeholder, men vha. indsættelse af spalteskrabere i både eksisterende staldafsnit samt nye afsnit i kostalden overholdes ammoniakreduktionskravet stadig.

På baggrund heraf, må vi antage, at det eksisterende og fremtidige staldsystem kan fortsætte indtil videre og leve op til BAT.

Gødningsopbevaringsanlæg

Tabel 10:

Anlæg	Kapacitet i m ³	Opførelsesår	Kontrol	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.600	1995	2007	Naturligt flydelag	45	45
Gyllebeholder	2.900	2006	-	Naturligt flydelag	55	55
Eksisterende kanaler						

I alt	4500				100	100
-------	------	--	--	--	-----	-----

Derudover anvendes møddingsplads på 245 m² til opbevaring af dybstrøelse.

I henhold til normtal medfører den ønskede produktion følgende mængder husdyrgødning på årsbasis:

Tabel 11: Produceret gyllemængder

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Køer	181	22,81	4.129
Kvier	9	6,91	62
Fradrag for afgræsning			-688
Ekstra vand			616
I alt pr år			4.119
I alt pr måned			343
I alt 9 måneder			3.089
Opbevaringskapacitet i måneder			13 mdr.

Køerne er på græs ca. 8 timer om dagen i sommerhalvåret, svarende til 2 mdr. og dette er trukket fra i kapacitetsberegningen.

Derudover produceres der 310 tons dybstrøelse svarende til 527 kbm i ansøgt drift.

Bedst tilgængelig opbevaringsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring så må BAT inden for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

Gyllebeholder

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som fx snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Begge gyllebeholdere lever op til disse krav. Derved vurderes det, at der anvendes BAT.

Gyllen er overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Når gyllen bliver omrørt i forbindelse med udbringning, sørges endvidere for at der hurtigt dannes et nyt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt

flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Det er endvidere ikke sikkert, at de eksisterende tanke kan overdækkes pga. deres konstruering og etablering. En evt. overdækning af gyllebeholder koster ca. 100 kr. pr. kbm. Overdækning af beholdere vurderes at ikke at være BAT på den pågældende ejendom.

Møddingsplads og markstak:

BAT for opbevaring af halm/gødning fra kalvehytter og dybstrøelsesbokse må anses at være opbevaring på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder og overdækning med plast eller lignende, så ammoniakfordampning minimeres. I ansøgt drift etableres en møddingsplads med afløb til gyllekanaler, som vurderes at leve op til BAT mht. opbevaring af dybstrøelse.

Halm og fast gødning fra kælvningsbokse og kalve opbevares på møddingplads i ansøgt drift. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %. Gødning fra de helt små kalve tilføres dagligt til møddingplads sammen med foderrester.

Når dybstrøelsen er kompostlignende, har et tørstof på minimum 30 % og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Dybstrøelse muges ud fra staldene jævnlige, og i foråret køres størsteparten af det direkte ud. I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % i nudrift og ansøgt drift, som normen for kvæg.

Med opbevaring på møddingplads og i markstak som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Bedst tilgængelig udbringningsteknik

Med hensyn til BAT og udbringningsteknik så må BAT inden for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Størstedelen af gyllen nedfældes, herved ammoniakfordampning og lugtgener mindskes pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Det er maskinstation der står for at køre husdyrgødningen ud, og der tilstræbes, at det udbringes, hvor udnyttelsen af kvælstoffet er mest optimal. Der bliver ikke udbragt husdyrgødning i højt sol-

skin, eller forud for varslet kraftig nedbør, for at minimere kvælstoftabet. Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Da ejendommen drives økologisk er den udelukkende afhængig af kvælstof fra husdyrgødning. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Da størstedelen af gyllen nedfældes, må kvælstoffet fra husdyrproduktionen udnyttes bedre og den anvendte udbringningsteknik må derfor lever op til BAT på den pågældende ejendom.

Arealer:

Tabel 11:

	Matr. areal (ha)	Heraf udspre- ningsareal (ha)
Eget areal, Hydevadvej 20, 34 og 53, Rødekro		124,93
Forpagtet areal, Hellevadvej 79, Rødekro		11,76
Forpagtet areal, Hydevadvej 56, Rødekro		9,51
Forpagtet areal, Hydevadvej 33, Rødekro		29,49
Forpagtet areal, Hydevadvej 39, Rødekro		49,25
Forpagtet areal, Nefesskovvej 1, Rødekro		5,92
I alt		230,8

Af de 230,8 ha kan der udbringes husdyrgødning på de 226,5 ha (1,4 DE/ha), mens der på de 4,3 ha kun afsættes husdyrgødning via afgræsning (0,8 DE/ha), svarende til i alt 320,5 DE.

Derudover er der en afgræsningsaftale på 4,6 DE med Maria Manco, Grenvej 7, Rødekro samt 11,5 DE med Jens Aage Nielsen, Rugbjergvej 24, Rødekro.

Der er harmoniareal i alt til 336,6 DE

Beregningsforudsætninger vedr. arealer

"Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have permanent græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne af udvaskningen og fosforoverskuddet. Vælges der på mindst én mark et andet sædskifte end referencesædskiftet skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår svarende til kriteriet for de pågældende sædskifter for hele bedriftens areal".

I forbindelse med nitrat udvaskningsberegningerne, er der benyttet beregningsmodulet Farm-N. I beregningsmodulet gødes der altid op til den maksimale kvælstofkvote. Det betyder, at nettoforbruget af kvælstof (kvælstof fra handelsgødning + udnyttet kvælstof fra husdyrgødning) svarer til normerne for afgrøderne der indgår i de respektive sædskifter i nuværende og ansøgt scenarier. Eneste undtagelse er, hvis der er accepteret reduktion i kvælstofkvoten for at overholde lovkravet om maksimal udvaskning. Forbruget af handelsgødning fremgår ikke direkte af ansøgningen, men forbruget indgår altid i beregningerne.

Landscentret oplyser, at It-ansøgningseskemaet per definition altid beregner nudriften som konventionelt landbrug også selvom landbruget er økologisk i både nudrift og ansøgt drift som i den konkrete sag. Der bliver derfor anvendt handelsgødning i nudrift i forhold til gældende kvælstofnorm. I ansøgt drift er der ingen tilførsel af handelsgødning. Som følge heraf bliver merbelastningen negativ, uanset det er det samme husdyrhold og den samme gødningsproduktion, der er i nudrift og ansøgt drift.

Supplerende oplysninger til www.husdyrgodkendelse.dk

I forhold til bilag 2 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006 er der visse mangler i www.husdyrgodkendelse.dk.

Under punkt 26 skal der gives oplysninger om forventet balance for N og P på bedriftsniveau, ammoniakfordampning og nitratudvaskning. Det antages, at www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger, gør det ud for dette krav.

Under punkt 28 skal der gives oplysninger om anvendelse af bedste teknologi til reduktion af ammoniakemission samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. ~~Da beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke skal stilles særlige vilkår til ammoniakdeposition til § 7 arealer og udledning af fosfor, er der ikke lavet yderligere investeringer i teknologi. Samtlige arealer er desuden beliggende udenfor nitratklasse 1-3 og nitratfølsomt indvindingsopland, hvorfor der heller ikke her er lavet investeringer i teknologi mht. nitrat.~~

Under punkt 30 skal gives oplysninger om lugtforureningskilder.

De største kilder til lugtforurening er dels selve dyreholdet og dels ensilagen. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk også viser.

Ensilagen kan specielt i forbindelse med håndteringen give anledning til lugt. Ensilagestakkene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med udfodring. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen. Der vil kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Bilag

Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk
Situationsplan
Afløbsplan
Teknisk tegning
Kort over arealer
Kort med gyllerute
Fuldmagt

LandboSYD

Pleberyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Peter Torp Jepsen

Situationsplan

Dato: 03.08.2009 / 15:11:45

J.Nr.

Målforshold: 1:750

lini.: jum

- Drivgang (gummibelag)
- Nabskel
- Interne transportvej
- Bepalning
- Døde dyr
- Markbering
- ▲ Dieseltank
- ▲ Affaldscontainer
- ▲ Traktortank
- Ind- og udkørsel
- ✚ Medicin

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
 Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Peter Torp Jepsen
 Teknisk tegning

J.Nr.
 Målforhold: 1:1200
 Tnit.: jum

Dato: 03.08.2009 / 15:15:02

0 60 meter
 BDO Copyright ©OWI

- Udsættelsesbeholdning**
- Fygebetonbetænkning
  - Fygebetonbetænkning med indre skærmingsvægge
  - Sænkning
- Rensningsbeholdning**
- Rensningsbeholdning
  - Opsamlingsbetænkning (Rensningsbeholdning)
  - Afledning af Rensningsbeholdning til udvalgte beholdere
- Cylinde**
- Rensningsbeholdning
  - Rensningsbeholdning
  - Rensningsbeholdning

36 meter
© 2009 Copyright COWI

LandboSYD		Inet vindue
Reberlyk 2, 6200 Assens Tlf. 74365000 Fax: 74365001		
Peter Torp Jepsen		J.Nr.
Afløbsplan		Målforshold: 1:750
Dato: 03.08.2009 / 15:27:45		Init.: jum

**Græsningsaftaleareal hørende til
Jens Aage Nielsen,
Rugbjergvej 24, Røde kro**

**Areal afgræsses, ingen udbringning
af husdyrgødning**

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Peter Torp Jepsen
Afgræsningsarealer

J.Nr.

Målforhold: 1:7000

Dato: 03.08.2009 / 15:05:14

Init.: jum

0 350 meter

DDO Copyright COWI

**Græsningssaftaleareal hørende til
Maria Manco,
Grenvej 7, Rødekro**

**Areal afgræsses, ingen udbringning
af husdyrgødning**

0 350 meter

DDO Copyright COWI

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

**Peter Torp Jepsen
Græsningssaftale**

Dato: 03.08.2009 / 15:02:49

 LandboSyd

J.Nr.

Målförhold: 1:7000

/rit.: jum

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Asnæs
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

Peter Torp Jepsen
Gylletransportruter

Dato: 13.11.2009 / 13:47:39

J.Nr.

Målforshold: 1:12000

Init.: jsm

600 meter
© DBO Copyright COWI

Peberlyk 2
6200 Aabenraa

Tlf.: 74 36 50 00
Fax: 74 36 50 01

Info@landbosyd.dk
www.landbosyd.dk

Fuldmagt.

Undertegnede Peter Torp Jepsen befuldmægtiger herved LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa til at indsende ansøgning om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til Aabenraa Kommune via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

Undertegnede bekræfter samtidig at have gennemlæst ansøgningen om miljøgodkendelse, og erklærer sig indforstået med forudsætningerne heri.

Fuldmagten er gældende for dette forhold, så længe Deres engagement består hos LandboSyd.

Aabenraa, d. 17/07-2009

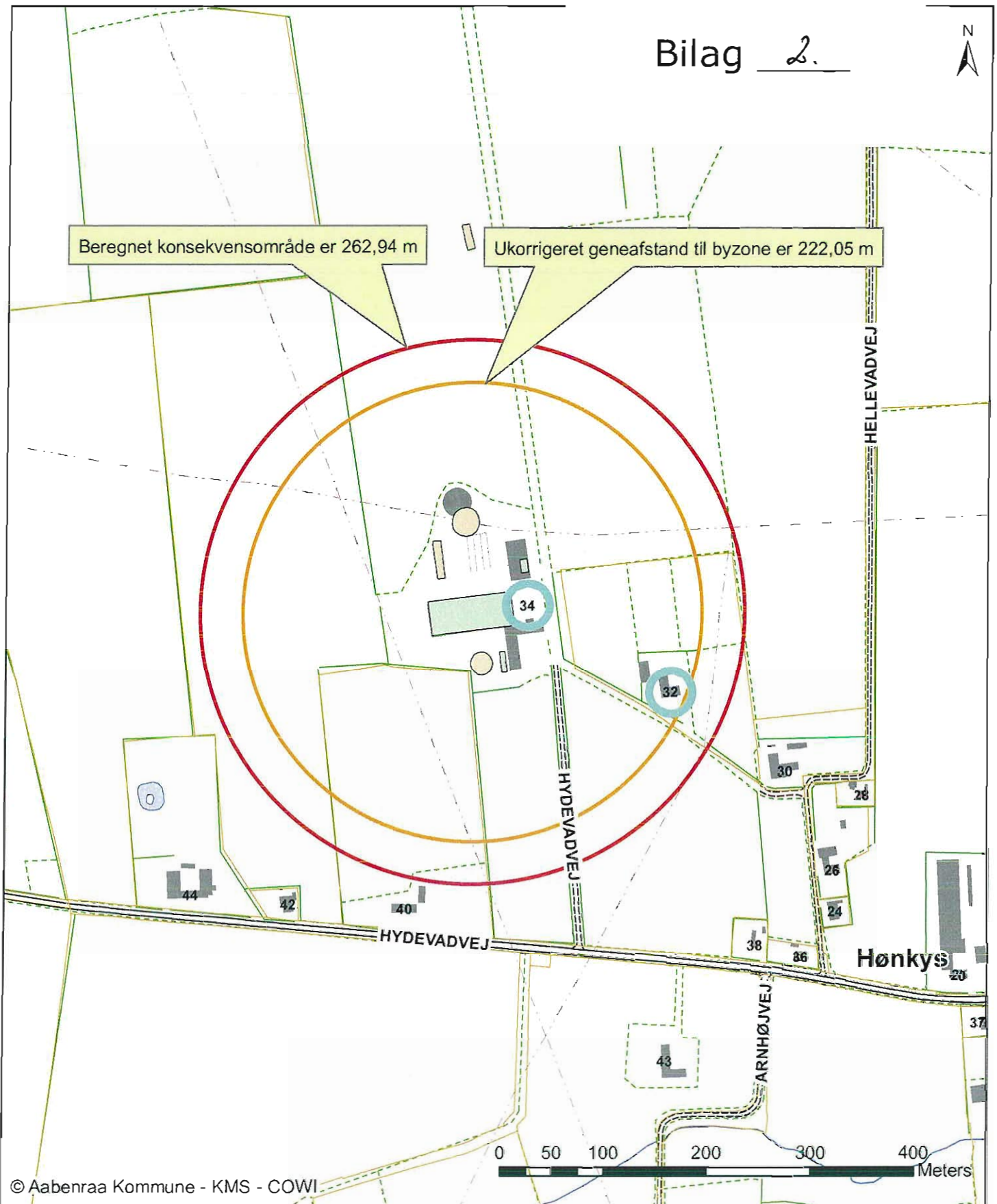
Peter T Jepsen

Underskrift

Beregnet konsekvensområde er 262,94 m

Ukorrigeret geneafstand til byzone er 222,05 m

© Aabenraa Kommune - KMS - COWI

Aabenraa
Kommune

Teknik & Miljø
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

Initialer: tkel

Dato: 02-11-2009

Hydevadvej 34, 6230 Røde Kro
Beregnet konsekvenszone er 262,94 m
 $1,6 \times (LE/s \text{ ansøgt})^{0,6} = 1,6 \times (4930,62)^{0,6}$

Målforhold: 1:5.000

Tegn. nr: